

**Sprawozdanie Finansowe
Deutsche Bank Polska S.A.**

za 2021 rok

Spis treści

Rachunek zysków i strat Deutsche Bank Polska S.A.	5
Sprawozdanie z sytuacji finansowej Deutsche Bank Polska S.A.	7
Zestawienie zmian w kapitale własnym Deutsche Bank Polska S.A.	8
Rachunek przepływów pieniężnych Deutsche Bank Polska S.A.	10
Noty do sprawozdania finansowego Deutsche Bank Polska S.A.	12
1. Dane identyfikujące Bank	12
2. Znaczące zasady rachunkowości	13
a) Oświadczenie o zgodności	13
b) Kontynuacja działalności	13
c) Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego	13
d) Wartości szacunkowe	15
e) Zmiana prezentacji	18
f) Waluty obce	19
g) Aktywa i zobowiązania finansowe	19
h) Rzeczowe aktywa trwałe	24
i) Wartości niematerialne	25
j) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	26
k) Pozostałe składniki bilansu	26
l) Środki pieniężne i ekwiwalent środków pieniężnych	26
m) Kapitał własny	26
n) Świadczenia pracownicze	27
o) Rezerwy	29
p) Wynik z tytułu odsetek	29
q) Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji	30
r) Przychody z dywidend	32
s) Wynik na sprzedaży instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	32
t) Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji	32
u) Pozostałe przychody i koszty operacyjne	32
v) Podatek dochodowy	33
w) Udzielone i otrzymane zobowiązania warunkowe	33
3. Przychody odsetkowe oraz o charakterze zbliżonym do odsetek	34
4. Koszty z tytułu odsetek	34
5. Przychody z tytułu prowizji	35

6.	Koszty z tytułu prowizji	35
7.	Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji	36
8.	Pozostałe przychody operacyjne	36
9.	Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych oraz zobowiązań do udzielenia finansowania	37
10.	Koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi	38
11.	Koszty operacyjne	38
12.	Amortyzacja	38
13.	Podatek od niektórych instytucji finansowych	39
14.	Pozostałe koszty operacyjne	39
15.	Podatek dochodowy	40
16.	Zysk\strata na jedną akcję	41
17.	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	41
18.	Należności od banków	42
19.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	44
20.	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	48
21.	Inwestycyjne aktywa finansowe	49
22.	Rzeczowe aktywa trwałe	53
23.	Wartości niematerialne	56
24.	Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	58
25.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	58
26.	Pozostałe aktywa	61
27.	Zobowiązania wobec innych banków	62
28.	Zobowiązania wobec klientów	62
29.	Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	63
30.	Rezerwy	65
31.	Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	67
32.	Pozostałe zobowiązania	68
33.	Zobowiązania podporządkowane	68
34.	Kapitał akcyjny	69
35.	Pozostałe kapitały	71
36.	Wartość godziwa	71
37.	Zobowiązania warunkowe	78
38.	Aktywa stanowiące zabezpieczenie	79
39.	Informacje dotyczące leasingu	80
40.	Gotówka i jej ekwiwalenty	80
41.	Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej	81

42.	Transakcje z jednostkami powiązanymi	82
43.	Zdarzenia po dacie bilansowej	86
44.	Ryzyko kredytowe.....	87
45.	Zarządzanie ryzykiem rynkowym oraz płynności	126
46.	Reforma IBOR	148
47.	Zarządzanie kapitałem własnym	149
48.	Wpływ pandemii COVID-19 na działalność banku	155
49.	Polityka w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń	157

Rachunek zysków i strat Deutsche Bank Polska S.A.

w tys. PLN	Nota	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
Przychody odsetkowe oraz o charakterze zbliżonym do odsetek	3	185 414	245 671
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		185 414	245 671
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie		138 828	158 333
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		46 586	87 338
Koszty z tytułu odsetek	4	(68 651)	(73 374)
Wynik z tytułu odsetek		116 763	172 297
Przychody z tytułu prowizji	5	132 459	102 033
Koszty z tytułu prowizji	6	(13 826)	(11 834)
Wynik z tytułu prowizji		118 633	90 199
Przychody z dywidend		-	-
Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji	7	62 201	72 629
Pozostałe przychody operacyjne	8	2 334	2 385
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych oraz zobowiązań do udzielenia finansowania	9	577	(58 544)
Zyski lub straty z tytułu modyfikacji		373	-
Koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi	10	(494 927)	(359 716)
Koszty operacyjne, w tym:	11	(299 031)	(246 628)
Koszty pracownicze i Koszty działania	11	(261 893)	(229 860)
Amortyzacja	12	(17 104)	(15 315)
Pozostałe koszty operacyjne	14	(20 034)	(1 453)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	13	(13 080)	(18 062)
Wynik na działalności operacyjnej		(506 157)	(345 440)
Zysk(strata) przed opodatkowaniem		(506 157)	(345 440)
Podatek dochodowy	15	5 646	(12 817)
Zysk(strata) za okres		(500 511)	(358 257)

Noty zaprezentowane na stronach 12-160 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów\ (strat) Deutsche Bank Polska S.A.

w tys. PLN	Okres	Okres
	od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
Zysk\ (strata) netto za okres	(500 511)	(358 257)
Inne całkowite dochody w tym:	(156 741)	5 891
Inne całkowite dochody netto, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	-	-
Inne całkowite dochody netto, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	(156 741)	5 891
<i>Wycena dłużnych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto</i>	(193 734)	7 350
<i>Podatek odroczony</i>	36 992	(1 459)
<i>Inne składniki całkowitych dochodów</i>	1	-
Całkowity dochód\ (strata) za okres sprawozdawczy	(657 252)	(352 366)

Noty zaprezentowane na stronach 12-160 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej Deutsche Bank Polska S.A.

w tys. PLN	Nota	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Aktywa			
Kasa, środki w Banku Centralnym	17	684 971	933 565
Należności od banków	18	365 352	173 008
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:		8 558 115	9 355 861
- <i>wyceniane w zamortyzowanym koszcie</i>	19	8 558 115	9 355 861
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	20	66 026	60 567
Inwestycyjne aktywa finansowe, w tym:		8 613 681	9 126 424
- <i>dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody</i>		8 613 681	9 126 424
Rzeczowe aktywa trwałe	22	23 002	33 935
Wartości niematerialne	23	13 667	19 756
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	24	-	5 150
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	25	83 800	30 739
Pozostałe aktywa	26	42 388	71 319
Aktywa razem		18 451 002	19 810 324
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec innych banków	27	5 169 618	7 272 062
Zobowiązania wobec klientów	28	9 157 510	8 319 125
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	29	70 202	57 320
Rezerwy	30	883 817	384 518
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	31	1 603	-
Pozostałe zobowiązania	32	255 513	202 484
Zobowiązania podporządkowane	33	1 391 801	1 396 625
Zobowiązania razem		16 930 064	17 632 134
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny	34	1 744 449	1 744 449
Kapitał zapasowy	35	318 636	676 892
Pozostałe kapitały rezerwowe	35	106 189	106 189
Kapitał z aktualizacji wyceny	35	(147 825)	8 917
Zyski zatrzymane	35	(500 511)	(358 257)
Kapitał własny razem		1 520 938	2 178 190
Zobowiązania i kapitały razem		18 451 002	19 810 324

Noty zaprezentowane na stronach 12-160 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Zestawienie zmian w kapitale własnym Deutsche Bank Polska S.A.

w tys. PLN	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Kapitały razem
Nota	34	35	35	35	35	
Stan na 1 stycznia 2021 roku	1 744 449	676 892	106 189	8 917	(358 257)	2 178 190
<i>Całkowite dochody za okres</i>	-	-	-	(156 742)	(500 511)	(657 253)
Wynik roku bieżącego	-	-	-	-	(500 511)	(500 511)
Wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	-	(156 742)	-	(156 742)
Pokrycie straty za rok poprzedni	-	(358 257)	-	-	358 257	-
Inne zmiany	-	1	-	-	-	1
Saldo na 31 grudnia 2021 roku	1 744 449	318 636	106 189	(147 825)	(500 511)	1 520 938

Noty zaprezentowane na stronach 12-160 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Zestawienie zmian w kapitale własnym Deutsche Bank Polska S.A. (c.d.)

w tys. PLN	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Kapitały razem
Nota	34	35	35	35	35	
Stan na 1 stycznia 2020 roku	1 744 449	666 805	109 833	3 026	6 443	2 530 556
<i>Całkowite dochody za okres</i>	-	-	-	5 891	(358 257)	(352 366)
Wynik roku bieżącego	-	-	-	-	(358 257)	(358 257)
Wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	-	5 891	-	5 891
Podział wyniku za rok poprzedni	-	6 443	-	-	(6 443)	-
Inne zmiany	-	3 644	(3 644)	-	-	-
Saldo na 31 grudnia 2020 roku	1 744 449	676 892	106 189	8 917	(358 257)	2 178 190

Noty zaprezentowane na stronach 12-160 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Rachunek przepływów pieniężnych Deutsche Bank Polska S.A.

		Okres	Okres
		od 01.01.2021 r.	od 01.01.2020 r.
		do 31.12.2021 r.	do 31.12.2020 r.
w tys. PLN			
Działalność operacyjna			
Zysk(strata) netto	Nota	(500 511)	(358 257)
Korekty		70 865	958 772
Niezrealizowane zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		-	-
Amortyzacja		17 104	15 315
Odsetki od kredytów/pożyczek od innych banków		50 066	50 586
Zyski (straty) z działalności inwestycyjnej		(88 613)	(172 571)
Podatek dochodowy (z rachunku zysków i strat)		(5 646)	12 817
Podatek dochodowy zapłacony		(8 820)	(20 625)
Zmiana stanu lokat oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom		(30 058)	-
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(5 459)	(39 206)
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych		204 451	(32 254)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		797 746	356 630
Zmiana stanu innych aktywów		(2 911)	(17 202)
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków		(2 107 268)	1 331 982
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		12 882	42 108
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		838 385	(827 190)
Zmiana stanu rezerw		499 299	344 653
Zmiana stanu innych zobowiązań		53 029	(90 263)
Inne korekty		(153 322)	3 992
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(429 646)	600 515
Działalność inwestycyjna			
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(3 501)	(4 846)
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		-	-
Nabycie udziałów		-	-
Otrzymane dywidendy		-	-
Zakup inwestycyjnych papierów wartościowych		(141 526 273)	(61 723 779)
Wykupy inwestycyjnych papierów wartościowych i wpływy odsetek z inwestycyjnych papierów wartościowych		141 923 178	61 224 206
Przepływy pieniężne netto związane z działalnością inwestycyjną		393 404	(504 419)

Działalność finansowa

Emisja akcji	-	-
Zaciągnięte kredyty i pożyczki, w tym podporządkowane	-	-
Zapłacone odsetki	(50 066)	(50 586)
Dywidendy wypłacone	-	-
Splaty kredytów i pożyczek, w tym podporządkowanych	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(50 066)	(50 586)
Przepływy pieniężne netto	(86 309)	45 510
Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych	-	-
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	(86 309)	45 510
Środki pieniężne na początek okresu	40	1 061 063
Środki pieniężne na koniec okresu	40	1 020 264
Dodatkowe ujawnienia na temat przepływów operacyjnych		
Otrzymane dochody odsetkowe	275 551	254 332
Koszty odsetkowe zapłacone	(68 004)	(73 708)

Noty zaprezentowane na stronach 12-160 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Noty do sprawozdania finansowego Deutsche Bank Polska S.A.

1. Dane identyfikujące Bank

Nazwa banku: Deutsche Bank Polska S.A.

Siedziba: Al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa

PKD: 6419 Z

Rejestracja: Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy, KRS 0000022493

Deutsche Bank PBC S.A., (Bank) został utworzony Decyzją Nr 62 Prezesa Narodowego Banku Polskiego w sprawie utworzenia Banku Współpracy Regionalnej Spółka Akcyjna w Krakowie z dnia 26 lipca 1991 roku. Bank został zarejestrowany w KRS 23 czerwca 2001 roku w Krakowie, przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego jako Bank Współpracy Regionalnej S.A. w Krakowie.

W dniu 31 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy dokonał wpisu połączenia Deutsche Bank Polska S.A. oraz Deutsche Bank PBC S.A. Od dnia 1 lutego 2014 roku Bank kontynuuje działalność w ramach połączonej struktury jako Deutsche Bank Polska S.A. (dawniej Deutsche Bank PBC S.A., dalej „Bank”).

Na dzień 31 grudnia 2021 roku, jak i na koniec roku poprzedniego, Jednostką dominującą wobec Banku był Deutsche Bank AG z siedzibą we Frankfurcie nad Menem, który jest jednostką dominującą najwyższego szczebla.

W okresie objętym sprawozdaniem i do dnia podpisania sprawozdania w skład Zarządu wchodził:

- Tomasz Kowalski – Prezes Zarządu,
- Magdalena Rogalska – Wiceprezes Zarządu,
- Zbigniew Bętkowski – Członek Zarządu,
- Piotr Gemra – Członek Zarządu,
- Piotr Pawłowski – Członek Zarządu.

Przedmiotem działalności Banku zgodnie ze statutem jest wykonywanie – w obrocie krajowym i zagranicznym – czynności bankowych oraz, w granicach dopuszczalnych prawem, innych czynności dla osób fizycznych i prawnych, a także dla spółek i innych organizacji gospodarczych nie posiadających osobowości prawnej oraz organizacji międzynarodowych. Bank prowadzi działalność również w zakresie bankowości inwestycyjnej.

Czas trwania Banku jest nieoznaczony.

2. Znaczące zasady rachunkowości

a) Oświadczenie o zgodności

Sprawozdanie finansowe Banku za okres zakończony 31 grudnia 2021 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (zwanej dalej „MSSF”) i innymi obowiązującymi przepisami.

b) Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Zarząd Banku nie stwierdza na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego okoliczności, które mogłyby wskazywać na zagrożenie możliwości kontynuowania przez działalność Bank w okresie nadchodzących 12 miesięcy na skutek planowanego lub niezależnego od Banku zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez Bank dotychczasowej działalności.

W nocie nr 43 opisano działania Banku po dacie bilansowej związane z podwyższeniem kapitałów własnych.

c) Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe Banku za okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku zostało sporządzane w złotych polskich (PLN) w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

Sprawozdanie zawiera dane jednostkowe.

W sprawozdaniu finansowym zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych klasyfikowanych, jako wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Bank nie dokonał zmian zasad rachunkowości w stosunku do zasad przyjętych w poprzednim, poza zmianą prezentacji opisaną w pkt. e). Polityka rachunkowości Banku uwzględnia wymogi wszystkich obowiązujących na dzień bilansowy Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd w dniu 31 maja 2022 roku. Ostateczne zatwierdzenie sprawozdania finansowego zostanie dokonane przez Walne Zgromadzenie.

Sprawozdanie finansowe nie uwzględnia zmian standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię

Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym. Bank nie skorzystał z możliwości wcześniejszego zastosowania tych standardów i interpretacji.

Zamieszczone poniżej nowe Standardy, zmiany do Standardów i Interpretacje nie są jeszcze obowiązujące dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2021 roku, i nie zostały zastosowane w sprawozdaniu finansowym. Bank ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje:

W niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy następujące nowe standardy oraz zmiany do obowiązujących standardów, które weszły w życie od 1 stycznia 2021 r.:

- **Zmiany do MSSF 16 Leasing** - zmiany przewidują możliwość zwolnienia leasingobiorców z rozpoznawania koncesji czynszowych jako modyfikacji zgodnie z MSSF 16, jeżeli spełniają one określone warunki i wynikają z COVID-19. Przedłużenie o rok od 30 czerwca 2021 r. możliwości stosowania zwolnienia (nowelizacja z maja 2020 r.);
- **Reforma IBOR -Faza 2 (zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4, MSSF 16)** - zmiany uzupełniają zmiany wdrożone w Fazie 1 i dotyczą następujących obszarów: zmiany w przepływach finansowych, rachunkowości zabezpieczeń oraz ujawnień. Zmiana w przepływach finansowych wynikająca z reformy będzie wymagała jedynie aktualizacji stopy ESP, bez wpływu na wartość bilansową brutto instrumentu finansowego lub konieczności zaprzestania jego ujmowania.

Wyżej wymienione zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2021 rok.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Bank

W niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Bank nie zdecydował o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

- **Coroczne poprawki do standardów MSSF 2018-2020** – w wyniku corocznego projektu ulepszeń wprowadzono zmiany do czterech MSSF (MSSF1, MSSF9, MSSF16, MSR 41). Zmiany do MSSF 9 wyjaśniają, jakie opłaty uwzględnia jednostka, gdy przeprowadza „test 10%” w celu usunięcia z bilansu składnika zobowiązań finansowych. W przypadku MSSF 16 zmieniono przykład ilustrujący sposób traktowania zachęt do leasingu, aby nie wprowadzać nieporozumień;
- **Zmiany do MSR 37 Rezerwy** - zmiany dotyczą doprecyzowania zakresu kosztów jakie należy uwzględnić w ocenie czy umowa jest umową rodzącą obciążenia;
- **Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe** - zmiany wskazują m.in., że przychody

z tytułu sprzedaży wyrobów wytworzonych w trakcie doprowadzania składnika aktywów do pożądanego miejsca i stanu, nie mogą być odejmowane od kosztów powiązanych z tym składnikiem. Zamiast tego takie przychody należy ujmować w rachunku zysków i strat wraz z kosztami wytworzenia tych wyrobów;

- **Zmiany do MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych** – MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” został zmieniony w celu odniesienia się do Założeń koncepcyjnych sprawozdawczości finansowej 2018 w celu ustalenia, co stanowi składnik aktywów lub zobowiązanie w połączeniu jednostek. Przed zmianą MSSF 3 odnosił się do Założeń koncepcyjnych sprawozdawczości finansowej z 2001 roku. Ponadto dodano nowy wyjątek w MSSF 3 dotyczący zobowiązań i zobowiązań warunkowych;
- **MSSF 17 Ubezpieczenia** - MSSF 17 definiuje nowe podejście do rozpoznawania, wyceny, prezentacji i ujawniania umów ubezpieczeniowych. Głównym celem MSSF 17 jest zagwarantowanie przejrzystości oraz porównywalności sprawozdań finansowych ubezpieczycieli. W tym celu jednostka będzie ujawniała szereg informacji ilościowych i jakościowych umożliwiających użytkownikom sprawozdania finansowego ocenę wpływu umów ubezpieczeniowych na sytuację finansową, wyniki finansowe oraz przepływy pieniężne jednostki. MSSF 17 wprowadza szereg istotnych zmian w stosunku do dotychczasowych wymogów MSSF 4. Dotyczą one między innymi: poziomów agregacji na jakim wykonywane są obliczenia, metody wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych, rozpoznawania zysku lub straty w czasie, ujmowania reasekuracji, wydzielania komponentu inwestycyjnego, sposobu prezentacji poszczególnych pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat jednostek sprawozdawczych, w tym oddzielnej prezentacji przychodów z ubezpieczeń, kosztów usług ubezpieczeniowych, a także przychodów lub kosztów finansowych;
- **Zmiany do MSR 8 Zasady rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i błędy** - zmiany do MSR 8 obejmują definicję szacunków księgowych, co powinno pomóc w odróżnieniu zasad rachunkowości od szacunków księgowych;
- **Zmiany do MSR 12** - Zmiany w zakresie podatku odroczonego dla transakcji leasingu oraz obowiązków likwidacyjnych;
- **Zmiana do MSR 1** - zmiany do MSR 1 obejmują dwie zmiany. Pierwsza zmiana dotyczy klasyfikacji zobowiązań jako długoterminowe. Druga ze zmian dotyczy zakresu ujawnień dotyczących polityki rachunkowości.

Bank postanowił nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych nowych standardów oraz zmian do istniejących standardów. Według szacunków Banku, wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Bank na dzień bilansowy.

d) Wartości szacunkowe

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów. Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków w odniesieniu do

wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący, jak i przyszłe okresy.

Główne założenia/subiektywne oceny przyjęte przy dokonywaniu szacunków przez Bank dotyczą przede wszystkim:

Rezerwa na sprawy sporne związane z kredytami walutowymi

Kwota szacunku dodatkowej rezerwy na przyszłe sprawy sporne jest oparta o model kalkulacji najbardziej prawdopodobnego scenariusza potencjalnych strat Banku z tytułu niekorzystnych wyroków prawomocnych w sprawach mogących wystąpić w dającej się przewidzieć przyszłości. Dla uzyskania szacowanej kwoty rezerwy model wykorzystuje następujące główne parametry:

1. Wskaźnik konwersji wnioskowanych przez klientów zaświadczeń o spłacie kredytu, które mogą stanowić jeden z kluczowych dokumentów potrzebnych do oszacowania wartości przedmiotu sporu i złożenia pozwu. Zastosowanie tego wskaźnika pozwala na oszacowanie przewidywanej liczby nowych pozwów przeciwko Bankowi w dającej się przewidzieć przyszłości;
2. Wskaźnik średniej długości trwania procesów sądowych (do wydania prawomocnego orzeczenia);
3. Wskaźnik prawdopodobieństwa przegrania sprawy sądowej, którego inicjalna kalibracja oparta jest na odnotowanej liczbie niekorzystnych dla Banku prawomocnych orzeczeń w stosunku do wszystkich wydanych w sprawach sądowych otrzymanych od początku roku 2020. Ze względu na ich małą próbę, poziom tego parametru uwzględnia również dostępne dla Banku dane rynkowe w zakresie wyników prawomocnych orzeczeń wydanych w odniesieniu do kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych. W efekcie powyższego przyjęty w modelu poziom wskaźnika może być wyższy od faktycznie odnotowanego przez Bank w badanym okresie. Wraz ze wzrostem liczby prawomocnych orzeczeń otrzymanych przez Bank, waga danych rynkowych w kalkulacji wskaźnika będzie stopniowo zmniejszana;
4. Średnia kwota roszczenia z tytułu przewidywanych nowych pozwów sądowych.

Powyższe parametry posłużyły do estymacji w kolejnych latach liczby spodziewanych nowych pozwów sądowych, liczby niekorzystnych prawomocnych orzeczeń (zarówno w odniesieniu do aktualnego, jak i oczekiwanego portfela pozwów). W połączeniu z estymowaną średnią kwotą roszczenia, Bank oszacował kwotę straty z tytułu potencjalnych niekorzystnych prawomocnych orzeczeń w perspektywie długoterminowej w odniesieniu do całego portfela walutowych kredytów hipotecznych, która to strata została w całości pokryta utworzoną rezerwą. Wzrost lub spadek liczby pozwów skierowanych przeciwko Bankowi o +/- 1% w stosunku do przyjętych założeń spowoduje zmianę kwoty rezerwy o +/- 8,5 milionów zł.

Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych zgodnie z MSSF 9

Na każdy dzień sprawozdawczy Bank dokonuje oceny, czy ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym uległo znaczącemu wzrostowi od dnia jego

początkowego ujęcia. Dokonując takiej oceny, Bank posługuje się zmianą ryzyka niewykonania zobowiązania w oczekiwanym okresie życia instrumentu finansowego, a nie zmianą kwoty oczekiwanych strat kredytowych. W celu dokonania takiej oceny Bank porównuje ryzyko niewykonania zobowiązania dla danego instrumentu finansowego na dzień sprawozdawczy z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla tego instrumentu finansowego na dzień początkowego ujęcia, biorąc pod uwagę racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań i które wskazują na znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia. Bank może zakładać, że ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie zwiększyło się znacznie od momentu początkowego ujęcia, jeżeli instrument finansowy charakteryzuje się niskim ryzykiem kredytowym na dzień sprawozdawczy.

Dla aktywów finansowych wycenianych wg efektywnej stopy procentowej, aktywów z tytułu umów lub zobowiązań do udzielenia pożyczki oraz umów gwarancji finansowych, do których mają zastosowanie wymogi dotyczące utraty wartości Bank dokonuje odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

Na każdy dzień sprawozdawczy Bank wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia.

Jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, Bank wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu tego instrumentu finansowego w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym.

Jeśli w poprzednim okresie sprawozdawczym Bank wycenił odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, ale na bieżący dzień sprawozdawczy ustala, że nie są już spełniane wymogi określone powyżej dotyczące istotnego wzrostu ryzyka kredytowego, Bank wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym na bieżący dzień sprawozdawczy. Ekspozycje klasyfikowane do Koszyka 3 wyceniane są w całym okresie życia i w przypadku ustania przesłanek klasyfikacji do tego Koszyka (i po ustaniu okresu obserwacji w trakcie którego ekspozycja jest również klasyfikowana do Koszyka 3) ekspozycje podlegają migracji do pozostałych Koszyków zgodnie z przyjętymi regułami klasyfikacyjnymi.

Bank ujmuje w wyniku finansowym, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości, kwotę oczekiwanych strat kredytowych (lub kwotę rozwiązywanej rezerwy), jaka jest wymagana, aby dostosować odpis na oczekiwane straty kredytowe na dzień sprawozdawczy do kwoty, którą należy ująć zgodnie z zapisami MSSF 9.

W przypadku instrumentów o statusie POCI Bank ujmuje straty kredytowe równe oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia. Przy początkowym ujęciu aktywa POCI ujmowane są w bilansie w ich wartości godziwej (ujmowane są netto, tzn. nie posiadają rozpoznanego odpisu z tytułu ryzyka kredytowego). Bank przy początkowym ujęciu aktywów POCI dokonuje oszacowania wysokości wszystkich oczekiwanych przepływów i na ich podstawie oblicza efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe (stopa CEIR). Wynik odsetkowy jest liczony z zastosowaniem stopy CEIR obliczonej w momencie początkowego ujęcia od aktualnego zamortyzowanego kosztu. Na każdy dzień sprawozdawczy Bank ujmuje w wyniku finansowym kwotę zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości. Jednostka ujmuje korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym

okresie życia jako zysk z tytułu utraty wartości, nawet jeśli oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia są niższe niż kwota oczekiwanych strat kredytowych, które zostały uwzględnione w kalkulacji oczekiwanych przepływów pieniężnych w momencie początkowego ujęcia.

Na datę 31.12.2021 r. w portfelu kredytowym Banku znajduje się jedna ekspozycja POCI – jest to ekspozycja z portfela korporacyjnego o wartości bilansowej 16,05 mln PLN. Jest ona w 100% pokryta odpisem na oczekiwane straty kredytowe, stąd Bank w procesie testów warunków skrajnych ryzyka kredytowego adresuje tę ekspozycję w sposób analogiczny do standardowych ekspozycji z Koszyka 3.

Utrata wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

W oparciu o zapisy MSR 36 na każdy dzień bilansowy Bank ocenia istnienie przesłanek (zewnątrznych lub wewnętrznych), które wskazują, czy nastąpiła utrata wartości któregoś ze składników aktywów trwałych (lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne). W przypadku istnienia takiej przesłanki, Bank dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wymaga przyjęcia założeń dotyczących m.in. przyszłych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), ewentualnych zmian kwot lub terminów wystąpienia tych przepływów pieniężnych, innych czynników jak np. brak płynności. Utrata wartości zachodzi w przypadku, gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest nadwyżką wartości bilansowej danego składnika aktywów nad jego wartością odzyskiwalną. Wyznaczony w ten sposób odpis aktualizujący jest ujmowany w rachunku zysków i strat. Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych.

e) Zmiana prezentacji

W roku 2021 Bank dokonał zmiany prezentacji pozycji wynikowych, polegającej na wyodrębnieniu z kosztów operacyjnych kosztów ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi.

Celem zachowania porównywalności danych Bank zastosował analogiczną prezentację do danych za poprzedni okres sprawozdawczy.

Zmiany prezentacyjne dotyczące wybranych pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów zostały dokonane bez wpływu na wynik Banku za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku.

Linia w sprawozdaniu		Dane zatwierdzone Okres		Dane przekształcone Okres		Opis zmiany
w tys. PLN	Nota	od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Korekta	od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.		
Koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi	10	-	(359 716)	(359 716)		Zmiana prezentacji kosztów ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi
Koszty operacyjne, w tym:	11	(606 344)	359 716	(246 628)		Zmiana prezentacji kosztów ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi

f) Waluty obce

Transakcje w walutach obcych

Walutą funkcjonalną (wyceny) i walutą prezentacji sprawozdania finansowego Banku jest polski złoty (PLN).

Transakcje wyrażone w walutach obcych są początkowo ujmowane według kursu waluty funkcjonalnej obowiązującego na dzień zawarcia transakcji. Wynikające z tych transakcji aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym na dzień bilansowy. Różnice kursowe powstające z przeliczenia rozpoznawane są w rachunku zysków i strat. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym w dniu transakcji.

Bank, jako kurs zamknięcia przyjął kurs średni NBP obowiązujący na dzień bilansowy.

g) Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Zgodnie ze standardem MSSF 9, Bank klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- 1) Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (Amortised Cost, AC);
- 2) Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody (Fair Value through Other Comprehensive Income, FVtOCI);
- 3) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (Fair Value through Profit & Loss, FVtPL).

Powyższa klasyfikacja jest następstwem testu kontraktowych przepływów pieniężnych (tak zwany test SPPI, Solely Payment of Principal and Interest) jak i wybranego modelu biznesowego (a więc celu sprzedaży/zakupu danego instrumentu finansowego).

Zgodnie ze standardem MSSF 9, istnieją 3 modele biznesowe:

- 1) Utrzymywane do zapadalności (Held to Collect, HTC);
- 2) Utrzymywane do zapadalności i odsprzedaży (Held to Collect & Sell, HTC&S);
- 3) Inne, w tym przeznaczone do sprzedaży (Held to Sell, HTS).

Pierwsza kategoria (AC) jest następstwem pozytywnego wyniku testu SPPI, jak i przyjętego modelu biznesowego HTC. Są to przede wszystkim wszelkiego rodzaju kredyty.

Druga kategoria (FVtOCI) jest również następstwem pozytywnego wyniku testu SPPI, ale przyjętego modelu HTC&S. Są to przede wszystkim papiery dłużne znajdujące się w portfelu Banku.

Trzecia kategoria aktywów (FVtPL) zawiera aktywa zarówno z intencjonalnym modelem HTS, a więc działalność tradingowa jak również kredyty, które nie zdały testu SPPI bez względu na to do jakiego modelu biznesowego zostało sklasyfikowane dane aktywo.

Model Held To Collect (HTC)

Charakterystyką modelu jest chęć utrzymywania aktywów finansowych w celu uzyskania kontraktowych przepływów pieniężnych, a ewentualna sprzedaż ma charakter sporadyczny i jest nienieznaczająca. Dopuszcza się też sprzedaż aktywów o pogorszonej jakości kredytowej, niespełniających określonych w politykach Banku wymagań.

Instrumenty finansowe przypisane do modelu HTC są klasyfikowane jako wyceniane według zamortyzowanego kosztu pod warunkiem, że spełniają one kryteria Testu SPPI. W praktyce Bank klasyfikuje jako aktywa HTC portfel kredytowy, ponieważ instrumenty te co do zasady utrzymywane są przez Bank do uzyskania kontraktowych przepływów pieniężnych, a transakcje sprzedaży występują sporadycznie i dotyczą tylko aktywów o pogorszonej jakości kredytowej.

Model Held to Collect & Sell (HTC&S)

Cechą tego modelu biznesowego jest zarówno uzyskiwanie kontraktowych przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż. Przykładowymi transakcjami spełniającymi model biznesowy HTC&S są dla przykładu transakcje, których celem jest zarządzanie bieżącymi potrzebami płynnościowymi, utrzymanie założonego profilu rentowości i / lub dopasowanie czasu trwania (duration) aktywów i zobowiązań finansowych.

W Banku model HTC&S ma zastosowanie do portfela skarbowych papierów wartościowych oraz bonów pieniężnych Narodowego Banku Polskiego (w szczególności portfel płynnościowy i inwestycyjny).

Sam model dopuszcza wyższe poziomy sprzedaży niż w modelu HTC. Sprzedaż może być dokonywana przed terminem zapadalności kontraktów i nie musi być powiązana jedynie ze wzrostem ryzyka kredytowego, ale na przykład z bieżącymi potrzebami płynnościowymi.

Zgodnie z MSSF 9 instrumenty przypisane do modelu HTC&S są klasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez kapitał (FVTOCI) pod warunkiem, że warunki umowne tych instrumentów powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału (spełniony jest Test SPPI).

Inne, w tym przeznaczone do sprzedaży czyli Held to Sell (HTS)

Są to składniki aktywów lub zobowiązań finansowych spełniające jeden z poniższych warunków:

(a) *Są klasyfikowane, jako przeznaczone do obrotu.*

Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych kwalifikuje się, jako przeznaczone do obrotu, jeśli:

- są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie;
- są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków.

Instrumenty pochodne klasyfikuje się jako przeznaczone do obrotu, z wyjątkiem instrumentów pochodnych będącymi gwarancjami finansowymi wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi. Do tej kategorii Bank zalicza transakcje FX forward, FX swap, CIRS, FRA, IRS oraz opcje walutowe.

Przez transakcje forward rozumiemy transakcje kupna lub sprzedaży określonej waluty, realizowane w terminie w przyszłości wg kursu wymiany ustalonego przez Bank w dniu zawarcia transakcji. Standardowo transakcje forward zawierane są na okres od 3 dni do 1 roku licząc od dnia zawarcia transakcji do dnia ich rozliczenia.

Transakcje swap są transakcjami o charakterze bieżąco-terminowym. Pierwsza część stanowi transakcję typu spot, a druga część transakcji swap ma charakter transakcji terminowej (forward). Transakcje swap są zawierane na rynku międzybankowym.

Do tej kategorii Bank zalicza również transakcje terminowe w postaci opcji walutowych. Bank aktualnie nie prowadzi portfela opcji na swój własny rachunek. Transakcje te obecnie nie stanowią też oferty dla klientów.

Swap stopy procentowej (interest rate swap IRS) polega na wzajemnej wypłacie odsetek naliczanych według odmiennych stóp procentowych. Najczęściej jest to wymiana przepływów uzależnionych od stopy stałej i zmiennej. Kontraktami Currency Interest Rate Swap (CIRS) są transakcje IRS gdzie płatności dokonywane są w dwóch różnych walutach.

Kontrakty FRA to kontrakty negocjowane indywidualnie i wymagające gotówkowego rozliczenia w określonym terminie w przyszłości różnicy pomiędzy określoną w umowie stopą procentową a aktualną stopą rynkową, na bazie nominału transakcji.

(b) Przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez Bank, jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Bank nie wyznaczył przy początkowym ujęciu żadnych instrumentów finansowych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wykazywane są w bilansie w kwotach wymagających zapłaty wycenianych według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem metodologii efektywnej stopy procentowej. Do tej kategorii zaliczane są zobowiązania wobec banków i klientów oraz pożyczki otrzymane.

Ujmowanie

Standaryzowaną transakcję kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się na dzień zawarcia transakcji pozabilansowo, a następnie w bilansie na datę waluty (tj. na dzień rozliczenia). Nie dotyczy to instrumentów pochodnych, które w odróżnieniu od pozostałych instrumentów są ujmowane w bilansie w dacie zawarcia, a nie w dacie rozliczenia.

Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych.

Kredyty i pożyczki są rozpoznawane w momencie wypłaty środków pieniężnych kredytobiorcom.

Modyfikacje – zmiana kontraktowych przepływów pieniężnych

Modyfikacje na istniejącej umowie – modyfikacje warunków kontraktowych wynikające z przyczyn innych niż realizacja kontraktowej opcji klienta (nieregulaminowe, nieumowne), skutkujące zmianami przepływów finansowych, ustalane na poziomie pojedynczego kontraktu. i przesłanek takich jak zmiana dłużnika, zmiana waluty, zmiana warunków umowy i przełożenia na test SPPI, zmiana progowa warunków umowy, wpływającymi na wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych kontraktu. W ramach modyfikacji, wyróżniamy:

Istotna modyfikacja (Significant Modification) – może nastąpić w wyniku całkowitej zmiany dłużnika, zmiany waluty kontraktu czy też zmiany wyników testu przepływów pieniężnych (test SPPI). Do istotnej modyfikacji dochodzi w momencie znaczącej zmiany warunków kontraktowych skutkującymi zmianą wartości bieżącej tychże przepływów o więcej bądź równo 10%. Istotne modyfikacje skutkują zaprzestaniem ujmowania (derecognition).

Nieistotna modyfikacja (Minor Modification) – modyfikacja, która nie jest istotna – np. w momencie zmiany warunków kontraktowych skutkujących zmianą bieżącej wartości przepływów pieniężnych o mniej niż 10%, ale więcej niż 0%.

Wynik z modyfikacji jest prezentowany w linii Rachunku zysków i strat *Zyski lub straty z tytułu modyfikacji*. Za rok 2021 była to kwota 373 tys. zł. W 2021 r. wystąpiła nieistotna modyfikacja na 4 umowach kredytów hipotecznych.

Wyłączenia

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych.

Składnik zobowiązań finansowych lub jego część są wyłączone z bilansu w przypadku, gdy zobowiązanie wygasa. Zobowiązanie wygasa, jeśli obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł termin jego dochodzenia.

Do wyłączenia składnika z bilansu dochodzi również w przypadku istotnej modyfikacji warunków kontraktowych. W tej sytuacji Bank stosuje poniższe zasady:

- Aktywa podlegają wyksięgowaniu w kwocie netto, tj. z uwzględnieniem rozpoznanych uprzednio odpisów na ryzyko kredytowe (w przypadku aktywów z rozpoznaną utratą wartości);
- Bank rozpoznaje nowy składnik aktywów w wartości godziwej (ewentualnie skorygowanej o nowe prowizje dotyczące nowopowstałego składnika aktywów) oraz oblicza dla niego nową efektywną stopę procentową;
- Bank klasyfikuje nowo ujmowany składnik aktywów do odpowiedniej kategorii księgowej, stosownie do przyjętego modelu biznesowego oraz zgodnie z wynikiem testu SPPI.

W przypadku dokonania nieistotnych modyfikacji warunków kontraktowych – tzw. Minor Modification, Bank stosuje poniższe zasady:

- Bank ustala nową wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych po modyfikacji oraz odnosi zmianę tej wartości w stosunku do wartości bilansowej brutto sprzed modyfikacji do rachunku zysków i strat, jako wynik z tytułu modyfikacji

aktywów finansowych;

- Nowa wartość bilansowa brutto po modyfikacji jest obliczona jako wartość bieżąca wszystkich przepływów pieniężnych po modyfikacji, zdyskontowana oryginalną efektywną stopą procentową dla tego składnika aktywów (lub CEIR dla POCl);
- Poniesione w związku z modyfikacją koszty i prowizje są rozliczane w okresie życia zmodyfikowanego instrumentu zgodnie z zasadami MSSF 9, tj. prowizje, które stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej będą korygowały efektywną stopę procentową (lub CEIR w przypadku POCl);
- W kolejnych okresach następujących po dokonanej zmianie Bank oblicza wynik odsetkowy z tytułu zmodyfikowanego składnika aktywów stosując oryginalną efektywną stopę procentową dla tego składnika aktywów (sprzed modyfikacji), o ile przy modyfikacji nie została pobrana prowizja stanowiąca integralną część efektywnej stopy procentowej.

Bank każdorazowo bada przesłanki wyżej opisanych zmian, dokumentuje i na ich podstawie odpowiednio klasyfikuje takie aktywa, zgodnie z zapisami wytycznych dotyczących derecognition i minor modification.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia, składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nieklasyfikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu, Bank wycenia aktywa finansowe w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie zbycia aktywów, za wyjątkiem:

- a) kredytów i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej;
- b) inwestycji w instrumenty kapitałowe nieposiadające notowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona.

Jeżeli cena rynkowa nie jest dostępna, wartość godziwa instrumentu jest szacowana z wykorzystaniem modeli wyceny lub technik dyskontowania przepływów pieniężnych.

Zobowiązania finansowe wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Wartość godziwa inwestycji, dla których istnieje aktywny rynek wynika z bieżących cen kupna.

Wartość godziwa instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach określana jest przy zastosowaniu modeli wyceny. Modele wyceny opcji stosowane są dla instrumentów finansowych o charakterze opcyjnym. Natomiast wyceny instrumentów o charakterze nieopcyjnym oraz dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na aktywnych rynkach, dokonuje się bazując na modelach zdyskontowanych przepływów

pieniężnych. Głównym parametrem szacunkowym stosowanym do wyceny instrumentów pochodnych/instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy jest korekta z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Transakcje FX forward, FX swap, IRS i FRA wyceniane są z wykorzystaniem metody dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych (metoda DCF).

Kompensowanie instrumentów finansowych

Kompensowanie składnika aktywów i zobowiązań finansowych jest dokonywane tylko w przypadku, gdy Bank posiada ważny tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty, a rozliczenie ma zostać przeprowadzone w kwocie netto lub realizacja składnika aktywów i zobowiązań następuje jednocześnie. Bank posiada umowy typu ISDA (International Swap Dealer Association), które umożliwiają kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (z wyłączeniem papierów wartościowych), jeśli są spełnione określone warunki (data i waluta rozliczenia jest taka sama). W 2021 roku, i odpowiednio w 2020 roku, nie wystąpiły przypadki umożliwiające wykonanie kompensaty.

Rachunkowość zabezpieczeń

Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

h) Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Amortyzacja jest odnoszona do rachunku zysków i strat metodą liniową. Stawki amortyzacji uwzględniają szacunkowy okres ekonomicznej użyteczności składników majątku trwałego. Gruntów oraz środków trwałych w budowie się nie amortyzuje.

Szacunkowe okresy ekonomicznej użyteczności dla podstawowych składników majątku trwałego wynoszą:

- inwestycje w obcych środkach trwałych 10 lat
- budynki 40 lat
- sprzęt komputerowy 3 - 4 lata
- pojazdy samochodowe 5 lat
- pozostałe środki trwałe 5 - 10 lat

Począwszy od dnia 1 stycznia 2019 r. zgodnie z MSSF 16 prawa do użytkowania wynikające z umowy leasingu, ujmowane są przy początkowym ujęciu według kosztu, gdzie koszt obejmuje wartość zobowiązania z tytułu leasingu, wszelkie zapłacone opłaty leasingowe pomniejszone o ewentualne zachęty leasingowe, koszty bezpośrednie oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu. Leasingobiorca przyjmuje na siebie obowiązek pokrycia tych kosztów w dacie rozpoczęcia albo w wyniku używania bazowego składnika aktywów przez dany okres.

Zobowiązania z tytułu leasingu, ujmowane są w wysokości wartości bieżącej (zdyskontowanej) opłat leasingowych pozostających do zapłaty.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Bank aktywuje pozycje rzeczowych aktywów trwałych, koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Bank uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Kalkulacja wartości odzyskiwalnej

Wartość odzyskiwalna w przypadku aktywów innych niż aktywa finansowe jest wartością równą wartości sprzedaży netto. Wartość sprzedaży netto jest wyznaczona między innymi w oparciu o wyceny przygotowane przez niezależnych rzeczoznawców.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości

Odpis aktualizujący podlega rozwiązaniu, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość bilansowa aktywa nie przekracza wartości bilansowej, która pomniejszona o kwotę umorzenia, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów, z wyjątkiem wartości firmy, ujmuje się, jako przychód w rachunku zysków i strat, chyba, że dany składnik aktywów wykazywany jest w wartości przeszacowanej. Każde odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości przeszacowanego składnika aktywów traktuje się, jako zwiększenie nadwyżki z aktualizacji wyceny.

i) Wartości niematerialne

Zgodnie z zapisami MSR 38 składniki wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne posiadające ekonomiczny okres użyteczności dłuższy niż rok, są amortyzowane do rachunku zysków i strat metodą liniową i prezentowane według kosztu nabycia/wytworzenia pomniejszonego o umorzenie. Stawki amortyzacji uwzględniają szacunkowy okres ekonomicznej użyteczności składników wartości niematerialnych, który wynosi od 2-10 lat. Odpisy amortyzacyjne za każdy okres ujmuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

Jeżeli w trakcie użytkowania składnika wartości niematerialnych okaże się, że szacowany okres użytkowania nie jest odpowiedni należy dokonać zmiany uprzednio ustalonego okresu amortyzacji.

Weryfikacji okresu amortyzacji Bank dokonuje na koniec każdego roku obrotowego.

Nakłady na wartości niematerialne

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są aktywowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w rachunku zysków i strat, jako koszty w momencie ich poniesienia.

j) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Bank klasyfikuje składniki aktywów trwałych, jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Składniki aktywów trwałych zaklasyfikowanych, jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Działalność zaniechana to element działalności Banku, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży oraz stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności Banku lub jej geograficzny obszar działalności lub też jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Kwalifikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie, w którym spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży lub gdy została zbyta.

k) Pozostałe składniki bilansu

Pozostałe należności handlowe i inne należności

Należności handlowe i inne należności są ujmowane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonych o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zobowiązania

Zobowiązania, inne niż zobowiązania finansowe są ujmowane w kwocie wymagającej zapłaty.

Inne zobowiązania

W pozycji innych zobowiązań ujmowane są min. rozrachunki międzybankowe, rozrachunki publiczno-prawne, rezerwy na koszty rzeczowe, inne rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów oraz przychody do rozliczenia w czasie (np. prowizje za wykonane usługi, które są rozliczane do rachunku zysków i strat proporcjonalnie do stopnia wykonania usługi).

l) Środki pieniężne i ekwiwalent środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalent środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym kasę i środki w Banku Centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa, za wyjątkiem tych które są wykorzystywane do działalności inwestycyjnej.

m) Kapitał własny

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski i niepokryte straty z lat ubiegłych.

Kapitał zakładowy wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji. Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku i przeznaczony na pokrycie strat bilansowych.

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, z uwzględnieniem podatku dochodowego odroczonego.

n) Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Banku zawierają wynagrodzenia zasadnicze, nagrody uznaniowe, świadczenia wakacyjne, świadczenia z tytułu opieki medycznej i są ujmowane w rachunku zysków i strat, jako koszty w okresie którego dotyczą.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania Banku z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach. Do tych świadczeń Bank zalicza między innymi rezerwy na odprawy emerytalne, które oszacowane są na podstawie wyceny aktuarialnej. Wycena aktuarialna tych rezerw jest aktualizowana corocznie. Wycena aktuarialna świadczona jest przez profesjonalny podmiot zewnętrzny.

Polityka Wynagradzania z uwzględnieniem Stałych i Zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, w tym członków Zarządu w Deutsche Bank Polska S.A. (dalej: „Polityka wynagradzania” lub „Polityka”)

W Banku funkcjonuje Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze (dalej zwaną „Polityką wynagradzania” lub „Polityką”), które kształtują i mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

Wszystkie stanowiska w Banku zostały przeanalizowane pod kątem głównych ryzyk zarządzanych przez Bank i na tej podstawie zostały wyłonione stanowiska kierownicze mające szczególnie istotny i istotny wpływ na profil ryzyka Banku (dalej: „Stanowiska Kierownicze”).

W Banku funkcjonuje Komitet ds. Wynagrodzeń. Komitet ds. Wynagrodzeń jest ciałem doradczym Rady Nadzorczej, a członkowie Komitetu wykonują swoje kompetencje na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych.

Polityka wynagradzania funkcjonująca w Banku jest dostosowana do wymogów regulacyjnych będących następstwem:

a) wdrożenia w Banku Zasad Ładu Korporacyjnego;

W wyniku wdrożenia Zasad Ładu Korporacyjnego zostały wprowadzone do Polityki zapisy dotyczące:

- wynagrodzenia za pracę oraz innych świadczeń;
  - źródeł finansowania wypłat wynagrodzenia zmiennego;
  - zdefiniowania zakresu odpowiedzialności organów sprawujących nadzór nad polityką wynagradzania w Banku.
- b) zmian wprowadzonych do Ustawy Prawo Bankowe przez Ustawę o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

Ponadto, Bank działając zgodnie z Artykułem 94 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi zmieniającej dyrektywę 202/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE - wprowadził do stosowania w Banku maksymalny stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych dla osób na Stanowiskach Kierowniczych objętych Polityką wynagradzania na poziomie nie przekraczającym 200% z wyłączeniem funkcji kontrolnych, dla których stosunek składników zmiennych nie może przekroczyć 100%. Okres odroczenia wypłat wynagrodzenia zmiennego, wypłacanego osobom objętym Polityką wynagradzania, o szczególnie istotnym wpływie na profil ryzyka Banku wynosi 4 lata.

Podstawą do określenia wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena efektów pracy każdej osoby objętej Polityką oraz danej jednostki organizacyjnej z uwzględnieniem 3-letniego horyzontu oraz wyników Banku. Do oceny indywidualnych efektów pracy stosuje się kryteria finansowe i niefinansowe z uwzględnieniem poziomu ryzyka związanego z tymi efektami. W/w kryteria spełniają wymóg obiektywizmu oraz uwzględniają jakość zarządzania Bankiem a także długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Przy czym, wynagrodzenie zmienne kierowników komórki audytu wewnętrznego, komórki ds. zgodności, komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem i sprawy kadrowe jest niezależne od wyników gospodarczych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.

Co najmniej 50% odroczonego wynagrodzenia zmiennego osób objętych Polityką, o szczególnie istotnym wpływie na profil ryzyka Banku, stanowi zachętę do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku i wypłacane jest w formie instrumentów finansowych, przy czym osoby objęte Polityką nie mogą zbyć tych instrumentów wcześniej, niż wynika to z zasad określonych przez Bank. Określenie wartości tych instrumentów finansowych następuje na bazie przede wszystkim wartości aktywów netto Banku na dzień 31 grudnia danego roku.

Jeżeli kwota wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących Stanowiska Kierownicze o szczególnie istotnym wpływie na profil ryzyka Banku wymienione w załączniku nr 3 pkt. 1 do Polityki, przekroczy w danym roku tzw. kwotę wolną od odroczenia, wówczas stosowane jest odroczenie – co najmniej 40% nadwyżki ponad kwotę wolną od odroczenia wynagrodzenia zmiennego wypłacane jest w min. 3 równych transzach przez trzy kolejne lata, rozpoczynając rok po przypisaniu wynagrodzenia zmiennego.

Wypłata wynagrodzenia, o którym mowa powyżej, jest uzależniona od wyników pracy danej osoby objętej Polityką w okresie oceny oraz uwzględnia ryzyko Banku. Wypłata wynagrodzenia zmiennego jest finansowana i wypłacana ze środków Banku i jest niezależna od wyników podmiotu dominującego Banku lub grupy, do której należy Bank.

Rezerwa na zmienne składniki wynagrodzeń ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji Koszty operacyjne.

Nadzór nad Polityką wynagradzania Członków Zarządu Banku sprawuje Rada Nadzorcza oraz Komitet ds. Wynagrodzeń, natomiast nadzór nad Polityką wynagradzania osób zajmujących Stanowiska Kierownicze, sprawuje Zarząd Banku.

o) Rezerwy

Wymogom szacowania odpisów i rezerw zgodnie z MSSF 9 podlegają zobowiązania do udzielenia pożyczki oraz umowy gwarancji.

Rezerwy zgodnie z MSR 37 są tworzone wówczas, gdy na Banku ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy są ujmowane w bilansie, jeżeli na Banku ciąży obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych, jak również, jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Jeżeli skutek jest istotny, kwotę rezerwy wyznacza się za pomocą zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych według stopy przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie do wartości pieniądza w czasie oraz, tam gdzie to dotyczy, ryzyka związane z danym składnikiem zobowiązań.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione są ogólne kryteria ujmowania rezerw jak również szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37. W szczególności, zwyczajowo oczekiwany obowiązek przeprowadzenia restrukturyzacji powstaje tylko wówczas, gdy Bank posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji oraz wzbudził uzasadnione oczekiwanie u stron, których plan dotyczy, że przeprowadzi działania restrukturyzacyjne poprzez rozpoczęcie wdrażania planu lub ogłoszenie głównych elementów planu tymże stronom.

Szczegółowy plan restrukturyzacji określa co najmniej działalność, lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy, kwotę nakładów, które będą poniesione oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony.

Rezerwa na restrukturyzację obejmuje tylko takie bezpośrednie nakłady powstające w wyniku restrukturyzacji, które jednocześnie a) w sposób nieodwracalny wynikają z restrukturyzacji oraz b) nie są związane z bieżącą działalnością jednostki gospodarczej. Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje przyszłych kosztów operacyjnych.

p) Wynik z tytułu odsetek

Przychody i koszty odsetkowe ujmowane są na zasadzie memoriałowej według amortyzowanego kosztu z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem zapisów MSSF 9, w tym także w zakresie należności zagrożonych utratą wartości. Naliczone odsetki do otrzymania i do zapłacenia są prezentowane w pozycjach bilansu, których odpowiednio dotyczą.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania amortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązania finansowego (albo grupy aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych) oraz przypisania przychodów lub kosztów odsetkowych do odpowiednich okresów.

W przypadku ekspozycji kredytowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu, z koszyka 1 i 2, dochód odsetkowy jest liczony od wartości bilansowej brutto ekspozycji, dla ekspozycji z koszyka 3 dochód odsetkowy jest liczony od wartości bilansowej netto ekspozycji.

Przychody oraz koszty odsetkowe z tytułu aktywów POCI wyznaczane są za pomocą stopy CEIR, natomiast dla pozostałych aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite za pomocą EIR.

q) Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w związku ze świadczeniem usług finansowych oferowanych przez Bank i klasyfikowane są do następujących kategorii:

- Prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej;
- Prowizje za wykonanie usług bankowych;
- Prowizje za wykonanie znaczących czynności.

Prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej rozliczane są w ramach wyniku z tytułu odsetek. Inkrementalne koszty poniesione w procesie akwizycji stanowią bazę rozliczania w czasie łącznie z prowizjami, podlegają rozliczeniu i prezentowane są w ramach wyniku z tytułu odsetek.

Prowizje za wykonanie usług bankowych zaliczane są do wyniku z tytułu prowizji proporcjonalnie do stopnia wykonania usługi. W przypadku kredytów i pożyczek o nieustalonych terminach płatności rat, np. kredytów w rachunkach bieżących, kart kredytowych, kredytów rewalwingowych, oraz zobowiązań pozabilansowych prowizje rozliczane są liniowo w okresie życia produktów (okres ważności limitu kredytowego).

Jednorazowo, w momencie wykonania czynności, Bank rozpoznaje przychody z tytułu prowizji i opłat za czynności bankowe np. za realizację przelewów, zleceń zagranicznych, transakcji kartami płatniczymi i inne o charakterze jednorazowym. Bank zalicza i rozpoznaje w wyniku z tytułu prowizji koszty dotyczące pośrednictwa w sprzedaży produktów bankowych, pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń, kosztów ubezpieczeń produktów kredytowych ponoszonych przez Bank oraz kosztów bezpośrednich dotyczących realizacji usług i czynności bankowych.

Przychody z tytułu bancassurance.

Od drugiej połowy 2020 roku Bank nie prowadzi dystrybucji (sprzedaży) ubezpieczeń jako agent ubezpieczeniowy, a jedynie obsługuje portfel aktywnych polis umów indywidualnego ubezpieczenia na życie i indywidualnego ubezpieczenia nieruchomości. W zakresie ubezpieczeń grupowych, dla których Bank występuje w roli ubezpieczającego, ochroną ubezpieczeniową obejmowane są nieruchomości stanowiące zabezpieczenie udzielonych przez Bank kredytów hipotecznych, dla których kredytobiorcy nie dopełnili wymogów umownych, tj. nie dostarczyli do Banku aktualnej polisy ubezpieczenia nieruchomości. Aktywne są także portfele grupowych ubezpieczeń nieruchomości zawartych na wniosek klienta oraz grupowego ubezpieczenia na wypadek utraty pracy, jednak w zakresie tych ubezpieczeń odbywa się jedynie bieżąca obsługa, zaś Bank nie oferuje możliwości przystąpienia do umów ubezpieczenia.

Odnosząc się do istniejącego portfela ubezpieczeń, Bank może występować zarówno w roli ubezpieczającego jak i pośrednika ubezpieczeniowego, jakkolwiek nigdy nie występuje w obu rolach równocześnie przy jednej umowie ubezpieczenia.

Polityka rachunkowości dotycząca ujmowania i rozliczania przychodów i kosztów oferowanych produktów ubezpieczeniowych wynika bezpośrednio z treści ekonomicznej tych produktów i odnosi się do otrzymywanych przez bank opłat stanowiących:

- integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego dodatkowo instrumentu finansowego,
- wynagrodzenie za usługę pośrednictwa,
- wynagrodzenie za świadczenie dodatkowych czynności po dokonaniu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego.

Opłaty uzyskiwane przez Bank z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego w części bądź w całości zalicza się do wynagrodzenia z tytułu oferowanego instrumentu finansowego, gdy transakcja sprzedaży produktu ubezpieczeniowego jest bezpośrednio powiązana z transakcją sprzedaży instrumentu finansowego. Bank każdorazowo dokonuje analizy warunków transakcji sprzedaży instrumentu finansowego i ubezpieczenia pod kątem spełnienia przez nie kryteriów powiązania. Bank uznaje dwie lub większą liczbę transakcji za powiązane, mając na uwadze w szczególności następujące kryteria:

- Instrument finansowy jest oferowany przez Bank zawsze z produktem ubezpieczeniowym.
- Produkt ubezpieczeniowy jest oferowany przez Bank wyłącznie z instrumentem finansowym, tj. nie ma możliwości zakupu w Banku produktu ubezpieczeniowego identycznego, co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu produktu łączonego z instrumentem finansowym.
- Bank dokonuje również analizy powiązania produktów w sytuacji w której zawarcie umowy ubezpieczenia może być warunkowe i być zależne od zakupu innego instrumentu finansowego odzwierciedlonego w bilansie. W sytuacji jeżeli kryteria podstawowe wymienione w powyższym akapicie nie dają jednoznacznej odpowiedzi, bank weryfikuje dodatkowe aspekty takie jak: poziom penetracji produktów ubezpieczeniowych w portfelach kredytowych, poziom oprocentowania kredytów oferowanych z ubezpieczeniem i bez ubezpieczenia, liczbę rezygnacji z ubezpieczenia, etc.

W przypadku wykazania powiązania dwu lub większej liczby transakcji w oparciu o powyższe kryteria, Bank dokonuje alokacji łącznej wartości należnej z ich tytułu do poszczególnych elementów transakcji, po uprzednim pomniejszeniu o szacunek rezerwy dotyczącej części wynagrodzenia, która może podlegać zwrotowi, np. w wyniku rezygnacji przez klienta z ubezpieczenia, przedpłat lub innych tytułów. Szacunek rezerwy oparty jest na analizie historycznych informacji o rzeczywistych zwrotach w przeszłości oraz przewidywaniach, co do trendu zwrotów w przyszłości.

Alokacja wynagrodzenia, o której mowa w poprzednim paragrafie, oparta jest o metodę „względnej wartości godziwej”, polegającej na podziale łącznego wynagrodzenia w proporcji, odpowiednio, wartości godziwej wynagrodzenia z tytułu instrumentu finansowego, wartości godziwej usługi pośrednictwa, w stosunku do sumy tych wartości. Ustalenie powyższych wartości godziwych oparte jest w jak największym stopniu na danych rynkowych, w szczególności dla:

- Usługi pośrednictwa - na podejściu rynkowym polegającym na wykorzystaniu cen i innych danych rynkowych dla najbardziej zbliżonych transakcji rynkowych,
- Wynagrodzenia z instrumentu finansowego - na podejściu dochodowym opartym na przeliczeniu przyszłych kwot na wartość bieżącą z wykorzystaniem informacji na temat oprocentowania i innych opłat dla identycznych lub najbardziej zbliżonych instrumentów finansowych oferowanych niezależnie od produktu ubezpieczeniowego.

Poszczególne wyodrębnione elementy danej transakcji, bądź kilku transakcji rozpatrywanych łącznie, podlegają następującym zasadom ujmowania przychodu:

- Prowizje agencji ubezpieczeniowych – w części dotyczącej opłaty za wykonanie ważnej czynności, ujmowane w przychodach prowizyjnych w dniu rozpoczęcia bądź odnowienia polisy ubezpieczeniowej. Gdy istnieje prawdopodobieństwo, iż Bank będzie zobowiązany do świadczenia dalszych usług w okresie ważności polisy, prowizja lub jej część jest odraczana i ujmowana jako przychód przez okres ważności polisy,
- Prowizje/opłaty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego – traktowane, jako korekta efektywnej stopy procentowej i ujmowane w przychodach odsetkowych.

r) Przychody z dywidend

Przychody z tytułu dywidend są rozpoznawane w momencie otrzymania praw do dywidend.

s) Wynik na sprzedaży instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Wynik operacji finansowych zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

t) Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji

Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji zawiera:

- zyski i straty powstałe z rewaluacji aktywów i pasywów w walutach obcych w odniesieniu do kursu średniego NBP dla poszczególnych walut (różnice niezrealizowane),
- zrealizowany wynik na transakcjach walutowych,
- wynik z tytułu zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- zrealizowany wynik z instrumentów pochodnych.

u) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody operacyjne niezwiązane bezpośrednio z działalnością statutową Banku. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu:

- sprzedaży i likwidacji składników majątku trwałego i aktywów do zbycia,
- aktualizacji majątku trwałego i aktywów do zbycia,
- sprzedaży pozostałych usług,
- otrzymanych i zapłaconych odszkodowań, kar i grzywien,
- kosztów opłat sądowych, notarialnych i windykacji,
- rezerw na sprawy sporne, w tym dotyczących mieszkaniowych kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych.

v) Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Podatek bieżący obliczany jest w oparciu o wynik księgowy brutto skorygowany o przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do dochodu do opodatkowania oraz o koszty nieuznawane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania przychodu. Ponadto dla celów podatkowych, wynik księgowy brutto koryguje się o przychody i koszty z lat ubiegłych zrealizowane dla celów podatkowych w danym okresie sprawozdawczym oraz odliczenia od dochodu. Bank tworzy rezerwę na podatek odroczony w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie przychód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych i wykorzystanie nierozliczonych strat podatkowych.

Kwoty podatku odroczonego oblicza się poprzez zastosowanie stawki podatkowej zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi. Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i pomniejszana w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z tymi aktywami korzyści podatkowych.

w) Udzielone i otrzymane zobowiązania warunkowe

Udzielone zobowiązania warunkowe

W ramach działalności operacyjnej Bank zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w bilansie jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych.

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Banku;
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w bilansie, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Najistotniejsze pozycje udzielonych zobowiązań warunkowych stanowią przyznane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje.

Zobowiązania udzielone z tytułu przyznanych przez Bank linii kredytowych, w kwocie niewykorzystanej przez klientów oraz zobowiązania udzielone z tytułu gwarancji wystawionych przez Bank na rzecz klientów, ujmowane są w zobowiązaniach pozabilansowych w wysokości wynikającej z umów.

Rezerwy na oszacowane ryzyko prezentowane są w bilansie Banku, w pozycji „Rezerwy”. Ryzyko kredytowe wynikające z udzielonych zobowiązań warunkowych szacowane jest w oparciu o wymogi zawarte w MSR 37 oraz MSSF 9.

Otrzymane zobowiązania warunkowe

W ramach działalności operacyjnej Bank otrzymuje też zabezpieczenia na pokrycie ekspozycji kredytowych. Najczęściej są to otrzymane gwarancje lub poręczenia innych banków lub podmiotów niebankowych. Ujmowane są w otrzymanych zobowiązaniach warunkowych w wysokości wynikającej z umów.

3. Przychody odsetkowe oraz o charakterze zbliżonym do odsetek

	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
w tys. PLN		
Przychody odsetkowe oraz o charakterze zbliżonym do odsetek		
<i>Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej</i>	185 414	245 671
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu, w tym:		
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	138 828	158 333
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	19 987	14 014
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	118 841	144 319
- instrumenty dłużne	46 586	87 338
Razem	185 414	245 671

Przychody odsetkowe za 2021 rok zawierają kwotę przychodów związaną z aktywami finansowymi, dla których rozpoznano utratę wartości w wysokości 1 500 tys. zł (w 2020 roku 859 tys. zł).

4. Koszty z tytułu odsetek

	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
w tys. PLN		
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	(67 824)	(72 879)
Koszty zobowiązań wobec banków	(54 836)	(57 534)
w tym od zobowiązań podporządkowanych	(49 862)	(51 565)
Koszty zobowiązań wobec klientów	(12 988)	(15 345)
Pozostałe koszty odsetkowe	(827)	(495)
Razem	(68 651)	(73 374)

5. Przychody z tytułu prowizji

Przychody z tytułu prowizji dotyczące kredytów i pożyczek, wynikają z takich produktów kredytowych, jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty inwestycyjne.

w tys. PLN	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
Przychody z tytułu:		
Otwarcia i prowadzenia rachunków oraz operacji rozliczeniowych	66 369	31 539
Pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	1 321	3 762
Kredytów i pożyczek	5 213	5 918
Doradztwa/ zarządzania majątkiem osób trzecich	36 443	33 173
Udzielonych zobowiązań gwarancyjnych	9 024	9 014
Pośrednictwa w sprzedaży produktów wymiany walut	7 151	5 148
Pozostałe	6 938	13 479
Razem	132 459	102 033

W 2021 r. ani w 2020 r. nie wystąpiły przychody z tytułu opłat od aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W przychodach z tytułu prowizji ujęto przychody z działalności powierniczej w kwocie 28 421 tys. zł za rok 2021 (26 528 tys. zł za rok 2020).

6. Koszty z tytułu prowizji

w tys. PLN	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
Koszty z tytułu:		
Pośrednictwo w sprzedaży produktów bankowych i ubezpieczeniowych	(320)	(458)
Pozostałe koszty ubezpieczeń	(2 592)	(2 856)
Usługi brokerskie	(9 191)	(6 718)
Zleceń płatniczych	(1 363)	(1 223)
Pozostałe	(360)	(579)
Razem	(13 826)	(11 834)
Wynik z tytułu prowizji	118 633	90 199

W 2021 r. oraz w 2020 r. koszty z tytułu opłat od aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosły odpowiednio 47 tys. zł oraz 44 tys. zł.

W kosztach z tytułu prowizji ujęto koszty działalności powierniczej w kwocie 8 696 tys. zł za rok 2021 (5 931 tys. zł za rok 2020).

7. Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji

w tys. PLN	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
Wynik z pozycji wymiany	71 094	103 240
Wynik z instrumentów pochodnych, w tym:	(8 893)	(30 611)
Terminowych kontraktów walutowych, w tym:	(8 893)	(30 611)
<i>Transakcji FX Forward</i>	22 334	10 328
<i>Transakcji FX Swap</i>	(31 227)	(40 939)
Razem	62 201	72 629

8. Pozostałe przychody operacyjne

w tys. PLN	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
Przychody z tytułu sprzedaży usług (refaktury)	1 837	2 054
Wynik na sprzedaży/ likwidacji rzecz. aktywów trwałych	-	16
Przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań i grzywien	23	17
Pozostałe	474	298
Razem	2 334	2 385

9. Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych oraz zobowiązań do udzielenia finansowania

w tys. PLN	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
Zwiększenie odpisów na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych oraz zobowiązań do udzielenia finansowania	(225 875)	(190 656)
Utrata wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom, w tym:	(225 109)	(189 407)
stage I	(16 609)	(7 673)
stage II	(50 968)	(57 603)
stage III	(157 532)	(124 131)
istotna modyfikacja	(89)	(31)
koszty z windykacji	(677)	(1 218)
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe dłużnych papierów, w tym:	(2 986)	(3 283)
stage I	(2 986)	(3 283)
Rezerwy na zobowiązania warunkowe	(9 212)	(11 551)
Razem zwiększenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe	(238 073)	(205 490)
Zmniejszenie odpisów na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych oraz zobowiązań do udzielenia finansowania	232 301	130 740
Odwrócenie odpisów na oczekiwane straty kredytowe od kredytów i pożyczek udzielonych klientom, w tym:	231 991	130 329
stage I	46 257	30 333
stage II	33 159	18 506
stage III	152 575	81 490
istotna modyfikacja	88	59
przychody z tyt. odzyskania należ. nieściągalnych	222	352
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe dłużnych papierów, w tym:	2 027	3 612
stage I	2 027	3 612
Rezerwy na zobowiązania warunkowe	4 322	12 594
Razem zmniejszenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe	238 650	146 946
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych oraz zobowiązań do udzielenia finansowania	577	(58 544)

10. Koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi

	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
w tys. PLN		
Koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi	(494 927)	(359 716)

Szczegóły dotyczące utworzonych rezerw opisano w nocie 30.

11. Koszty operacyjne

	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
w tys. PLN		
Koszty pracownicze:	(80 467)	(73 772)
Wynagrodzenia	(68 509)	(62 705)
Świadczenia pracownicze	(11 958)	(11 067)
Pozostałe koszty administracyjne, w tym:	(181 426)	(156 088)
Utrzymania i wynajmu budynków	(6 569)	(5 914)
Eksploatacja systemów informatycznych	(55 042)	(50 844)
Inne usługi obce	(49 843)	(35 664)
Reklama i sponsoring	(2 302)	(2 095)
Łączność	(2 041)	(1 949)
Opłaty na rzecz BFG	(18 464)	(30 346)
Podatki i opłaty	(14 946)	(11 100)
Inne	(32 219)	(18 176)
Razem	(261 893)	(229 860)

12. Amortyzacja

	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
w tys. PLN		
Amortyzacja:		
Rzeczowych aktywów trwałych	(3 080)	(4 109)
Wartości niematerialnych i prawnych	(5 575)	(5 570)
Prawa do użytkowania powierzchni i samochodów	(8 449)	(5 636)
Razem	(17 104)	(15 315)

13. Podatek od niektórych instytucji finansowych

	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
w tys. PLN		
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(13 080)	(18 062)

Z dniem 1 lutego 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych, która objęła m.in. banki oraz zakłady ubezpieczeń. Podstawę opodatkowania stanowi nadwyżka sumy aktywów podmiotu ponad 4 miliardy zł, w przypadku banków wynikająca z zestawienia obrotów i sald na koniec każdego miesiąca. Banki są uprawnione do pomniejszenia podstawy opodatkowania m.in. o wartość funduszy własnych, a także wartość skarbowych papierów wartościowych. Dodatkowo banki obniżają podstawę opodatkowania o wartość aktywów nabytych od NBP, stanowiących zabezpieczenie kredytu refinansowego udzielonego przez NBP. Stawka podatku dla wszystkich podatników wynosi 0,0366% miesięcznie, a podatek jest płacony miesięcznie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy. Podatek po raz pierwszy został zapłacony za luty 2016 roku. Zapłacony podatek nie stanowi kosztu uzyskania przychodu w podatku dochodowym od osób prawnych.

14. Pozostałe koszty operacyjne

	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
w tys. PLN		
Koszty związane z ryzykiem operacyjnym	(13 680)	(182)
Darowizny	(305)	(129)
Wynik na sprzedaży/ likwidacji rzecz. aktywów trwałych	(93)	-
Rezerwy na pozostałe sprawy sporne	-	(332)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	(3 317)	-
Pozostałe	(2 639)	(810)
Razem	(20 034)	(1 453)

15. Podatek dochodowy

w tys. PLN	Okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.
Zysk brutto przed opodatkowaniem	(506 157)	(345 440)
Bieżący podatek	(10 423)	(15 475)
Podatek odroczony	16 069	2 658
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	5 646	(12 817)
Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego		
Zysk przed opodatkowaniem	(506 157)	(345 440)
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku 19%	96 170	65 634
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodu (wg stawki 19%), w tym:	(101 115)	(80 182)
PFRON	(97)	(97)
Podatek bankowy	(2 485)	(3 432)
Koszty na opłatę ostrożnościową BFG	(3 508)	(5 766)
Koszty składek	(59)	(45)
Wewnątrzgrupowe - za 2018 i rezerwy na koszty nie zapłacone	13	(531)
Pozostałe koszty operacyjne	(570)	(281)
Pozostałe koszty rzeczowe i amortyzacji	(110)	(11)
Odpisy oraz strata na sprzedaży wierzytelności, w tym koszty utworzenia rezerwy na kredyty walutowe	(94 299)	(70 019)
Przychody niestanowiące przychodów do opodatkowania (wg stawki 19%)	484	435
Przychody z rozwiązania odpisów na składniki majątku	-	435
Przychody z rozwiązania odpisów/ umorzenie wierzytelności	484	-
Zaniechanie poboru podatku; umorzenie kredytów hipotecznych (wg stawki 19%)	4	1 280
Koszty wewnątrzgrupowe podlegające limitowaniu zgodnie z art. 15e - do odliczenia w latach 2022-2026	10 080	-
Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego (wg stawki 19%)	23	16
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	5 646	(12 817)
Kalkulacja efektywnej stopy podatkowej		
Podatek dochodowy	5 646	(12 817)
Efektywna stopa podatkowa	1%	-4%

16. Zysk\strata na jedną akcję

Podstawowy zysk\strata przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

	2021 r.	2020 r.
Zysk\strata za okres (tys. zł)	(500 511)	(358 257)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (szt.)	1 744 449 384	1 744 449 384
Zysk\strata za okres na jedną akcję (w zł)	(0,28692)	(0,20537)
Rozwodniony zysk\strata za okres na jedną akcję (w zł)	(0,28692)	(0,20537)

17. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Gotówka*	-	-
Środki na rachunkach w Banku Centralnym	684 971	933 565
Razem	684 971	933 565

* Gotówka w rozumieniu polskie lub zagraniczne znaki pieniężne (banknoty, monety)

Deklarowana rezerwa obowiązkowa do utrzymywania w okresie obejmującym 31 grudnia 2021 roku wynosiła: 314 308 tys. PLN, a w okresie obejmującym 31 grudnia 2020 roku wynosiła: 54 483 tys. PLN. Rezerwa ta została ustalona jako średnia z dziennych stanów środków klientów za listopad 2021 roku (odpowiednio za listopad 2020 roku) zgodnie z Art.38 ust. 2 ustawy o NBP. W dniu 6 października 2021 r. Rada Polityki Pieniężnej Uchwałą nr 10/2021 podwyższyła począwszy od 30 listopada 2021 r. stopę rezerwy obowiązkowej do poziomu 2,0%, z obowiązującej uprzednio stopy rezerwy obowiązkowej wynoszącej 0,5%.

18. Należności od banków

Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg rodzaju

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Rachunek bieżący	129 551	166 198
Lokaty międzybankowe i kredyty udzielone innym bankom (w tym skupione wierzytelności)	235 816	6 820
Należności od banków brutto	365 367	173 018
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe, w tym:	(15)	(10)
- utworzone indywidualnie	-	-
- utworzone grupowo	(15)	(10)
Należności od banków netto	365 352	173 008

Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg terminów zapadalności

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Bieżące	129 551	166 198
Terminowe	235 816	6 820
- do 1 miesiąca	165 685	6 820
- powyżej 1 miesiąca do 3-ch miesięcy	40 067	-
- powyżej 3-ch miesięcy do 1 roku	30 064	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
- powyżej 5 lat	-	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(15)	(10)
Należności od banków netto	365 352	173 008

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe na należności od innych banków

w tys. PLN	2021 r.	2020 r.
Stan odpisów na oczekiwane straty kredytowe na należności od innych banków na początek okresu	10	192
Utworzenie odpisów	261	945
Rozwiązanie odpisów	(256)	(1 127)
Spisanie w ciężar odpisów	-	-
Pozostałe zmiany	-	-
Stan odpisów na oczekiwane straty kredytowe na należności od innych banków na koniec okresu	15	10

Wartość bilansowa brutto i skumulowana utrata wartości w podziale na koszyki

31.12.2021 r.	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			tys. PLN Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	365 143	224	-	(15)	-	-	365 352

31.12.2020 r.	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			tys. PLN Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	172 718	300	-	(10)	-	-	173 008

19. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Należności wobec klientów według rodzaju

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Osoby fizyczne	8 280 883	9 276 459
Podmioty gospodarcze	643 434	438 144
Sektor publiczny	-	-
Należności od klientów brutto	8 924 317	9 714 603
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(366 202)	(358 742)
Należności od klientów netto	8 558 115	9 355 861

Szczegółowy opis zarządzania ryzykiem kredytowym oraz główne informacje dotyczące koncentracji ryzyka kredytowego zostały przedstawione w Nocie 44.

Należności brutto wobec klientów według terminów zapadalności

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Bieżące	543 785	581 626
Terminowe	8 380 532	9 132 977
- do 1 miesiąca	91 989	90 225
- powyżej 1 miesiąca do 3-ch miesięcy	241 072	172 693
- powyżej 3-ch miesięcy do 1 roku	799 649	609 884
- powyżej 1 roku do 5 lat	2 588 474	2 752 047
- powyżej 5 lat	4 659 348	5 508 128
Razem	8 924 317	9 714 603

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe

w tys. PLN	2021 r.	2020 r.
Stan na 1 stycznia	358 742	292 374
Zmiany w wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe:	7 460	66 368
Utrata wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom	224 783	188 309
Należności spisane w ciężar odpisów na oczekiwane straty kredytowe *	(3 664)	(12 518)
Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(231 674)	(129 049)
Korekta z tytułu odsetek impairmentowych	18 015	19 626
Stan na 31 grudnia	366 202	358 742

* Pozycja uwzględnia wartość 1 746 tys. zł (w 2020 roku – 1 089 tys. zł) należności spisanych w związku z transakcjami sprzedaży części portfeli niepracujących kredytów o łącznej wartości bilansowej brutto na dzień sprzedaży 4 894 tys. PLN (w 2020 roku – 1 798 tys. zł).

Na saldo odpisów na oczekiwane straty kredytowe dotyczące należności od klientów składały się następujące kategorie:

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Odpis na oczekiwane straty kredytowe na należności w koszyku I	4 205	4 488
Odpis na oczekiwane straty kredytowe na należności w koszyku II	16 777	17 280
Odpis na oczekiwane straty kredytowe na należności w koszyku III	345 220	336 974
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	366 202	358 742

Podział ekspozycji brutto i odpisów na oczekiwane straty kredytowe na ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości i bez rozpoznaną utratą wartości:

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Należności z rozpoznaną utratą wartości, brutto	551 013	487 159
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe od należności z rozpoznaną utratą wartości	(345 220)	(336 974)
Należności z rozpoznaną utratą wartości, netto	205 793	150 185
Należności bez rozpoznaną utratą wartości, brutto	8 373 304	9 227 444
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe od należności bez rozpoznaną utratą wartości	(20 982)	(21 768)
Należności bez rozpoznaną utratą wartości, netto	8 352 322	9 205 676
Razem należności od klientów brutto	8 924 317	9 714 603
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(366 202)	(358 742)
Razem należności od klientów netto	8 558 115	9 355 861

Podział ekspozycji brutto i odpisów na oczekiwane straty kredytowe na koszyki:

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Należności z stage I brutto	7 666 200	8 609 609
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe na ekspozycje z stage I	(4 205)	(4 488)
Należności z stage I, netto	7 661 995	8 605 121
Należności z stage II brutto	707 104	617 835
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe na ekspozycje z stage II	(16 777)	(17 280)
Należności z stage II, netto	690 327	600 555
Należności z stage III brutto	551 013	487 159
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe na ekspozycje z stage III	(345 220)	(336 974)
Należności z stage III, netto	205 793	150 185
Razem należności od klientów brutto	8 924 317	9 714 603
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(366 202)	(358 742)
Razem należności od klientów netto	8 558 115	9 355 861

Zmiana stanu wartości bilansowej brutto należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2021 (w tys. zł):

Zmiana stanu wartości bilansowej brutto należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2021	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	8 609 609	617 835	487 159	9 714 603
Zwiększenie z tytułu udzielenia, nabycia	457 596	9 311	-	466 907
Zwiększenie z tytułu wzrostu istniejącego portfela	565 015	38 741	65 067	668 823
Zmniejszenie wartości należności na skutek spłat	(1 731 853)	(122 014)	(68 485)	(1 922 352)
Zmniejszenie z tytułu wydzielenia	-	-	-	-
Zmniejszenie stanu należności w związku ze spisaniem	-	(22)	(3 642)	(3 664)
Inne korekty	-	-	-	-
Transfery	(234 167)	163 253	70 914	-
Saldo na koniec okresu	7 666 200	707 104	551 013	8 924 317

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2021 (w tys. zł):

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2021	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	4 488	17 280	336 974	358 742
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	205	27	-	232
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania (inne niż spisania)	(219)	(1 324)	(2 378)	(3 921)
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego	(27 826)	24 679	1 034	(2 113)
Zmiany z tytułu modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	(1 779)	(1 969)	2 659	(1 089)
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	-	(22)	(3 642)	(3 664)
Inne korekty - korekta z tytułu odsetek impairmentowych	-	-	18 015	18 015
Transfery	29 336	(21 894)	(7 442)	-
Saldo na koniec okresu	4 205	16 777	345 220	366 202

Zmiana stanu wartości bilansowej brutto należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2020 (w tys. zł):

Zmiana stanu wartości bilansowej brutto należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2020	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	9 025 186	642 182	337 498	10 004 866
Zwiększenie z tytułu udzielenia, nabycia	293 441	13 608	566	307 615
Zwiększenie z tytułu wzrostu istniejącego portfela	1 046 575	83 650	73 615	1 203 840
Zmniejszenie wartości należności na skutek spłat	(1 633 942)	(103 246)	(52 012)	(1 789 200)
Zmniejszenie z tytułu wydzielenia	-	-	-	-
Zmniejszenie stanu należności w związku ze spisaniem	-	-	(12 518)	(12 518)
Inne korekty	-	-	-	-
Transfery	(121 651)	(18 359)	140 010	-
Saldo na koniec okresu	8 609 609	617 835	487 159	9 714 603

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2020 (w tys. zł):

**Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty
kredytowe dla należności od klientów wycenianych w
zamortyzowanym koszcie za rok 2020**

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	1 736	11 989	278 650	292 375
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	117	220	662	999
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania (inne niż spisania)	(224)	(939)	(730)	(1 893)
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego	(22 387)	35 955	46 585	60 153
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	-	-	(12 518)	(12 518)
Inne korekty - korekta z tytułu odsetek impairmentowych	-	-	19 626	19 626
Transfery	25 246	(29 945)	4 699	-
Saldo na koniec okresu	4 488	17 280	336 974	358 742

20. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	66 026	60 567
Razem	66 026	60 567

Szczegółowe informacje dotyczące aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zostały zaprezentowane w Nocie 36 oraz w Nocie 44.

Dodatnia wartość rynkowa niezapadłych pochodnych instrumentów finansowych

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Transakcje walutowe	66 026	60 567
- FX spot/forward	29 886	9 716
- FX swap	36 140	50 851
Razem	66 026	60 567

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat według terminów zapadalności

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
do 1 miesiąca	12 661	46 093
powyżej 1 miesiąca do 3-ch miesięcy	16 080	3 307
powyżej 3-ch miesięcy do 1 roku	27 814	7 619
powyżej 1 roku do 5 lat	9 471	3 548
powyżej 5 lat	-	-
Razem	66 026	60 567

21. Inwestycyjne aktywa finansowe

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
	wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody
Aktywa finansowe		
Dłużne papiery wartościowe	8 613 681	9 126 424
Obligacje Skarbu Państwa	8 613 681	8 084 507
Bony Skarbu Państwa	-	1 041 917
Razem	8 613 681	9 126 424
W tym:		
Instrumenty notowane na aktywnym rynku	8 613 681	9 126 424
Instrumenty nienotowane na aktywnym rynku	-	-

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
	wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody
Aktywa finansowe		
Dłużne papiery wartościowe	8 613 681	9 126 424
o stałej stopie procentowej	2 045 500	3 470 880
o zmiennej stopie procentowej	6 568 181	5 655 544

Zmiana stanu papierów wartościowych przedstawia się następująco:

w tys. PLN	2021 r.	2020 r.
	wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody
Papiery wartościowe		
Saldo na początek okresu	9 126 424	8 422 026
Zwiększenia	141 534 915	61 780 337
- zakup dłużnych papierów wartościowych*	141 526 273	61 723 779
- zwiększenie wartości papierów wartościowych**	8 642	56 558
Zmniejszenia	(142 047 658)	(61 075 939)
- sprzedaż dłużnych papierów wartościowych*	(113 500)	(1 236 800)
- wykup dłużnych papierów wartościowych*	(141 721 065)	(59 814 835)
- zmniejszenie wartości papierów wartościowych**	(213 093)	(24 304)
Saldo na koniec okresu	8 613 681	9 126 424

*wartości nominalne

**obejmują wycenę rynkową, odsetki i dyskonto

**Zmiana stanu wartości bilansowej brutto dłużnych papierów
 wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne
 całkowite dochody za rok 2021**

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	9 127 279	-	-	9 127 279
Zwiększenie z tytułu nabycia	3 190 049	-	-	3 190 049
Zmniejszenie wartości portfela z tytułu wykupów/sprzedaży	(3 701 832)	-	-	(3 701 832)
Transfery	-	-	-	-
Saldo na koniec okresu	8 615 496	-	-	8 615 496

**Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty
 kredytowe dla dłużnych papierów wartościowych wycenianych
 według wartości godziwej przez inne całkowite dochody za rok 2021**

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	(856)	-	-	(856)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(39)	-	-	(39)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania (inne niż spisania)	122	-	-	122
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego	(1 043)	-	-	(1 043)
Transfery	-	-	-	-
Saldo na koniec okresu	(1 816)	-	-	(1 816)

Zmiana stanu wartości bilansowej brutto dłużnych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody za rok 2020

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	8 423 211	-	-	8 423 211
Zwiększenie z tytułu nabycia	4 949 969	-	-	4 949 969
Zmniejszenie wartości portfela z tytułu wykupów\sprzedaży	(4 245 900)	-	-	(4 245 900)
Transfery	-	-	-	-
Saldo na koniec okresu	9 127 279	-	-	9 127 279

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla dłużnych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody za rok 2020

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	(1 184)	-	-	(1 184)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(476)	-	-	(476)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania (inne niż spisanie)	250	-	-	250
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego	554	-	-	554
Transfery	-	-	-	-
Saldo na koniec okresu	(856)	-	-	(856)

Bank, będąc uczestnikiem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, utrzymuje obligacje skarbowe stanowiące pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku w wartości nominalnej 49 000 tys. zł (według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku w wysokości 49 000 tys. zł). Wartości bilansowe tych obligacji przedstawiały się następująco: 49 100 tys. zł na 31 grudnia 2021 roku oraz 49 125 tys. zł na 31 grudnia 2020 roku. Bank przyjął do wyliczenia wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych wynikającą z przepisów stawkę procentową w wysokości 0,35% (w roku 2020 stawka procentowa wynosiła 0,35%) sumy środków pieniężnych zgromadzonych w banku na wszystkich rachunkach, stanowiącej podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej. W związku ze zmianą ustawy o BFG i wprowadzeniem składek na Fundusz Gwarancyjny oraz Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji, Bank utrzymuje ponadto obligacje stanowiące pokrycie zobowiązań do zapłaty składek. Na dzień 31.12.2021 r. wartość zobowiązania do zapłaty na Fundusz Gwarancyjny wynosiła 8 140 tys. zł, natomiast na Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji 41 528 tys. zł. Obligacje stanowiące pokrycie zobowiązań do zapłaty składek miały wartość odpowiednio 9 204 tys. zł oraz 49 751 tys. zł. Na dzień 31.12.2020 r. wartość zobowiązania do zapłaty na Fundusz Gwarancyjny wynosiła 8 019 tys. zł, natomiast na Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji 37 402 tys. zł. Obligacje stanowiące pokrycie zobowiązań do zapłaty składek miały wartość odpowiednio 9 208 tys. zł oraz 43 260 tys. zł.

22. Rzeczowe aktywa trwałe

w tys. PLN	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Wypożyczenie	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto					
Stan na dzień 01.01.2021 r.	12 529	27 459	3 446	-	43 434
Zwiększenia (z tytułu)	-	571	78	-	649
<i>Zakupy</i>	-	571	78	-	649
<i>Rozliczenie inwestycji</i>	-	-	-	-	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(735)	(443)	(702)	-	(1 880)
<i>Zbycia</i>		(122)			(122)
<i>Likwidacji</i>	(735)	(321)	(702)	-	(1 758)
<i>Inne zmiany</i>	-	-	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2021 r.	11 794	27 587	2 822	-	42 203

w tys. PLN	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Wypożyczenie	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto					
Stan na dzień 01.01.2020 r.	12 505	27 044	3 344	-	42 893
Zwiększenia (z tytułu)	24	511	102	-	637
<i>Zakupy</i>	24	511	102	-	637
<i>Rozliczenie inwestycji</i>	-	-	-	-	-
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(96)	-	-	(96)
<i>Zbycia</i>	-	(96)	-	-	(96)
<i>Likwidacji</i>	-	-	-	-	-
Inne zmiany	-	-	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2020 r.	12 529	27 459	3 446	-	43 434

w tys. PLN	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Wypożyczenie	Środki trwałe w budowie	Razem
Umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości					
Stan na dzień 01.01.2021 r.	11 939	21 448	3 446	-	36 833
Amortyzacja	228	2 774	78	-	3 080
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(122)	-	-	-	(122)
Sprzedaż/likwidacja	(613)	(400)	(702)	-	(1 715)
Inne zmiany	(36)	36	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2021 r.	11 396	23 858	2 822	-	38 076

w tys. PLN	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Wypożyczenie	Środki trwałe w budowie	Razem
Umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości					
Stan na dzień 01.01.2020 r.	11 748	17 791	3 335	-	32 874
Amortyzacja	276	3 721	111	-	4 108
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(121)	-	-	-	(121)
Sprzedaż/likwidacja	-	(64)	-	-	(64)
Inne zmiany	36	-	-	-	36
Stan na dzień 31.12.2020 r.	11 939	21 448	3 446	-	36 833

Wartość bilansowa					
Na dzień 01.01.2020 r.	757	9 253	9	-	10 019
Na dzień 31.12.2020 r.	590	6 011	-	-	6 601
Wartość bilansowa					
Na dzień 01.01.2021 r.	590	6 011	-	-	6 601
Na dzień 31.12.2021 r.	398	3 729	-	-	4 127

w tys. PLN	Prawo do użytkowania powierzchni biurowej	Prawo do użytkowania środków transportu	Razem
Wartość brutto			
Stan na dzień 01.01.2021 r.	52 332	3 532	55 864
Zwiększenia (z tytułu)	-	441	441
Przyjęcie nowego prawa do użytkowania	-	441	441
Inne zmiany	-	-	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(451)	-	(451)
Inne zmiany	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2021 r.	51 881	3 973	55 854

w tys. PLN	Prawo do użytkowania powierzchni biurowej	Prawo do użytkowania środków transportu	Razem
Wartość brutto			
Stan na dzień 01.01.2020 r.	48 077	2 102	50 179
Zwiększenia (z tytułu)	4 255	1 430	5 685
Przyjęcie nowego prawa do użytkowania	4 255	1 056	5 311
Inne zmiany	-	374	374
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-
Inne zmiany	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2020 r.	52 332	3 532	55 864

Umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	Prawo do użytkowania powierzchni biurowej	Prawo do użytkowania środków transportu	Razem
Stan na dzień 01.01.2021 r.	26 829	1 701	28 530
Amortyzacja	7 575	874	8 449
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-	-	-
Inne zmiany	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2021 r.	34 404	2 575	36 979

Umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	Prawo do użytkowania powierzchni biurowej	Prawo do użytkowania środków transportu	Razem
Stan na dzień 01.01.2020 r.	18 427	749	19 176
Amortyzacja	10 592	952	11 544
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(2 190)	-	(2 190)
Inne zmiany	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2020 r.	26 829	1 701	28 530
Wartość bilansowa			
Na dzień 31.12.2020 r.	25 503	1 831	27 334
Na dzień 31.12.2021 r.	17 477	1 398	18 875

23. Wartości niematerialne

w tys. PLN	Oprogramowanie	Nakłady	Ogółem
Wartość brutto			
Stan na 01.01.2021 r.	263 160	9 664	272 824
Zakupy	-	2 852	2 852
Rozliczenie inwestycji	9 274	(9 274)	-
Likwidacja	(91 508)	-	(91 508)
Inne zwiększenia, korekty	-	-	-
Spisanie nakładów w związku z zaniechaniem inwestycji	-	(70)	(70)
Inne zwiększenia, korekty	-	-	-
Stan na 31.12.2021 r.	180 926	3 172	184 098

<i>w tys. PLN</i>	Oprogramowanie	Nakłady	Ogółem
Wartość brutto			
Stan na 01.01.2020 r.	255 854	14 188	270 042
Zakupy	38	4 171	4 209
Rozliczenie inwestycji	7 268	(7 268)	-
Przeniesienia z nakładów	-	-	-
Likwidacja	-	-	-
Spisanie nakładów w koszty w związku z zaniechaniem inwestycji	-	(1 304)	(1 304)
Inne zwiększenia, korekty	-	(123)	(123)
Stan na 31.12.2020 r.	263 160	9 664	272 824
Umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości			
Stan na 01.01.2021 r.	250 602	2 466	253 068
Amortyzacja	5 575	-	5 575
Odpis z tyt. utraty wartości	(11 570)	(1 518)	(13 088)
Likwidacja	(88 480)	-	(88 480)
Inne zmiany	13 356	-	13 356
Stan na 31.12.2021 r.	169 483	948	170 431
Umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości			
Stan na 01.01.2020 r.	243 191	5 611	248 802
Amortyzacja	5 570	-	5 570
Odpis z tyt. utraty wartości	1 841	(1 841)	-
Likwidacja	-	(1 304)	(1 304)
Inne zmiany	-	-	-
Stan na 31.12.2020 r.	250 602	2 466	253 068
Wartość bilansowa			
Na 01.01.2020 r.	12 663	8 577	21 240
Na 31.12.2020 r.	12 558	7 198	19 756
Wartość bilansowa			
Na 01.01.2021 r.	12 558	7 198	19 756
Na 31.12.2021 r.	11 443	2 224	13 667

W 2021 roku Bank poniósł nakłady na środki trwałe w kwocie 649 tys. zł, natomiast nakłady na wartości niematerialne i prawne w 2021 r. wyniosły 2 852 tys. zł. Planowane do poniesienia w 2022 roku kwoty nakładów na środki trwałe i wartości niematerialne i prawne wynoszą odpowiednio 750 tys. zł oraz 216 tys. zł.

24. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego

Na dzień 31.12.2021 r. nie istnieją należności z tytułu bieżącego podatku od osób prawnych (na dzień 31.12.2020 r. – 5 150 tys. zł) stanowiące różnicę między sumą zaliczek miesięcznych zapłaconych w uproszczonej formie zgodnie z art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, a podatkiem należnym na ten dzień od dochodu osiągniętego od początku roku podatkowego.

25. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

w tys. PLN	<u>31.12.2021 r.</u>	<u>31.12.2020 r.</u>
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	116 404	64 646
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(32 604)	(33 907)
Razem aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	83 800	30 739

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane są z następującymi pozycjami:

w tys. PLN	<u>31.12.2021 r.</u>	<u>31.12.2020 r.</u>	<u>Zmiana w 2021 r.</u>
Ujemne różnice przejściowe między wartością podatkową i bilansową aktywów i zobowiązań			
Naliczone odsetki do zapłacenia	12 824	13 059	(235)
<i>Odsetki od zobowiązań wobec banków</i>	797	850	(53)
<i>Odsetki od pożyczki podporządkowanej</i>	11 981	12 185	(204)
<i>Odsetki od depozytów i rachunków klientów (podmioty niefinansowe i budżet)</i>	46	24	22
<i>Korekta odsetek do wartości efektywnej - depozyty klientów</i>			-
Rezerwy na koszty	67 330	45 894	21 436
Koszty BFG za 4 kwartał 2016 r. - Skarga do NSA złożona przez IS na interpretację ws. opłaty ostrożnościowej	5 402	5 402	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	218 673	203 350	15 323
Przychody pobierane z góry	8 842	9 682	(840)
Różnica pomiędzy wartością księgową i podatkową środków trwałych	16 736	27 187	(10 451)
Przychody należne za rok bieżący otrzymane w roku następnym z tyt. wynagrodzenia za usługi finansowe	2 160	2 377	(217)
Strata podatkowa	-	1 994	(1 994)
Kwota kosztów podlegająca limitowaniu wg art. 15e - do odliczeniu w latach 2022-2026 wg art. 15e ust. 9	53 053	-	53 053
Wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	184 741	-	184 741
Papiery wartościowe	42 894	31 299	11 595
Razem	612 655	340 244	272 411
Stawka podatku	19%	19%	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	116 404	64 646	51 758
w tym odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	35 101	-	35 101
w tym odniesione na rachunek zysków i strat	81 303	64 646	16 657

Bank rozpoznał stratę podatkową za 2019 rok w wysokości 6 994 tys. zł. W oparciu o art. 7 ust. 5 ustawy CIT Bank odliczył 5 mln zł straty podatkowej w 2020 roku, pozostała część straty podatkowej w wysokości 1 994 tys. zł została rozliczona w 2021 roku.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane są z następującymi pozycjami:

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.	Zmiana w 2021 r.
Dodatnie różnice przejściowe między wartością podatkową i bilansową aktywów i zobowiązań			
Naliczone odsetki do otrzymania	112 636	99 902	12 734
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	-	-	-
Koszty zapłacone z góry	56 162	64 867	(8 705)
Wycena aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu			-
Zobowiązanie do Urzędu Skarbowego z tyt. IBNR	2 801	3 735	(934)
Wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	9 952	(9 952)
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-
Razem	171 599	178 456	(6 857)
Stawka podatku	19%	19%	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	32 604	33 907	(1 303)
w tym odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	-	1 891	(1 891)
w tym odniesione na rachunek zysków i strat	32 604	32 016	588
Razem odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny			36 992
Razem odniesione na rachunek zysków i strat			16 069
RAZEM wpływ podatku odroczonego na rachunek zysków i strat			16 069

26. Pozostałe aktywa

w tys. PLN

	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Dłużnicy różni netto, w tym:	23 218	25 855
<i>Należność od ubezpieczycieli</i>	20	33
Rozliczenia międzyokresowe czynne	6 086	3 095
Należności publiczno-prawne	758	843
Pozostałe aktywa	-	-
Rozliczenia międzybankowe	418	338
Należności z tyt. zabezpieczeń EMIR	3 248	17 859
Przychody do otrzymania, w tym:	7 585	21 779
<i>Należności od podmiotów z Grupy</i>		
<i>DB</i>	1 338	16 298
Inwestycje w podleasing	1 075	1 550
Razem	42 388	71 319

Struktura wiekowa salda dłużników różnych

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Nieprzeterminowane	23 218	25 855
Przeterminowane do roku	-	-
Przeterminowane od 1 do 3 lat	-	-
Przeterminowane od 3 do 5 lat	-	-
Przeterminowane powyżej 5 lat	-	-
Dłużnicy różni brutto	23 218	25 855
Odpisy z tyt. utraty wartości	-	-
Dłużnicy różni netto	23 218	25 855

Należności od dłużników różnych są sklasyfikowane w koszyku 1.

27. Zobowiązania wobec innych banków

Zobowiązania wobec banków według rodzaju

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
W rachunku bieżącym	104 060	286 340
Depozyty terminowe	5 065 558	6 985 722
Pożyczki i kredyty otrzymane	-	-
Razem	5 169 618	7 272 062

Zobowiązania wobec banków według terminów zapadalności

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Bieżące	104 060	286 340
Terminowe	5 065 558	6 985 722
- do 1 miesiąca	360 170	1 646 958
- powyżej 1 miesiąca do 3-ch miesięcy	-	346 073
- powyżej 3-ch miesięcy do 1 roku	1 113 395	234 526
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 943 022	2 964 896
- powyżej 5 lat	1 648 971	1 793 269
Razem	5 169 618	7 272 062

28. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów według rodzaju

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
W rachunku bieżącym		
Osoby fizyczne	-	-
Podmioty gospodarcze	8 701 210	7 937 396
Sektor publiczny	-	-
Razem rachunki bieżące	8 701 210	7 937 396
Depozyty terminowe		
Osoby fizyczne	6 767	6 054
Podmioty gospodarcze	449 533	375 675
Sektor publiczny	-	-
Razem depozyty terminowe	456 300	381 729
Razem	9 157 510	8 319 125

Zobowiązania wobec klientów według terminów zapadalności

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Bieżące	8 701 210	7 937 396
Terminowe	456 300	381 729
- do 1 miesiąca	394 228	379 759
- powyżej 1 miesiąca do 3-ch miesięcy	54 702	1 970
- powyżej 3-ch miesięcy do 1 roku	7 370	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
- powyżej 5 lat	-	-
Razem	9 157 510	8 319 125

29. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Ujemna wartość rynkowa niezapadłych pochodnych instrumentów finansowych

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Transakcje walutowe	70 202	57 320
- FX spot/forward	28 091	11 754
- FX swap	42 111	45 566
Razem	70 202	57 320

Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat według terminów zapadalności

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
do 1 miesiąca	15 119	43 748
powyżej 1 miesiąca do 3-ch miesięcy	19 708	3 177
powyżej 3-ch miesięcy do 1 roku	26 458	7 173
powyżej 1 roku do 5 lat	8 917	3 222
powyżej 5 lat	-	0
Razem	70 202	57 320

Kompensowanie instrumentów finansowych

	Wycena instrumentów pochodnych	Teoretyczna wartość kompensaty	Wartość depozytów zabezpieczających (przyjętych / udzielonych)	Wartość netto
31.12.2021 r.				
w tys. PLN				
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	66 026	33 762	-	32 264
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	70 202	33 762	-	36 440
	Wycena instrumentów pochodnych	Teoretyczna wartość kompensaty	Wartość depozytów zabezpieczających (przyjętych / udzielonych)	Wartość netto
31.12.2020 r.				
w tys. PLN				
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	60 567	23 965	-	36 602
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	57 320	23 965	-	33 355

30. Rezerwy

w tys. PLN	Rezerwy na odprawy emerytalne	Rezerwy na zobowiązania warunkowe	Rezerwy na postępowania sądowe i ryzyko prawne związane z mieszkaniowymi kredytami hipotecznymi denominowanymi w walucie obcej	Rezerwy na pozostałe sprawy sporne	Rezerwa na koszty związane z restrukturyzacją	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2021 r.	930	5 014	369 343	7 314	1 917	384 518
Rezerwy utworzone w ciągu roku	908	9 211	494 518	1 175	-	505 812
Rezerwy rozwiązane	(930)	(4 322)	(766)	-	-	(6 018)
Rezerwy wykorzystane w ciągu roku	-	-	-	-	(496)	(496)
Inne zmiany	-	-	-	1	-	1
Stan na 31 grudnia 2021 r.	908	9 903	863 095	8 490	1 421	883 817
Stan na 1 stycznia 2020 r.	887	6 056	9 624	6 983	16 315	39 865
Rezerwy utworzone w ciągu roku	930	11 551	360 157	331	-	372 969
Rezerwy rozwiązane\wykorzystane w ciągu roku	(887)	(12 593)	(441)	-	(14 398)	(28 319)
Inne zmiany	-	-	3	-	-	3
Stan na 31 grudnia 2020 r.	930	5 014	369 343	7 314	1 917	384 518

Rezerwy na zobowiązania warunkowe

W pozycji „rezerwy na zobowiązania warunkowe” ujęte zostały rezerwy na oczekiwane straty kredytowe dotyczące ekspozycji wynikających z udzielonych gwarancji i zobowiązań do udzielenia finansowania.

Rezerwy na sprawy sporne

Łączna wartość przedmiotu sporu we wszystkich sprawach sądowych, w których Bank występował w roli pozwanego, wynosiła na dzień 31 grudnia 2021 r. 1,19 miliarda złotych, a na dzień 31 grudnia 2020 r. 469 milionów zł.

Na kwotę tę składają się głównie postępowania w sprawach dotyczących walutowych kredytów hipotecznych, których na dzień 31 grudnia 2021 r. toczyło się 2027 o łącznej kwocie wartości przedmiotu sporu 1,18 miliarda złotych, wobec 967 spraw na kwotę 459 milionów złotych według stanu na 31 grudnia 2020 r.

Bank na bieżąco tworzy indywidualne rezerwy na toczące się postępowania sądowe, w przypadku których, według szacunków Banku, prawdopodobieństwo konieczności wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne jest większe niż 50%. Na dzień 31 grudnia 2021 r. na poczet spraw, których przedmiotem są roszczenia inne niż dotyczące walutowych kredytów hipotecznych Bank, utworzył rezerwy w kwocie 0,33 miliona złotych.

Rezerwy indywidualne nie są tworzone przez Bank w odniesieniu do spraw dotyczących walutowych kredytów hipotecznych, w przypadku których Bank utrzymuje, w oparciu o ustalony wewnętrznie model, rezerwę dodatkową na ryzyko związane z niekorzystnymi prawomocnymi rozstrzygnięciami w istniejących oraz przyszłych sporach sądowych. Kwota szacunku dodatkowej rezerwy na przyszłe sprawy sporne jest oparta o model kalkulacji najbardziej prawdopodobnego scenariusza potencjalnych strat Banku z tytułu niekorzystnych wyroków prawomocnych w sprawach mogących wystąpić w dającej się przewidzieć przyszłości, w szczególności scenariusz ten nie zakłada poniesienia przez Bank kosztów ewentualnych ugod, z uwagi na fakt iż Bank nie podjął decyzji zakładającej udział Banku w tego typu programach. Opis założeń modelu został zamieszczony w nocie 2 pkt. d) Wartości szacunkowe

Od stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. 15 spraw przeciwko Bankowi dotyczących walutowych kredytów hipotecznych zakończyło się prawomocnym orzeczeniem korzystnym dla Banku, natomiast w 13 sprawach zapadły prawomocne wyroki niekorzystne, przy czym przez wyroki niekorzystne należy rozumieć wyroki unieważniające umowę kredytu, przewidujące przewalutowanie kredytu lub prowadzące do zbliżonego skutku ekonomicznego.

Bank prowadził regularny monitoring oszacowań modelu w kontekście obserwowanych faktycznych notowań kluczowych parametrów i zmiennych.

Wg stanu na dzień 31.12.2020 r., kwota rezerwy dodatkowej wynosiła 369,4 milionów złotych i w wyniku prowadzonego monitoringu uległa istotnemu zwiększeniu do kwoty 861,3 milionów złotych wg stanu na dzień 31.12.2021 r. Głównym czynnikiem wpływającym na wzrost rezerwy była stopniowa zmiana trendu prawomocnego orzecznictwa na korzyść pozywających, widoczna w danych rynkowych odnośnie do statystyk orzeczeń w podobnych sprawach przeciwko innym bankom. Podobny niekorzystny trend kształtuje się w prawomocnym orzecznictwie w sprawach przeciwko Bankowi począwszy od grudnia 2021 r. i utrzymywał się do dnia podpisania niniejszego sprawozdania.

Wobec Banku nie toczą się postępowania grupowe w zakresie walutowych kredytów hipotecznych.

Bank analizuje rozwój sytuacji na rynku w zakresie rozwiązań ugodowych dla kredytów CHF oferowanych przez instytucje finansowe. Pomimo braku wdrożenia programu ugod Bank

pozostaje otwarty na indywidualne rozmowy z kredytobiorcami w zakresie polubownego zakończenia sporów sądowych. W 2021 roku ilość i wartość zawartych ugód nie stanowiła istotnego wpływu na wynik finansowy Banku.

Bank ujął rezerwę na sprawy sporne związane z kredytami walutowymi w linii Koszty ryzyka prawnego związanego z kredytami walutowymi, przy czym koszt utworzenia tej rezerwy trwale nie jest kosztem uzyskania przychodów.

Ponadto, Bank utworzył rezerwę w kwocie 6 982 tys. zł (w ciężar roku 2018) w związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 31 grudnia 2018 r. w której Prezes UOKiK uznał wskazane w decyzji postanowienia wzorców umów, aneksów do umów kredytów i pożyczek hipotecznych denominowanych do walut obcych za niedozwolone postanowienia umowne i zakazał ich stosowania, jak również m.in. nałożył na Bank karę pieniężną w wysokości 6 982 tys. zł. Decyzja jest nieprawomocna, bowiem w dniu 7 lutego 2019 r. Bank wniósł odwołanie od decyzji do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Wyrokiem z dnia 22 marca 2021 r. Sąd Okręgowy w Warszawie uchylił decyzję Prezesa UOKiK z dnia 31 grudnia 2018 r. Wyrok Sądu Okręgowego jest nieprawomocny, obecnie na skutek apelacji m.in. Prezesa UOKiK sprawa jest rozpatrywana przez Sąd Apelacyjny w Warszawie.

Decyzją z dnia 3 sierpnia 2020 r. Prezes UOKiK uznał wskazane w decyzji postanowienia wzorców stosowanych przez Bank za niedozwolone postanowienia umowne i zakazał ich stosowania, jak również m.in. nałożył na Bank karę pieniężną w wysokości 4.913.850 zł. Decyzja Prezesa UOKiK jest nieprawomocna, bowiem Bank wniósł odwołanie od decyzji do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, w ocenie Banku ryzyko wpływu środków w związku z niniejszą sprawą nie przekracza 50% w związku z czym rezerwa nie została utworzona.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w toku były następujące postępowania prowadzone przez Prezesa UOKiK w stosunku do Banku: a) postępowanie wszczęte przez Prezesa UOKiK w dniu 10 września 2019 r. w sprawie o uznanie za niedozwolone stosowanych przez Bank postanowień wzorców umowy kredytu/pożyczki oraz regulaminów, przewidujących możliwość zmiany przez Bank tych wzorców, b) postępowanie wszczęte przez Prezesa UOKiK w dniu 9 czerwca 2021 r. w sprawie stosowania praktyk naruszające zbiorowe interesy konsumentów poprzez poinformowanie klientów w 2019 r. o zmianie Tabeli Prowizji i Opłat dla kredytów/pożyczek denominowanych w walutach obcych.

Rezerwy na koszty związane z restrukturyzacją

Na dzień bilansowy Bank utworzył rezerwy na koszty związane z restrukturyzacją, których saldo wynosiło 1 421 tys. zł, i dotyczyły one kosztów związanych z restrukturyzacją zatrudnienia. Na dzień 31 grudnia 2020 r. rezerwy te wynosiły 1 917 tys. zł.

31. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego

Na dzień 31.12.2021 r. występowało zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku od osób prawnych w kwocie 1 603 tys. zł.

32. Pozostałe zobowiązania

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Rozrachunki międzybankowe	84 667	32 354
Wierzyciele różni	2 713	3 056
Rozrachunki publiczno-prawne	8 549	12 157
Pozostałe rozrachunki	11 761	12 333
Zobowiązania z tyt. zabezpieczeń EMIR	4 310	7 574
Zobowiązania z tyt. umów leasingowych	26 766	39 469
Koszty do zapłacenia i pozostałe, w tym:	114 582	93 985
na nagrody i premie	9 670	10 627
opłaty BFG (zobowiązanie do zapłaty)	49 669	45 420
na koszty usług informatycznych i telekomunikacyjnych	13 238	11 214
na koszty współużytkowanych przez Bank globalnych systemów biznesowych i projektów	29 366	13 210
na niewykorzystane urlopy	3 351	2 418
na pozostałe koszty do zapłacenia	9 139	10 683
pozostałe	149	413
Przychody pobierane z góry	2 165	1 556
Razem	255 513	202 484

33. Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane obejmują na dzień bilansowy jedną pożyczkę podporządkowaną otrzymaną od Jednostki Dominującej w dniu 29 kwietnia 2016 roku z 10 – letnim okresem wymagalności. Bank uzyskał w dniu 24 maja 2016 r. zgodę KNF na zaliczenie kwoty pochodzącej z pożyczki do funduszy uzupełniających, dla celów kalkulacji współczynnika wypłacalności.

Podmiot udzielający finansowania: Deutsche Bank AG	Wartość nominalna w walucie pożyczki	Waluta	Oprocentowanie na dzień 31.12.2021 r.	Termin wymagalności	Kwota zobowiązania na dzień 31.12.2021 r.
Kapitał	300 000	EUR	3,593	29.04.2026 r.	1 379 820
Odsetki	2 605	EUR	x	x	11 981
Razem	302 605	EUR	x	x	1 391 801

Podmiot udzielający finansowania: Deutsche Bank AG	Wartość nominalna w walucie pożyczki	Waluta	Oprocentowanie na dzień 31.12.2020 r.	Termin wymagalności	Kwota zobowiązania na dzień 31.12.2020 r.
Kapitał	300 000	EUR	3,642	29.04.2026 r.	1 384 440
Odsetki	2 640	EUR	x	x	12 185
Razem	302 640	EUR	x	x	1 396 625

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu	2021	2020
Stan na początek okresu	1 396 625	1 288 756
Zwiększenia z tytułu:	49 862	158 455
- pożyczki otrzymane	-	-
- odsetki od pożyczek otrzymanych	49 862	51 565
- różnice kursowe	-	106 890
Zmniejszenia z tytułu:	(54 686)	(50 586)
- spłata pożyczek	-	-
- spłata odsetek	(50 066)	(50 586)
- różnice kursowe	(4 620)	-
okresu	1 391 801	1 396 625

34. Kapitał akcyjny

w PLN	Akcje zwykłe	
	2021 r.	2020 r.
Akcje wyemitowane, na dzień 1 stycznia – w pełni opłacone	1 744 449 384	1 744 449 384
Akcje wyemitowane, na dzień 31 grudnia – w pełni opłacone	1 744 449 384	1 744 449 384

KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA)

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej (w tys. PLN)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
I	imienne zwykłe	1 000 000	1 000	gotówka	04-11-1991	01-01-1992
II	zwykłe na okaziciela	2 500 000	2 500	gotówka	24-11-1992	01-01-1993
III seria A	imienne zwykłe	250 000	250	gotówka	26-08-1993	01-01-1993
III seria B	imienne zwykłe	304 960	305	aport	30-11-1993	01-01-1994
III seria C	zwykłe na okaziciela	189 465	189	gotówka	30-11-1993	01-01-1994
III seria D	imienne zwykłe	288 883	289	gotówka	30-11-1993	01-01-1993
III seria E	zwykłe na okaziciela	1 300 000	1 300	gotówka	16-02-1994	01-01-1994
III seria F	zwykłe na okaziciela	1 666 692	1 667	gotówka	13-04-1994	01-01-1994
IV	zwykłe na okaziciela	1 971 068	1 971	gotówka	16-06-1994	01-01-1994
V	zwykłe na okaziciela	3 031 014	3 031	gotówka	30-12-1994	01-01-1995
VI	imienne zwykłe	1 671 915	1 672	aport	23-06-1997	01-01-1997
VII seria A	zwykłe na okaziciela	14 261 897	14 262	gotówka	22-12-1997	01-01-1998
VIII seria AA	zwykłe na okaziciela	235 000 000	235 000	gotówka	20-03-2000	01-01-2000
					25-07-2000	
IX seria BB	zwykłe na okaziciela	34 620 975	34 621	gotówka	28-07-2000	01-01-2000
X	zwykłe na okaziciela	38 215 967	38 216	gotówka	28-12-2001	01-01-2002
				umorzenie dobrowolne,		
Umorzenie akcji	zwykłe na okaziciela	-150 568 503	-150 569	nieodpłatne	27-10-2004	nie dotyczy
XI	imienne zwykłe	89 000 000	89 000	gotówka	18-08-2005	01-01-2005
XII	imienne zwykłe	121 951 219	121 951	gotówka	29-11-2006	01-01-2007
XIII	imienne zwykłe	185 000 000	185 000	gotówka	26-09-2007	01-01-2008
XIV	imienne zwykłe	257 013 000	257 013	gotówka	07-09-2009	01-01-2010
XV	imienne zwykłe	193 000 000	193 000	gotówka	26-05-2010	01-01-2011
XVI	imienne zwykłe	167 000 000	167 000	gotówka	03-12-2010	01-01-2011
XVII	imienne zwykłe	121 860 972	121 861	gotówka	25-08-2011	01-01-2012
XVIII	imienne zwykłe	300 000 000	300 000	gotówka	25-10-2011	01-01-2012
XIX	imienne zwykłe	30 919 860	30 920	gotówka	27-04-2012	01-01-2013
XX	imienne zwykłe	0	0	gotówka	22-06-2012	01-01-2013
				przejęcie w trybie art. 492 § 1 pkt. 1		
XXI	imienne zwykłe	0	0	KSH	31-01-2014	01-01-2013
XXII	imienne zwykłe	40 000 000	40 000	gotówka	20-04-2018	01-01-2018
XXIII	imienne zwykłe	53 000 000	53 000	gotówka	23-08-2018	01-01-2018

Liczba akcji, razem **1 744 449 384**Kapitał akcyjny, razem **1 744 449**

Wartość nominalna jednej akcji = 1,00 PLN

Na dzień bilansowy Bank nie posiadał akcji uprzywilejowanych.

35. Pozostałe kapitały

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Kapitał zapasowy	318 636	676 892
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	318 636	346 857
Pozostały kapitał zapasowy	-	330 035
Pozostałe kapitały rezerwowe	106 189	106 189
Kapitał rezerwowy	49 770	49 770
Fundusz ogólnego ryzyka	56 419	56 419
Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym	(147 825)	8 917
wycena portfela aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(182 926)	10 808
podatek odroczony	35 101	(1 891)
Zyski zatrzymane	(500 511)	(358 257)
wynik za okres	(500 511)	(358 257)
Razem	(223 511)	433 741

Intencją Zarządu jest zarekomendowanie Radzie Nadzorczej podjęcie uchwały w sprawie pokrycia straty za rok 2021 z kapitału zapasowego, rezerwowego, natomiast niepokrytą część straty z zysków przyszłych okresów.

Na dzień bilansowy Bank nie posiadał zobowiązań z tytułu zadeklarowanych, niewypłaconych dywidend.

36. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Przy wycenie instrumentów finansowych do wartości godziwej Bank kieruje się hierarchią wprowadzoną przez MSSF 13 opartą na trzech poziomach pozyskania informacji wejściowych niezbędnych w procesie wyceny instrumentów finansowych:

- Poziom 1: zawiera dane wejściowe pochodzące z aktywnego rynku i jest traktowany jako źródło najbardziej wiarygodnych danych. Dane z tego poziomu powinny być stosowane zawsze, gdy tylko jest to możliwe.

Przykładem instrumentów poziomu 1 są obligacje skarbowe będące przedmiotem aktywnego obrotu na Polskim rynku pieniężnym. Bank stosuje ceny bezpośrednio z rynku do wyceny swojego portfela obligacji skarbowych.

- Poziom 2: zawiera dane wejściowe inne niż pochodzące z aktywnego rynku, które są obserwowalne (obiektywne, mierzalne). Ten poziom obejmuje następujące możliwe źródła informacji i dane:
  - a. notowania dla podobnych aktywów i pasywów pochodzące z aktywnego rynku;
  - b. notowania dla takich samych albo podobnych aktywów i pasywów z rynków, które nie są aktywne;
  - c. rynki inne niż rynki notowane, będące jednak rynkami obserwowalnymi (stopy procentowe, spready kredytowe itp.);
  - d. inne rynkowo potwierdzone informacje

Przykładem instrumentów poziomu 2 są walutowe instrumenty pochodne oferowane klientom Banku. Do wyceny tych instrumentów Bank stosuje metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z tych instrumentów. Wykorzystywane w procesie wyceny czynniki dyskonta pochodzą z kwotowań rynkowych stóp procentowych z rynku walutowego (stopy procentowe, punkty swapowe).

- Poziom 3: zawiera dane o charakterze nieobserwowalnym, stosowane wówczas, gdy nie można uzyskać informacji z pierwszych dwóch poziomów wyceny. Zalicza się do niego wszelkie wyceny nacechowane subiektywnymi danymi wejściowymi.

Przykładem kategorii 3 są produkty kredytowe i depozytowe. Wszystkie instrumenty z tych kategorii Bank wycenia do wartości godziwej stosując metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych podobnie jak w przypadku wyceny instrumentów poziomu 2. Ze względu na fakt, iż dla instrumentów poziomu 3 nie istnieje aktywny rynek obrotu oraz brak jest obserwowalnych danych bezpośrednio odnoszących się do ceny danego instrumentu (jak na przykład punkty swapowe do wyceny transakcji typu fx forward) w celu wyznaczenia współczynników dyskonta Bank musi użyć wartości szacowanych. Na przykład przy wycenie portfela kredytów hipotecznych Bank szacuje aktualne wartości marż rynku kredytów hipotecznych tak aby zastosowane czynniki dyskontujące przyszłe przepływy pieniężne (bazujące na stopie referencyjnej i marży określonej umową kredytową) odzwierciedlały aktualnie panujące warunki rynkowego. Drugim przykładem jest pożyczka podporządkowana – w celu wyceny do wartości godziwej Bank stosuje aktualne marże stosowane na rynku dla tego typu instrumentów.

Do klasyfikacji instrumentów finansowych do odpowiednich poziomów Bank stosuje:

- Kryterium dostępności ceny na aktywnym rynku;
- Kryterium obserwowalności parametrów służących wycenie instrumentów finansowych przy użyciu pośrednich parametrów rynkowych takich jak krzywe dochodowości oraz zmienność.

Poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowej i godziwej dla grup aktywów i zobowiązań finansowych, które nie są prezentowane w bilansie w wartości godziwej:

31.12.2021 r.		
w tys. PLN	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa		
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	365 352	365 448
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	8 558 115	8 088 462
<i>Kredyty hipoteczne</i>	7 913 968	7 443 361
<i>Kredyty inwestycyjne</i>	450 276	451 230
<i>Kredyty w rachunku bieżącym</i>	176 088	176 088
<i>Pożyczki konsumpcyjne</i>	17 783	17 783
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec innych banków	5 169 618	5 259 256
<i>Depozyty bieżące</i>	104 060	104 060
<i>Depozyty terminowe, kredyty i pożyczki</i>	5 065 558	5 155 196
Zobowiązania wobec klientów	9 157 510	9 157 158
<i>Depozyty bieżące</i>	8 701 210	8 701 210
<i>Depozyty terminowe</i>	456 300	455 948
Zobowiązania podporządkowane	1 391 801	1 563 317

31.12.2020 r.		
w tys. PLN	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa		
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	173 008	172 949
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	9 355 861	8 333 081
<i>Kredyty hipoteczne</i>	8 911 188	7 886 539
<i>Kredyty inwestycyjne</i>	157 353	159 222
<i>Kredyty w rachunku bieżącym</i>	263 648	263 648
<i>Pożyczki konsumpcyjne</i>	23 672	23 672
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec innych banków	7 272 062	7 291 632
<i>Depozyty bieżące</i>	286 340	286 340
<i>Depozyty terminowe, kredyty i pożyczki</i>	6 985 722	7 005 292
Zobowiązania wobec klientów	8 319 125	8 313 069
<i>Depozyty bieżące</i>	7 937 396	7 937 396
<i>Depozyty terminowe</i>	381 729	375 673
Zobowiązania podporządkowane	1 396 625	1 532 650

Określenie wartości godziwej

Poniżej przedstawiono podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych.

Należności od innych banków:

Wartość godziwa depozytów w innych bankach wyznaczona została poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom:

Wartość godziwa należności od klientów wyznaczona została poprzez zdyskontowanie dla głównych grup produktów kredytowych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych.

Wartość godziwa kredytów hipotecznych udzielonych klientom została wyliczona jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych uwzględniając zmianę w poziomie marży od momentu udzielenia kredytu. Stopy procentowe przyjęte do kalkulacji uwzględniają premię za płynność, jaką Bank musiałby zapłacić za transakcje finansujące akcją kredytową. Nie uwzględnione jest natomiast dyskonto związane z ryzykiem regulacyjnym, dotyczącym ewentualnej zmiany przepisów w zakresie przewalutowania kredytów hipotecznych.

Zobowiązania wobec innych banków:

Wartość godziwa depozytów terminowych dla całości portfela wyznaczona została poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych.

Zobowiązania wobec klientów:

Wartość godziwa zobowiązań wobec klientów o stałym oprocentowaniu wyznaczona została poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu aktualnych stóp procentowych.

Pożyczka podporządkowana:

W przypadku pożyczki podporządkowanej wartość godziwa wyznaczona została poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych oraz indykatorywnych premii charakterystycznych dla tego typu instrumentów na koniec odpowiednio, 2021 roku i 2020 roku.

Bank dokonuje wyliczenia wartości godziwej dla instrumentów finansowych przy zastosowaniu jednej z następujących technik wyceny:

- 1) poziom I – instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie bezpośrednich kwotowań dostępnych na rynku. Do tej kategorii Bank zaklasyfikował dłużne papiery wartościowe, dla których istnieją kwotowania na aktywnych rynkach;
- 2) poziom II – instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej na podstawie

modeli wyceny, w których wszystkie istotne parametry wejściowe są obserwowane na aktywnym rynku (bezpośrednio lub pośrednio). Do tej kategorii Bank zaklasyfikował bony pieniężne NBP oraz transakcje na instrumentach pochodnych, które są wyceniane na podstawie modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych z użyciem parametrów obserwowanych na rynku. Instrumenty poziomu 2 wyceniane są przy użyciu krzywych dochodowości. Krzywe te oparte są o rynkowe kwotowania następujących instrumentów: IRS (do wyceny IRS), FRA (do wyceny IRS w terminie do roku), punkty swapowe (do wyceny transakcji fx swap i fx forward);

- 3) poziom III – instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej na podstawie modeli wyceny, w których istotny parametr wejściowy nie jest obserwowany na aktywnym rynku.

Bank może zastosować przeniesienie aktywów lub zobowiązań pomiędzy poziomem I, a poziomem II w przypadku, gdy kwotowania z aktywnego rynku przestaną być dostępne na koniec okresu sprawozdawczego oraz przeniesienie między poziomem I, a poziomem III w przypadku, gdy parametr stosowany do wyceny i wpływający istotnie na wycenę przestanie być obserwowalny. W opisywanych okresach sprawozdawczych nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy kategoriami wartości godziwej.

W przypadku instrumentów pochodnych stanowiących aktywa kalkulowana jest korekta wyceny odzwierciedlająca ryzyko kredytowe kontrahenta CVA (credit value adjustment) oraz DVA (debit value adjustment). Bank uznaje wpływ korekty odzwierciedlającej ryzyko kredytowe kontrahenta i swoje ryzyko (stanowiące daną nieobserwowalną) za nieistotną z punktu widzenia całości wyceny. W związku z powyższym, instrumenty te prezentowane są w poziomie II.

Poniższa tabela prezentuje podział aktywów i zobowiązań finansowych w podziale na trzy powyższe poziomy:

w tys. PLN	31.12.2021 r.		Poziom I	Poziom II	Poziom III
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa			
Aktywa					
Kasa, środki w Banku Centralnym	684 971	684 971	-	684 971	-
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	365 352	365 448	-	365 448	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	8 558 115	8 088 462	-	-	8 088 462
<i>Kredyty hipoteczne</i>	7 913 968	7 443 361	-	-	7 443 361
<i>Kredyty inwestycyjne</i>	450 276	451 230	-	-	451 230
<i>Kredyty w rachunku bieżącym</i>	176 088	176 088	-	-	176 088
<i>Pożyczki konsumpcyjne</i>	17 783	17 783	-	-	17 783
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	66 026	66 026	-	66 026	-
Inwestycyjne aktywa finansowe	8 613 681	8 613 681	8 613 681	-	-
Inne aktywa finansowe	27 959	27 959	-	27 959	-
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec innych banków	5 169 618	5 259 256	-	5 259 256	-
<i>Depozyty bieżące</i>	104 060	104 060	-	104 060	-
<i>Depozyty terminowe, kredyty i pożyczki</i>	5 065 558	5 155 196	-	5 155 196	-
Zobowiązania wobec klientów	9 157 510	9 157 158	-	9 157 158	-
<i>Depozyty bieżące</i>	8 701 210	8 701 210	-	8 701 210	-
<i>Depozyty terminowe</i>	456 300	455 948	-	455 948	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	70 202	70 202	-	70 202	-
Zobowiązania podporządkowane	1 391 801	1 563 317	-	1 563 317	-
Inne zobowiązania finansowe	130 217	130 217	-	130 217	-

	31.12.2020 r.				
w tys. PLN	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Aktywa					
Kasa, środki w Banku Centralnym	933 565	933 565	-	933 565	-
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	173 008	172 949	-	172 949	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	9 355 861	8 333 081	-	-	8 333 081
<i>Kredyty hipoteczne</i>	7 886 539	7 886 539	-	-	7 886 539
<i>Kredyty inwestycyjne</i>	159 222	159 222	-	-	159 222
<i>Kredyty w rachunku bieżącym</i>	263 648	263 648	-	-	263 648
<i>Pożyczki konsumpcyjne</i>	23 672	23 672	-	-	23 672
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	60 567	60 567	-	60 567	-
Inwestycyjne aktywa finansowe	9 126 424	9 126 424	9 126 424	-	-
Inne aktywa finansowe	45 602	45 602	-	45 602	-
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec innych banków	7 291 632	7 291 632	-	7 291 632	-
<i>Depozyty bieżące</i>	286 340	286 340	-	286 340	-
<i>Depozyty terminowe, kredyty i pożyczki</i>	7 005 292	7 005 292	-	7 005 292	-
Zobowiązania wobec klientów	8 319 125	8 313 069	-	8 313 069	-
<i>Depozyty bieżące</i>	7 937 396	7 937 396	-	7 937 396	-
<i>Depozyty terminowe</i>	381 729	375 673	-	375 673	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	57 320	57 320	-	57 320	-
Zobowiązania podporządkowane	1 396 625	1 532 650	-	1 532 650	-
Inne zobowiązania finansowe	94 786	94 786	-	94 786	-

37. Zobowiązania warunkowe

Bank posiada zobowiązania do udzielenia kredytów. Na zobowiązania te składają się zatwierdzone, a nieuruchomione kredyty oraz kredyty w rachunku bieżącym.

Bank wystawia gwarancje i akredytywy, które stanowią zabezpieczenie wywiązania się klientów Banku ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich. Tego typu umowy mają określone limity i przyznawane są na okresy przeciętnie do trzech lat. Bank udziela także promes przyznania kredytu.

Wartości zobowiązań warunkowych wynikające z kontraktów z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane w poniższej tabeli. Wartości gwarancji i akredytów pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań. Tabela na kolejnej stronie prezentuje wartość nominalną tych zobowiązań.

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Wartość zobowiązań warunkowych udzielonych		
Linie kredytowe	2 018 012	1 856 656
Otwarte/ potwierdzone akredytywy importowe/ eksportowe	5 519	5 582
Gwarancje	1 562 943	1 351 870
Pozostałe zobowiązania	2 000	-
Razem	3 588 474	3 214 108

Wiele z udzielonych zobowiązań warunkowych wygaśnie, zanim zostanie w całości lub częściowo wypłacone. Z tego powodu ich wartości nie odzwierciedlają przewidywanych przyszłych przepływów pieniężnych.

W ramach działalności operacyjnej Bank otrzymuje zabezpieczenia na pokrycie ekspozycji kredytowych. Najczęściej są to otrzymane gwarancje lub poręczenia innych banków lub podmiotów niebankowych. Ujmowane są w otrzymanych zobowiązaniach warunkowych w wysokości wynikającej z umów.

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Wartość zobowiązań warunkowych otrzymanych		
Finansowe	-	-
Gwarancyjne	622 974	906 575
Razem	622 974	906 575

Poniżej zaprezentowano wartości nominalne transakcji bieżących związanych z operacjami wymiany oraz transakcji pochodnych.

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Zobowiązania związane z realizacją transakcji walutowych oraz wartości nominalne transakcji pochodnych		
Transakcje bieżące związane z operacjami wymiany walutowej	314 209	257 320
Transakcje pochodne	15 837 589	12 801 182
Razem	16 151 798	13 058 502
Transakcje pochodne		
Terminowe kontrakty walutowe (forwardy)	2 573 649	2 059 961
Kupione	1 287 457	1 030 419
Sprzedane	1 286 192	1 029 542
Terminowe kontrakty walutowe (swapy)	13 263 940	10 741 221
Kupione	6 629 760	5 372 198
Sprzedane	6 634 180	5 369 023
Razem transakcje pochodne	15 837 589	12 801 182

38. Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Bank, będąc uczestnikiem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, utrzymuje obligacje skarbowe stanowiące pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku w wartości nominalnej 49 000 tys. zł (według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku w wysokości 49 000 tys. zł). Wartości bilansowe tych obligacji przedstawiały się następująco: 49 100 tys. zł na 31 grudnia 2021 roku oraz 49 125 tys. zł na 31 grudnia 2020 roku. Bank przyjął do wyliczenia wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych wynikającą z przepisów stawkę procentową w wysokości 0,35% (w roku 2020 stawka procentowa wynosiła 0,35%) sumy środków pieniężnych zgromadzonych w banku na wszystkich rachunkach, stanowiącej podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej. W związku ze zmianą ustawy o BFG i wprowadzeniem składek na Fundusz Gwarancyjny oraz Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji, Bank utrzymuje ponadto obligacje stanowiące pokrycie zobowiązań do zapłaty składek. Na dzień 31.12.2021 r. wartość zobowiązania do zapłaty na Fundusz Gwarancyjny wynosiła 8 140 tys. zł, natomiast na Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji 41 528 tys. zł. Obligacje stanowiące pokrycie zobowiązań do zapłaty składek miały wartość odpowiednio 9 204 tys. zł oraz 49 751 tys. zł. Na dzień 31.12.2020 r. wartość zobowiązania do zapłaty na Fundusz Gwarancyjny wynosiła 8 019 tys. zł, natomiast na Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji 37 402 tys. zł. Obligacje stanowiące pokrycie zobowiązań do zapłaty składek miały wartość odpowiednio 9 208 tys. zł oraz 43 260 tys. zł.

39. Informacje dotyczące leasingu

Umowy leasingu, w których Deutsche Bank Polska S.A. jest leasingobiorcą

Płatności leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu są wyszczególnione poniżej:

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Poniżej jednego roku	10 918	11 527
Od roku do pięciu lat	27 740	23 735
Powyżej pięciu lat	11 727	-
Razem	50 385	35 262

Bank leasinguje pojazdy samochodowe. Umowy zawierane są w dwóch formach na 48 miesięcy z możliwością przedłużenia leasingu po tym okresie oraz na 60 miesięcy. Żadna z umów leasingowych nie zawiera płatności warunkowych.

Bank leasinguje powierzchnię biurową. Umowy zawierane są na okres do 5 lat, z możliwością przedłużenia na kolejny okres.

Koszty leasingu ujęte w rachunku zysków i strat (9 751 tys. zł) w roku 2021:

- koszty odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu (827 tys. zł),
- koszty amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania (8 924 tys. zł),
- w 2021 roku Bank nie poniósł kosztów związanych z leasingiem krótkoterminowym, ujemowanych w ubiegłych latach w kosztach administracyjnych.

40. Gotówka i jej ekwiwalenty

Dla celów rachunku przepływów pieniężnych, gotówka i jej ekwiwalenty obejmują salda rachunków bieżących, za wyjątkiem instrumentów o charakterze inwestycyjnym.

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Kasa i środki w banku centralnym	684 971	933 565
Rachunki bieżące w innych bankach	129 548	166 189
Lokaty złożone w innych bankach o terminie zapadalności do 3 miesięcy	205 745	6 819
Razem	1 020 264	1 106 573

41. Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej Banku w roku obrotowym

w tys. PLN	2021 r.		2022 r. - nagrody za 2021 r.		2020 r.		2021 r. - nagrody za 2020 r.	
	Zarząd	Rada Nadzorcza	Zarząd	Rada Nadzorcza	Zarząd	Rada Nadzorcza	Zarząd	Rada Nadzorcza
Wynagrodzenia wypłacone w roku obrotowym, w tym część odroczone i nieodroczone	7 121	894	888	-	8 598	964	628	-
Wynagrodzenia zmienne								
Inne krótkoterminowe świadczenia	52	-	-	-	51	-	-	-
Długoterminowe świadczenia	12	-	-	-	(9)	-	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	7 185	894	888	-	8 640	964	628	-

Wynagrodzenia Zarządu obejmują koszty wynagrodzeń obecnych i byłych Członków Zarządu.

Bank wyliczył kwotę środków na wypłatę zmiennych składników wynagrodzeń dla byłych i obecnych Członków Zarządu za 2021 r. w kwocie 1 422,6 tys. zł (bez narzutów). Planowana wypłata dotycząca części gotówkowej wypłacanej bez odroczenia wynosi 819,1 tys. zł (bez narzutów) i została wypłacona w marcu 2022 roku, natomiast pozostała część planowanych wypłat za 2021 rok w kwocie 603,5 tys. zł (bez narzutów) będzie odroczone w czasie i wypłacana w ciągu kolejnych 5 lat, pod warunkiem spełnienia się przesłanek będących podstawą do ich wypłaty, częściowo bezpośrednio w środkach pieniężnych, a częściowo poprzez odniesienie do wartości hipotetycznego instrumentu opartego na formule odnoszącej się do wartości bilansowej akcji Banku. Saldo rezerwy utworzonej na odroczone zmienne składniki wynagrodzeń na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosło 871,4 tys. zł, z czego 864,8 tys. zł zostało wypłacone w 2021 r. Saldo rezerw utworzonych na bieżące i odroczone zmienne składniki wynagrodzeń na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosło 825,7 tys. zł. Całość rezerw na zmienne składniki wynagrodzeń w kwocie 825,7 tys. zł zostało wypłacone w 2022 r.

Kredyty, pożyczki, gwarancje i inne pożyczki świadczone przez Bank na rzecz kierownictwa

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Członkowie Zarządu	3 431	3 622
Członkowie Rady Nadzorczej	-	-
Razem	3 431	3 622

42. Transakcje z jednostkami powiązanymi

Jednostki powiązane z Bankiem to:

Jednostka dominująca – Deutsche Bank AG.

Pozostałe jednostki w ramach Grupy DB

W ramach działalności operacyjnej przeprowadzono pewną liczbę transakcji bankowych z podmiotami powiązanymi. Obejmują one przede wszystkim kredyty otrzymane, lokaty otrzymane, usługi obce, depozyty oraz transakcje na instrumentach pochodnych. Transakcje z jednostkami powiązanymi są zawierane na zasadach rynkowych.

Wartości istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi, salda poszczególnych pozycji bilansu na koniec roku oraz związane z nimi koszty i przychody za rok obrotowy przedstawiają się następująco:

Deutsche Bank AG – jednostka dominująca

w tys. PLN	2021 r.	2020 r.
Należności, w tym:	235 583	161 832
Rachunki bieżące, lokaty	217 780	145 494
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	15 035	2 409
Inne aktywa	2 768	13 929
Zobowiązania, w tym:	6 145 723	7 862 281
Lokaty otrzymane	4 705 931	6 452 025
Pożyczka podporządkowana	1 391 801	1 396 625
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	31 089	4 876
Pozostałe zobowiązania	16 903	8 755
Zobowiązania warunkowe i instrumenty pochodne:	8 775 316	3 124 001
Gwarancje udzielone	543 809	415 899
Zobowiązania finansowe udzielone	-	-
Gwarancje otrzymane	-	831
FX spot/forward	1 158 326	417 162
FX swap	7 073 180	2 290 109
Przychody, w tym:	18 603	28 880
Przychody z tytułu odsetek	11 896	10 181
Przychody z tytułu prowizji	5 921	17 956
Pozostałe przychody	786	743
Wynik z instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacji	-	-
Koszty, w tym:	(217 024)	(571 800)
Koszty z tytułu odsetek	(53 550)	(56 668)
Koszty z tytułu prowizji	-	-
Wynik z tyt. odpisów i rezerw	168	(446)
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	-	(19 574)
<i>Udział w kosztach współużytkowanych przez Bank globalnych systemów biznesowych i projektów oraz globalnych systemów HR</i>	(31 168)	(19 574)
Wynik z instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji	(163 643)	(495 112)

Deutsche Bank AG Oddział w Londynie

w tys. PLN	2021 r.	2020 r.
Należności, w tym:	73 128	54 088
Rachunki bieżące, lokaty	45 254	13 193
Należności z tytułu prowizji		
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21 288	17 922
Inne aktywa	6 587	22 972
Zobowiązania, w tym:	13 575	52 163
Lokaty otrzymane	5	5
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 916	42 730
Pozostałe zobowiązania	9 654	9 428
Przychody, w tym:	39 164	17 732
Przychody z tytułu prowizji	1 758	16 584
Przychody z tytułu odsetek	818	1 090
Wynik z instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji	36 354	-
Pozostałe	234	58
Koszty, w tym:	(12 268)	(120 685)
Koszty z tytułu odsetek		-
Pozostałe koszty	(12 294)	(2 165)
Wynik z tyt. odpisów i rezerw	26	171
Wynik z instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji	-	(118 691)
Zobowiązania warunkowe i instrumenty pochodne:	543 369	5 951 264
Gwarancje udzielone	53 381	53 215
FX spot/forward	306 771	771 394
FX swap	183 216	5 126 655

Norisbank GmbH

w tys. PLN	2021 r.	2020 r.
Zobowiązania, w tym:	390 957	623 023
Lokaty otrzymane	390 957	623 023
Koszty, w tym:	4 429	(75 268)
Koszty z tytułu odsetek	(194)	(857)
Wynik z instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacji	4 623	(74 411)

Pozostałe jednostki z Grupy

w tys. PLN	2021 r.	2020 r.
Należności, w tym:	10 593	12 631
Rachunki bieżące	6 374	10 515
Pozostałe należności	4 219	2 116
Zobowiązania, w tym:	233 919	262 276
Środki na rachunkach bankowych	223 509	251 701
Pozostałe zobowiązania	10 410	10 575
Przychody, w tym	10 242	28 354
Przychody z tytułu odsetek	9	5
Przychody z tytułu prowizji	3 275	1 124
Pozostałe przychody	1 765	4 769
Wynik z instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji	5 193	22 456
Koszty, w tym	(15 504)	17
Koszty z tytułu odsetek	(0)	(104)
Pozostałe koszty	(15 547)	-
Wynik z tyt. odpisów i rezerw	43	121
Zobowiązania warunkowe:	381 055	252 531
Gwarancje udzielone	381 055	252 531

43. Zdarzenia po dacie bilansowej

W dniu 1 stycznia 2022 r. nastąpiła zmiana wynikająca z zapisów artykułu 468 CRR, który tymczasowo – z uwagi na pandemię COVID19 – zezwala na wyłączenie części korekt dodatkowych pozycji kapitału podstawowego Tier1 w kwotach stanowiących niezrealizowane straty powstałe z wyceny instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, przemnożonych o odpowiedni współczynnik. W okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. CRR dopuszcza stosowanie współczynnika korekty równego 0,4 (w poprzednim roku zastosowanie miał współczynnik korekt równy 0,7), co przy jednoczesnym istotnym wzroście negatywnej wyceny rynkowej tych instrumentów po dacie bilansowej – z uwagi na kontynuowane podwyżki stóp procentowych wspierające w długim terminie wzrost przychodów odsetkowych – przyczyniło się do znaczącego obniżenia wartości kapitałów Tier 1 Banku.

Ponadto, w dniu 10 lutego 2022 roku KNF wydał indywidualne zalecenie dla Banku, dotyczące utrzymywania narzutu kapitałowego P2G z uwagi na wrażliwość Banku na ewentualną materializację scenariuszy stresowych w wysokości 1,33%, co oznaczało, iż od tego momentu minimalny dla Banku poziom łącznego współczynnika wypłacalności (TCR) wynosi 15,58% (który to Bank spełnia z nadwyżką), a minimalny współczynnik kapitałowy Tier1 wynosi 12,64%.

Zarząd Banku w dniu 15 kwietnia 2022 r. stwierdził, iż Bank na dzień 31 marca 2022 r. nie spełnia wymogu połączonego bufora, o którym mowa w art. 55 Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym z zakresie współczynnika Tier 1, a mianowicie wskaźnik Tier 1 równy 10,81% na dzień 31 marca 2022 r. utrzymywał się na poziomie ostrzegawczym przy minimum określonym w Planie naprawy (zatwierdzonym przez KNF w dniu 25 marca 2022 r.) na poziomie 10,31%.

W związku z powyższym, Zarząd Banku nie będąc ustawowo zobligowanym do uruchomienia Planu naprawy – mając na uwadze potrzebę wzmocnienia kapitałowego Banku – istotnie wcześniej podjął działania strategiczne w ramach Awaryjnego planu kapitałowego, aby do końca drugiego kwartału 2022 (z zastrzeżeniem otrzymania odpowiednich zgód regulacyjnych oraz rejestracji podwyższenia kapitału przez sąd), jedyny akcjonariusz Banku, DB AG, dokonał zwiększenia zaangażowania kapitałowego w Deutsche Bank Polska S.A. poprzez zwiększenie kapitałów kategorii Tier 1 poprzez objęcie nowej emisji akcji o łącznej wartości 660 mln PLN, co przełoży się na odbudowanie bazy kapitałowej Banku pozwalającej na spełnienie obowiązujących Bank minimów kapitałowych – wymogu połączonego bufora wraz z narzutem P2G dla współczynnika kapitałowego Tier1 i dalsze wzmocnienie poziomu łącznego współczynnika kapitałowego TCR oraz limitu dużych zaangażowań. Plan działań został opisany w Planie ochrony kapitału Deutsche Bank Polska S.A. przekazany Komisji Nadzoru Finansowego do zatwierdzenia.

W dniu 9 maja 2022 r., Zarząd Banku złożył na posiedzeniu Group Investment Committee DB AG (GIC) wniosek o podwyższenie kapitału o kwotę 660 mln PLN, który został zatwierdzony. Zarząd DB AG podjął w dniu 17 maja 2022 r. uchwałę, zgodną z rekomendacją GIC w kierunku zwiększenia limitu zaangażowania kapitałowego w Deutsche Bank Polska S.A. pozwalającego DB AG na zwiększenie inwestycji w fundusze Banku o kwotę 660 mln PLN. Następnie Zarząd Banku skierował w dniu 20 maja 2022 r. wniosek do KNF o stosowną zmianę statutu Banku oraz o zaliczenie środków z planowanej emisji akcji do funduszy własnych kategorii Tier I.

Powyższe działania podejmowane w ramach Awaryjnego planu kapitałowego zostały opisane w Planie ochrony kapitału Deutsche Bank Polska S.A. przekazanym Komisji Nadzoru Finansowego do zatwierdzenia.

Poglądowy wpływ zwiększenia funduszy własnych Banku o kwotę 660 mln PLN.

Wg stanu na 30 kwietnia 2022 r.	Przy aktualnym stanie funduszy	Przy stanie funduszy zwiększonym o wartość planowanej emisji w kwocie 660 mln PLN
TCR (min. 15,58%)	19,08%	23,98%
Tier1 (min. 12,64%)	10,76%	15,66%

Bank analizował wpływ sytuacji związanej z wojną na Ukrainie oraz sankcji nałożonych na Rosję i Białoruś na jego działalność w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe. Według analizy wykonanej w Banku Bank identyfikował 12 Klientów, w finansowanie których łączne zaangażowanie Banku przekraczało 500 tys. zł na dzień 31.03.2022 r., a których działalność, zgodnie z najlepszą wiedzą Banku, jest bezpośrednio powiązana z Ukrainą, Rosją lub Białorusią. Zaangażowanie bilansowe Banku w odniesieniu do tych Klientów wynosiło 292 850 tys. zł, zaś zaangażowanie pozabilansowe 732 042 tys. zł. Niemniej jednak dla większości z tych klientów, względem których zaangażowanie Banku jest największe, ich powiązania z Ukrainą, Rosją lub Białorusią są nieistotne w porównaniu do skali ich całej działalności. Z uwagi na powyższe zaangażowanie Banku w finansowanie tych Klientów ma ograniczony wpływ na działalność Banku w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe. Natomiast od strony operacyjnej zapewnienie stosowania przez Bank ograniczeń wynikających z sankcji nałożonych na Rosję i Białoruś wymaga zwiększonego zaangażowania po stronie poszczególnych jednostek Banku.

44. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest zarówno z bilansowymi ekspozycjami kredytowymi takimi jak udzielone pożyczki, kredyty jak i ze zobowiązaniami pozabilansowymi, do których zaliczyć należy takie instrumenty jak gwarancje bankowe, czy też niewykorzystane linie kredytowe.

Głównym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ochrona kapitału Banku poprzez utrzymanie jakości portfela kredytowego zgodnej z apetytem na ryzyko, przy zapewnieniu odpowiedniej dochodowości i optymalnej alokacji kapitału.

Bank definiuje ryzyko kredytowe, jako niebezpieczeństwo niewypłacalności kredytobiorcy lub braku spłaty zaciągniętych zobowiązań w terminie określonym w umowie, które związane jest z brakiem możliwości uregulowania w całości lub w części zobowiązań wobec Banku.

Bank minimalizuje ryzyko straty poprzez analizę sytuacji finansowej kredytobiorcy oraz prawdopodobieństwa braku spłaty zarówno przed udzieleniem kredytu jak i w trakcie okresu kredytowania, przyjmowanie adekwatnych zabezpieczeń oraz monitoring terminowości spłat zarówno rat kapitałowych jak i odsetkowych.

Organizacja procesu kredytowego

W zakresie finansowania Klientów Indywidualnych są wyodrębnione i oddzielone funkcje związane z podejmowaniem decyzji kredytowych oraz funkcje administracyjne związane z przygotowaniem i monitorowaniem umów kredytowych i zabezpieczeń.

W strukturach jednostek zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem kredytowym istnieje podział na komórki odpowiedzialne za akceptację zaangażowań kredytowych dla Klientów Indywidualnych (modyfikacje istniejących zaangażowań), oraz Klientów Korporacyjnych, Instytucji Finansowych, jak i Klientów z Sektora Publicznego w celu zapewnienia najwyższej jakości podejmowanych decyzji.

W obszarze ryzyka kredytowego funkcjonują dedykowane jednostki odpowiedzialne za implementację procesów, procedur i polityk kredytowych oraz za analizę i monitorowanie ryzyka związanego z portfelem kredytowym.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym od strony strategii kredytowej, pomiaru i analizy ryzyka w Banku realizowane jest w Banku przez Departament Zarządzania Ryzykiem Portfela Kredytowego, który jest odpowiedzialny za proces zarządzania ryzykami istotnymi w Banku (ICAAP), metodologię, metodyki i modele utraty wartości, testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego, tworzenie oraz rozwój stosowanych modeli ratingowych we współpracy z właściwymi jednostkami Grupy Deutsche Bank AG, zarządzanie limitami koncentracji, jak również informację zarządczą z zakresu ryzyka kredytowego i cykliczne analizy portfeli kredytowych Banku.

Dodatkowo, w ramach Jednostek Ryzyka Kredytowego, wyodrębniona została funkcja odpowiedzialna za weryfikację przydatności zewnętrznych operatów szacunkowych dla celów zabezpieczania wierzytelności Banku, krytycznie oceniająca oszacowaną wartość nieruchomości, jak również monitorująca na bieżąco rynek nieruchomości w Polsce. Jednostka ta uczestniczy również w procesie cyklicznej aktualizacji wartości nieruchomości przyjętych na zabezpieczenie ekspozycji kredytowych.

W ramach struktur obszaru ryzyka kredytowego funkcjonuje także Departament Windykacji Należności, który w celu efektywnego zarządzania ekspozycjami kredytowymi, dla których zidentyfikowane zostały przesłanki utraty wartości bądź też wystąpiły kryteria wczesnego ostrzegania, przejmuje odpowiedzialność za ekspozycje o podwyższonym ryzyku i dokłada wszelkich starań, aby pomóc klientom wyjść z pogorszonej sytuacji ekonomiczno-finansowej ograniczając jednocześnie straty Banku do minimum. Departament Windykacji Należności zarządza również ekspozycjami Klientów Korporacyjnych, Instytucji Finansowych i Klientów z Sektora Publicznego, dla których wystąpiła przesłanka pogorszonej jakości ekspozycji kredytowej.

Departament Windykacji Należności wyposażony jest w narzędzia, systemy i pracowników, którzy dbają o terminową obsługę zadłużenia przez Klientów Indywidualnych, Klientów Korporacyjnych, Instytucji Finansowych i Klientów z Sektora Publicznego Banku.

Zasady podejmowania decyzji kredytowych oraz ocena ryzyka

Zasady podejmowania decyzji kredytowych, procedury oraz polityki z zakresu ryzyka kredytowego tworzą ramy prowadzonej przez Bank działalności kredytowej oraz zarządzania ryzykiem kredytowym w stosunku do indywidualnej ekspozycji jak i danego portfela. Zbiór tychże polityk i procedur podlega zatwierdzeniu przez Zarząd, a w niektórych przypadkach również przez Radę Nadzorczą Banku, aby zapewnić, iż pozostają one w zgodzie ze strategią Banku i odpowiadają na zachodzące zmiany systemu bankowego i sytuacji gospodarczej. Funkcjonujące w Banku regulacje dotyczą wszystkich etapów procesu kredytowego, tj. podejmowania decyzji kredytowych, analizy kredytowej i oceny ryzyka, monitoringu ekspozycji oraz kredytobiorcy poprzez portfelowe i indywidualne, wewnętrzne przeglądy ekspozycji kredytowych, identyfikacji przesłanek utraty wartości, zarządzania zabezpieczeniami oraz procesu restrukturyzacji i windykacji. Dla zapewnienia ich aktualności i zgody z przepisami prawa podlegają one cyklicznej weryfikacji.

Decyzje kredytowe, co do zasady podejmowane są przy zachowaniu zasady „dwóch par oczu”, z wyłączeniem decyzji kredytowych podejmowanych w drodze Uchwały Zarządu Banku.

Kompetencje kredytowe odnoszą się każdorazowo do kwoty łącznego zaangażowania Banku wobec klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie oraz do jakości ekspozycji kredytowej związanej z ryzykiem klienta lub transakcji (ekspozycje o podwyższonym ryzyku mogą być zatwierdzane wyłącznie przez pracowników posiadających stosowne kompetencje kredytowe).

Bank stosuje zasadę, zgodnie z którą samo zabezpieczenie nie może być podstawą udzielenia kredytu, stąd też przed podjęciem decyzji kredytowej zarówno w stosunku do nowego zaangażowania, jak i prolongowania lub zmiany już istniejącego, kredytobiorca musi być oceniony pod kątem wiarygodności oraz zdolności do całkowitego oraz terminowego wypełniania swoich zobowiązań wobec Banku. Kwota, typ, okres kredytowania, harmonogram spłat i cel udzielonego kredytu muszą właściwie odpowiadać profilowi ryzyka klienta i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.

W celu kwantyfikacji ryzyka kredytowego oraz usprawnienia procesu podejmowania decyzji Bank stosuje narzędzia ratingowe. W Banku funkcjonują:

- komponenty informatyczne wspierające wyznaczanie ocen ratingowych Klientów Indywidualnych i wspierające proces podejmowania decyzji kredytowych,
- proces ratingowy pozwalający na wyznaczanie oceny ratingowej w ramach procesu podejmowania decyzji kredytowej przy wykorzystaniu aktualnych informacji o kliencie pochodzących z różnych źródeł,
- proces re-ratingowy dedykowany dla Klientów Indywidualnych umożliwiający cykliczną aktualizację oceny ratingowej w oparciu o zgromadzone przez Bank informacje,
- system okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych uzależniony od rodzaju Klienta oraz wielkości zaangażowania w Banku, w ramach którego aktualizowana jest ocena ratingowa.

Metodologia wyznaczania ratingu jest uzależniona od segmentu klienta i wymaganych przez Bank danych służących ocenie ryzyka. We współpracy z wyspecjalizowanymi jednostkami Grupy Deutsche Bank opracowywane są modele ratingowe, które uwzględniają wszystkie istotne informacje o kliencie pochodzące ze źródeł wewnętrznych (np. hurtowni danych) i źródeł zewnętrznych (np. Biura Informacji Kredytowej S.A.), o ile informacje zgromadzone w tych źródłach mają zastosowanie dla danego typu klienta.

W zakresie Klientów Indywidualnych koncepcja oceny ratingowej zakłada zastosowanie podejścia do oceny klienta umożliwiającego przeprowadzanie precyzyjnego pomiaru ryzyka oraz osiągnięcie wysokiej elastyczności łączenia komponentów ratingowych. Zapewnienie prawidłowości, przejrzystości i powtarzalności wyznaczania oceny ratingowej jest osiągane przez:

- zarządzanie narzędziami wspomagającymi wyznaczanie oceny ratingowej i systemami workflow,
- przeglądy portfela: prowadzone przez Bank, jak i niezależne przeglądy prowadzone przez wyspecjalizowane jednostki w ramach Grupy Deutsche Bank,

- walidacje: przeprowadzane lokalnie w ramach procesów weryfikacyjnych oraz przez wyspecjalizowane jednostki Grupy Deutsche Bank. Bank używa 21-stopniowej skali ratingowej do oceny ryzyka kredytowego klientów, gdzie klasa "iAAA" oznacza klientów o najniższym ryzyku wystąpienia zdarzenia default. Bank w okresach rocznych na bazie aktualnych danych portfelowych może dokonywać re-kalibracji modeli ratingowych.

Optymalizacja ryzyka kredytowego

Zdolność kredytowa kredytobiorcy oraz prawdopodobieństwo braku wywiązania się przez niego ze zobowiązań w określonym horyzoncie czasu jest głównym czynnikiem uwzględnianym w procesie decyzyjnym. Ponadto zawarcie transakcji kredytowej jest uzależnione od ustanowienia zabezpieczenia kredytu zgodnego z parametrami i definicjami oferowanych przez Bank produktów kredytowych. Poza produktami z definicji niezabezpieczonymi, ocena ryzyka kredytowego klienta i wnioskowanej transakcji determinuje potrzebę ustanowienia zabezpieczenia na rzecz Banku. Bank przyjmując adekwatne zabezpieczenia ocenia je obiektywnie i stosownie do kryteriów wewnętrznych.

Zabezpieczenie wierzytelności kredytowych Banku jest bardzo ważnym elementem minimalizowania nieprzewidywalnych ryzyk mogących wystąpić w przyszłości w procesie kredytowania klientów Banku. Jego zasadniczym celem jest ograniczenie ryzyka straty Banku w przypadku niewypłacalności kredytobiorcy.

Na etapie analizy kredytowej Bank zawsze zakłada, iż sprzedaż zabezpieczenia jest zasadniczo równoznaczna z likwidacją przedmiotu zabezpieczenia, dlatego jest ono wyceniane a priori wyłącznie z punktu widzenia tzw. wartości likwidacyjnej.

Z zasady zabezpieczenie musi zostać skutecznie ustanowione na rzecz Banku przed dokonaniem pierwszej wypłaty środków z tytułu kredytu. Skuteczność ta musi być zachowana przez cały okres trwania kredytu.

W procesie zatwierdzania ekspozycji kredytowych Bank określił katalog akceptowalnych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych, przy czym jedynie część z nich może stanowić techniki redukcji ryzyka kredytowego.

Zabezpieczenie kredytowe może przybrać postać różnych instrumentów prawnych. Mogą je stanowić zarówno składniki majątku, jak i osobista odpowiedzialność zabezpieczającego za spłatę długu, które mają na celu zmniejszenie ryzyka strat z tytułu udzielonych kredytów w sytuacji, gdy dojdzie do windykacji danego zaangażowania.

Do zabezpieczeń akceptowanych przez Bank należą:

- Zabezpieczenia osobiste, charakteryzujące się odpowiedzialnością osobistą podmiotu udzielającego zabezpieczenia:
  - poręczenie według prawa cywilnego,
  - weksel,
  - poręczenie wekslowe,
  - przelew wierzytelności,
  - przystąpienie do długu,
  - przejęcie długu,
  - gwarancja bankowa,
  - ubezpieczenie kredytu,
  - pełnomocnictwo do rachunku,
  - oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

- Zabezpieczenia rzeczowe, ograniczające odpowiedzialność podmiotu do poszczególnych składników jego majątku:
  - przewłaszczenie na zabezpieczenie,
  - zastaw kodeksowy na prawach,
  - zastaw rejestrowy,
  - zastaw finansowy,
  - blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym,
  - kaucja,
  - hipoteka.

Dokonując wyboru określonej formy zabezpieczenia wierzytelności Bank uwzględnia m.in. następujące czynniki jak okres spłaty kredytu, status prawny Kredytobiorcy, sytuacja finansowa Kredytobiorcy oraz realna możliwość zbycia.

W przypadku zabezpieczenia w postaci hipoteki na nieruchomości Bank preferuje wpis na pierwszym miejscu.

Podstawowymi kryteriami oceny jakości prawnego zabezpieczenia wierzytelności Banku są jego wartość rynkowa, stopień płynności oraz szybkość, skuteczność i kosztowność ewentualnych działań windykacyjnych. Zabezpieczenie określone w decyzji kredytowej dla danej ekspozycji, musi być możliwe do rejestracji i monitoringu, zgodnie z przyjętymi w Banku odrębnymi procedurami.

Bank dla szacowania wartości zabezpieczenia w przypadku Klientów Indywidualnych i Korporacyjnych posługuje się jego wartością likwidacyjną. Taka praktyka ma zapewnić uzyskanie realistycznej wielkości, jaką Bank będzie w stanie odzyskać w sytuacji, gdy Kredytobiorca nie będzie regulować zobowiązań.

Wartość likwidacyjna, jest równa średnim oczekiwanym przychodom z wymuszonej sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia. Jest ona szacowana przy pomocy minimalnych standardowych obniżek wartości rynkowej, adekwatnych dla danego typu zabezpieczenia i wyznaczana w decyzji kredytowej.

W zakresie finansowania Klientów Indywidualnych, poziomy standardowych obniżek wartości podlegają rocznym przeglądom.

Bank na bieżąco prowadzi monitoring ustanowionych zabezpieczeń (wartość, relacja w stosunku do poziomu zadłużenia itp.). W zależności od rodzaju finansowania i formy przyjętego zabezpieczenia monitoring prowadzony jest nawet w okresach dziennych. Powzięcie informacji o nieadekwatności poziomu zabezpieczeń w stosunku do poziomu zaangażowania kredytowego skutkuje koniecznością zwiększenia zabezpieczenia kredytu przez klienta lub koniecznością spłaty części zaangażowania.

W zakresie kalkulacji wymogów kapitałowych Bank korzysta z zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez poniższe uznane zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej (agencje ratingowe) w celu ustalenia wagi ryzyka ekspozycji oraz zabezpieczeń zgodnie z zasadami przyjętymi dla metody standardowej.

1. Fitch Ratings;
2. Moody's Investors Service;
3. Standard and Poor's Ratings Services.

W tym celu porównywane są oceny ratingowe kraju z trzech agencji ratingowych i do oceny wybierany jest najniższy z trzech ratingów.

W procesie kalkulacji wymogów kapitałowych Bank wykorzystuje długoterminowe ratingi dłużnika (w tym ratingi krajów) stanowiące bieżącą ocenę ogólnej zdolności finansowej (wiarygodności kredytowej) dłużnika do spłaty zobowiązań finansowych. Stosując zewnętrzne oceny wiarygodności kredytowej Bank kieruje się zapisami Art. 138 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (dalej CRR).

W zakresie stosowania technik redukcji ryzyka na potrzeby kalkulacji wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, zgodnie z CRR, uznane zabezpieczenia dzielone są przez Bank na:

1. Rzeczywistą ochronę kredytową oraz
2. Nierzeczywistą ochronę kredytową.

Dodatkowo, na potrzeby wyznaczania wartości zabezpieczeń oraz ich uwzględnienia w kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Metodą Standardową, Bank stosuje kompleksową metodę uznawania zabezpieczeń finansowych. W przypadku rzeczywistej ochrony kredytowej stosowanej w Banku, aktywa stanowiące technikę redukcji ryzyka są odpowiednio płynne (tzn. w przypadku ich sprzedaży można uzyskać cenę netto nieodlegającą od ceny rynkowej), zaś ich wartość długookresowa na tyle stabilna, by dać pewność skuteczności zastosowanej ochrony kredytowej. Stopień korelacji, rozumiany jako wpływ pogorszenia oceny wiarygodności kredytowej dłużnika na jakość zabezpieczenia, pomiędzy wartością aktywów wykorzystanych do ochrony a wiarygodnością kredytową dłużnika nie jest w ocenie Banku istotny.

Bank stosując Metodę Standardową dla celów wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, traktuje jako rzeczywistą ochronę kredytową, w zgodności z art. 197 CRR, następujące zabezpieczenia finansowe:

- Środki pieniężne zdeponowane w Banku;
- Środki pieniężne deponowane w banku będącym stroną trzecią (uwzględniane w procesie kalkulacji jak nierzeczywista ochrona kredytowa);
- Dłużne papiery wartościowe;
- Akcje;
- Jednostki uczestnictwa w funduszach zbiorowego inwestowania.

Bank nie stosuje innych zabezpieczeń finansowych określonych w art. 197 CRR.

Wśród zabezpieczenia w postaci hipoteki na nieruchomości Bank wyróżnia:

- Hipoteki na nieruchomości mieszkalnej;
- Hipoteki na nieruchomości komercyjnej.

Ekspozycje zabezpieczone hipoteką na nieruchomości klasyfikowane są w ramach Metody Standardowej do odrębnej klasy ekspozycji zabezpieczonych hipoteką na nieruchomościach – niezależnie od tego, czy zabezpieczenie na nieruchomości jest efektywne (zgodnie z Rozdziałem 2 Tytuł II CRR). W związku z tym, zabezpieczenie w postaci hipoteki na nieruchomości nie jest sensu stricto techniką ograniczania ryzyka kredytowego.

W przypadku nierzeczywistej ochrony ryzyka kredytowego, warunkiem uznania strony podejmującej zobowiązanie jest jej wiarygodność, zaś umowy o ochronie kredytowej - jej skuteczność prawna w stosownych jurysdykcjach. Bank stosując Metodę Standardową dla celów wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego traktuje, jako nierzeczywistą ochronę kredytową Gwarancje i poręczenia w zgodności z art. 203 CRR.

Bank nie stosuje innych form rzeczowej ochrony kredytowej określonych w Rozdziale 4 Tytuł II CRR.

Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem odbywa się zarówno na poziomie pojedynczej ekspozycji kredytowej jak i w ujęciu portfelowym. Monitoring ryzyka kredytowego opiera się o szereg wymiarów: monitoring terminowości spłat należności kredytowych (oparty o terminy wymagalności rat kredytowych), poziom realizacji łącznego poziomu odpisów aktualizacyjnych dla danego okresu (miesiąc sprawozdawczy, oraz narastająco w trakcie roku) w stosunku do odpowiedniego budżetu rezerw zdefiniowanego w planie finansowym wskaźnik kredytów niepracujących (NPL), oraz przestrzeganie limitów koncentracji. Szczegółowy zakres monitoringu zdefiniowany jest w regulacji wewnętrznej opisującej system informacji zarządczej Banku.

Opis sposobu pogrupowania instrumentów finansowych na potrzeby oceny oczekiwanych strat kredytowych na zasadzie zbiorowej

Na potrzeby oceny oczekiwanych strat kredytowych w ujęciu zbiorowym instrumenty finansowe grupowane są w następujące segmenty o podobnym poziomie ryzyka:

Ekspozycje detaliczne:

- ekspozycje z portfela detalicznego w walucie innej niż CHF lub ekspozycje w walucie CHF o bieżącej wartości bilansowej brutto poniżej 600 tys. PLN,
- ekspozycje z portfela detalicznego w walucie CHF o bieżącej wartości bilansowej brutto PLN większej lub równej 600 tys. PLN .

Podział obszaru klientów korporacyjnych dokonywany jest na podstawie typu działalności klienta oraz kraju, w którym prowadzi on główną działalność.

W wymiarze typu działalności klienta portfel dzieli się na:

- *Corporates* (korporacje),
- *CIB Real Estate* (korporacje zajmujące się nieruchomościami),
- *Energy* (firmy z branż związanych z produkcją i obrotem energią),
- *Financial Institutions* (instytucje finansowe),
- *Leveraged & Structured Finance* (przedsiębiorstwa z finansowaniem lewarowanym i strukturyzowanym),
- *MidCaps* (przedsiębiorstwa średniej wielkości),
- *Sovereigns* (Rząd RP oraz Narodowy Bank Polski),
- *Other* (pozostałe segmenty).

Wymiar kraju, w którym klient prowadzi główną działalność jest dodatkowym kryterium segmentacji dla części segmentów (korporacji, instytucji finansowych oraz finansowania lewarowanego):

- Azja Wschodnia,
- Europa Zachodnia,
- Zjednoczone Królestwo,
- Stany Zjednoczone,
- pozostałe obszary geograficzne.

Model szacowania oczekiwanych strat kredytowych

Zgodnie z obowiązującym standardem MSSF9 Bank szacuje oczekiwane straty kredytowe w horyzoncie 12-miesięcznym (ekspozycje zaklasyfikowane do tzw. Koszyka 1 – Stage 1) bądź w całym pozostałym okresie życia ekspozycji (w przypadku identyfikacji przesłanek istotnego wzrostu ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia – Koszyk/Stage 2) lub identyfikacji przesłanek niewykonania zobowiązania (default – Koszyk/Stage 3) z uwzględnieniem zmian w warunkach makroekonomicznych oraz bieżących prognoz. W Banku model szacowania odpisów jest uzależniony od metody klasyfikacji danego instrumentu, gdzie wycena wykonywana jest według zamortyzowanego kosztu albo według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

W ramach MSSF9 Bank klasyfikuje ekspozycje do Koszyka 1, 2 lub 3:

- Koszyk 1 - ekspozycje bez utraty wartości, gdzie nie zidentyfikowano znaczącego wzrostu ryzyka i dla których straty szacowane są w horyzoncie 1 roku;
- Koszyk 2 - ekspozycje bez utraty wartości, ale ze zidentyfikowanym znaczącym wzrostem ryzyka i dla których straty są szacowane w horyzoncie całego życia;
- Koszyk 3 - ekspozycje w stanie utraty wartości dla których straty są szacowane w horyzoncie całego życia.

Ponadto, ekspozycje mogą być zakwalifikowane do stanu POCI w przypadku kiedy w momencie początkowego ujęcia tj. na moment nabycia lub udzielania były w stanie utraty wartości. Ekspozycje POCI są kwalifikowane jako POCI w całym horyzoncie życia niezależnie od późniejszej poprawy jakości kredytowej. Oczekiwane straty kredytowe dla instrumentów zakwalifikowanych jako POCI są szacowane w całym horyzoncie życia.

Podejście do szacowania utraty wartości i oczekiwanych strat kredytowych opiera się bazowo na podziale portfela pod względem homogeniczności oraz potem odpowiednio przyjętej metodzie jego wyceny wykonywanej portfelowo albo indywidualnie.

Portfel homogeniczny stanowi zbiór ekspozycji kredytowych dla segmentu detalicznego poniżej progu istotności zdefiniowanego na poziomie 1 mln EUR. Dodatkowo w ramach podejścia wyceny kolektywnej w portfelu homogenicznym wyodrębniane są podportfele ekspozycji charakteryzujących się podobnym profilem ryzyka.

Portfel niehomogeniczny zawiera ekspozycje powyżej określonego progu istotności oraz cały portfel ekspozycji z obszaru klientów korporacyjnych, instytucji finansowych i sektora publicznego.

Ekspozycje z portfela homogenicznego wyceniane są metodą portfelową.

Ekspozycje z portfela niehomogenicznego zakwalifikowane do Koszyków 1 i 2 także wyceniane są metodą portfelową, a te zakwalifikowane do Koszyka 3 wyceniane są metodą indywidualną na bazie analizy zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych. Ponadto, w przypadku określenia zasadności wykonania bardziej adekwatnej wyceny ryzyka metodą indywidualną, ekspozycje wyceniane portfelowo mogą też podlegać procesowi wyceny indywidualnej.

Ponadto, Bank identyfikuje ekspozycje o tzw. niskim ryzyku kredytowym, dla których nie bada się wystąpienia przesłanek migracji do Koszyka 2 Należą do nich ekspozycje wobec Rządu Rzeczypospolitej Polskiej lub Narodowego Banku Polskiego.

Pomiar oczekiwanych strat kredytowych

Oczekiwane straty kredytowe stanowią różnicę pomiędzy zamortyzowanym kosztem ekspozycji a wartością teraźniejszą przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy pomocy efektywnej stopy procentowej.

Odpisy (inaczej określane jako ECL – Expected Credit Losses) są szacowane przy wykorzystaniu modelu opartego o wykorzystanie metod statystycznych. Sam model szacowania oczekiwanych strat kredytowych jest oparty o parametry ryzyka:

- PD - *Probability of Default*- prawdopodobieństwo wystąpienia niewykonania zobowiązania w zadanym okresie czasu (horyzont 12 miesięczny albo horyzont całego życia)
- LGD - *Loss Given Default*- część ekspozycji, która nie zostałaby odzyskana w przypadku zmaterializowania się zdarzenia niewykonania zobowiązania;
- EAD – *Exposure at Default*- oczekiwana wielkość ekspozycji na moment zmaterializowania się zdarzenia niewykonania zobowiązania w horyzoncie 12-miesięcy lub całego okresu życia.

Przy szacowaniu prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania bazowo wykorzystywane są oceny ratingowe określane w ramach wewnętrznych modeli Banku wykorzystywanych w procesie oceny zdolności kredytowej.

Stosowany model uwzględnia specyfikę funkcjonujących w Banku linii biznesowych i odpowiednio wykorzystywane parametry są szacowane przy uwzględnieniu charakterystyki portfela kredytów walutowych hipotecznych oraz portfela klientów korporacyjnych, instytucji finansowych i samorządowych.

Szacowanie odpisów na oczekiwane straty kredytowe wykonywane jest przy określeniu trzech scenarij uszy: scenariusz bazowy (z prawdopodobieństwem 60%), scenariusz negatywny (20%) i pozytywny (20%). Oszacowana wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe stanowi średnią ważoną odpisów wyliczonych w poszczególnych scenariuszach gdzie wagami są prawdopodobieństwa realizacji danego scenariusza.

W procesie pomiaru oczekiwanych strat kredytowych istotną funkcję pełnią prognozy makroekonomiczne. Wykorzystywane w Banku prognozy makroekonomiczne pochodzą od Głównego Ekonomisty i ich aktualizacja w procesie szacowania odpisów jest wykonywana w cyklu kwartalnym w trakcie rekalkulacji parametrów modeli (PD Lifetime, LGD i EAD).

Stosowane modele FLI są aktualizowane minimum raz do roku. Modele FLI są budowane odrębnie dla parametru PD Lifetime, LGD i EAD.

W 4 kwartale 2021 r. zmieniono sposób estymacji modeli FLI z regresji liniowej na regresję grzbietową w celu uzyskania stabilniejszych oszacowań.

Jako istotne zmienne makroekonomiczne mające wpływ na portfel kredytowy Banku wykorzystywane w 2021 roku w modelach przyjęto: inflację, PKB, spożycie indywidualne, kurs EUR/PLN i LIBOR CHF 3M (w 2022 r. rewizja w celu zastąpienia tego wskaźnika SARON 3M).

Metodyka kalibracji modeli PD, LGD i EAD

Prawdopodobieństwo defaultu wyliczane są w oparciu o oceny ratingowe klienta oraz model statystyczny oparty o macierze przejścia. Model uwzględnia prognozy makroekonomiczne oraz jest uzależniony od aktualnej jakości ekspozycji.

Parametr LGD szacowany jest osobno dla części zabezpieczonej ekspozycji (tzn. pokrytej poprzez wartość ustanowionych zabezpieczeń hipotecznych po zastosowaniu regulacyjnej obniżki, tzw. *haircutu*) oraz części niezabezpieczonej. Model LGD uwzględnia prognozy makroekonomiczne poprzez badanie zależności stopy odzysków od prognoz wskaźników.

Parametr EAD obrazuje wartość ekspozycji na moment default i jest uzależniony od zapadalności ekspozycji oraz harmonogramu (dla produktów posiadających harmonogram). Dodatkowo w przypadku ekspozycji harmonogramowych szacowana wartość ekspozycji na moment default uwzględnia również czynnik adresujący możliwe odstępstwa od harmonogramu w postaci przedpłat lub wydłużenia horyzontu spłat.

Model EAD w ramach swoich komponentów jest uzależniony od prognoz makroekonomicznych.

Utrata wartości ekspozycji kredytowych

Bank szacuje utratę wartości dla ekspozycji będących w stanie niewykonania zobowiązania i kwalifikowanych do Koszyka 3. Definicja zdarzeń kwalifikujących do transferu ekspozycji do Koszyka 3 jest zbieżna z definicją określoną w ramach CRR Art. 178, w tym wytycznymi EBA GL 2016/07 (wdrożenie w 2020 roku), MSSF9 oraz znowelizowaną Rekomendacją R UKNF (wdrożenie w 2021 roku).

Bank szacuje utratę wartości dla ekspozycji będących w stanie niewykonania zobowiązania i kwalifikowanych do Koszyka 3. Definicja zdarzeń kwalifikujących do transferu ekspozycji do Koszyka 3 jest zbieżna z definicją określoną w ramach CRR Art. 178, w tym wytycznymi EBA GL 2016/07 (wdrożenie w 2020 roku), MSSF9 oraz znowelizowaną Rekomendacją R UKNF (wdrożenie w 2021 roku); są to następujące zdarzenia:

- wypowiedzenie ekspozycji (łącznie z przypadkami dokonania ugody po wypowiedzeniu)
- identyfikacja wystąpienia przesłanki Unlikness to Pay
- wystąpienie tzw. restrukturyzacji awaryjnej (distress restructuring)
- kwalifikacja ekspozycji do stanu Non-Performing zgodnie z EBA GL 2018/06
- wejście klienta w stan opóźnienia przekraczającego 90 dni (zgodnie z progiem istotności określonym w EBA GL 2016/07 oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3.10.2019 r.)

Na przestrzeni roku 2021, w ramach polityki utraty wartości wdrożono projekt dostosowania Banku do wymogów nowej Rekomendacji R, w tym dostosowano kryteria klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych koszyków.

W szczególności w ramach kryteriów klasyfikacji do Koszyka 3 wprowadzono kryterium NPE (Non Performing) oraz rozszerzono katalog przesłanek UTP (Unlikness to Pay) o przesłankę dotyczącą egzekucji prowadzonej wobec Klienta z wniosku innego wierzyciela.

Identyfikacja istotnego wzrostu ryzyka kredytowego

Jednym z kluczowych elementów wprowadzenia MSSF 9 jest ustalenie definicji istotnego wzrostu ryzyka kredytowego decydującego o klasyfikacji do Koszyka 2 Bank stosuje szereg kryteriów o charakterze jakościowym i ilościowym, które determinują klasyfikację ekspozycji do Koszyka 2.

Kryteria jakościowe

W ramach przyjmowanych do stosowania kryteriów jakościowych Bank wyszczególnia:

- przeterminowanie ekspozycji, gdzie opóźnienie w spłacie wynosi minimum 30 dni (DPD zgodnie z kryterium istotności) na datę sprawozdawczą,
- przeterminowanie ekspozycji gdzie opóźnienie w spłacie wynosi minimum 90 dni (zgodnie z ostatnią datą zaległości, niezależnie od statusu istotności),
- wystąpienie statusu forbearance,
- ekspozycja znajduje się w na Watchliście tj. w wykazie klientów objętych obserwacją. Dla portfela klientów korporacyjnych, instytucji finansowych i sektora publicznego na listę obserwacyjną kwalifikowani są w szczególności klienci z niskimi ocenami ratingowymi, naruszający warunki umowy, mający problemy z finansowaniem, transakcje z istotnymi ryzykami i inne. Do kwalifikacji na Watchlistę dla klientów detalicznych włącza się klientów z udzielonymi moratoriami ustawowymi.
- klient przebywa w obsłudze jednostek restrukturyzacji i windykacji tj. jest w statusie Workout.

Kryteria ilościowe

W zakresie kryteriów ilościowych, znaczący wzrost ryzyka kredytowego ekspozycji identyfikowany poprzez porównanie jego aktualnego poziomu ryzyka z szacunkami z momentu udzielenia ekspozycji. Metodyka określania znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego jest zdefiniowana z uwzględnieniem specyfiki portfela detalicznego i portfela korporacyjnego.

W przypadku ekspozycji z portfela detalicznego porównuje się fragment krzywej PD lifetime wyznaczonej na moment udzielenia ekspozycji, odpowiadający okresowi pomiędzy bieżącą datą sprawozdawczą i datą zamknięcia ekspozycji oraz krzywą PD lifetime wyznaczoną na bieżącą datę sprawozdawczą. W przypadku gdy ich różnica i stosunek przekroczą ustalone wartości krytyczne, na ekspozycji zostaje zidentyfikowany istotny wzrost ryzyka kredytowego względem pierwotnego ujęcia.

Dla ekspozycji z portfela korporacyjnego na podstawie krzywej PD lifetime wyznaczonej na moment udzielenia ekspozycji, wyliczone zostaje oczekiwane dla bieżącej daty sprawozdawczej 12- miesięczne prawdopodobieństwo defaultu – powyższej ocenie parametru przypisany zostaje odpowiadający jej rating. Na podstawie tak wyznaczonego oczekiwanego ratingu wyliczona zostaje oczekiwana (w momencie inicjalnym) postać krzywej PD lifetime od bieżącej daty sprawozdawczej do daty zamknięcia ekspozycji. Zostaje ona porównana z aktualną krzywą PD lifetime wyznaczoną na bieżącą datę sprawozdawczą. W przypadku, gdy aktualna wartość PD lifetime przekracza wartość PD lifetime wyznaczoną na podstawie inicjalnych parametrów ryzyka, na ekspozycji zostaje zidentyfikowany istotny wzrost ryzyka kredytowego względem pierwotnego ujęcia.

Z związku z wejściem w życie nowej wersji Rekomendacji R, wśród kryteriów ilościowych klasyfikacji ekspozycji do Koszyka 2 uwzględniono fakt zaciągnięcia przez Klienta nowych zobowiązań kredytowych – rozpoznawany na drodze analizy bieżących zmian relacji obciążeń do dochodów.

Analiza wrażliwości prognoz zmian warunków makroekonomicznych

Zgodnie z wymaganiami MSSF9, model szacowania oczekiwanych strat kredytowych stosowany w Banku uwzględnia opracowane scenariusze makroekonomiczne.

W Banku stosowane są trzy rodzaje scenariuszy: scenariusz bazowy (z prawdopodobieństwem realizacji 60%), scenariusz pozytywny (z prawdopodobieństwem realizacji 20%) i scenariusz negatywny (z prawdopodobieństwem realizacji 20%).

Scenariusze makroekonomiczne wykorzystywane w procesie tworzone są przez Głównego Ekonomistę Banku.

Poniżej zaprezentowano wyniki analizy wrażliwości zmian poziomu oczekiwanych strat kredytowych dla ekspozycji bez utraty wartości wyznaczone jako procentowa zmiana między oczekiwanymi stratami kredytowymi skalkulowanymi dla konkretnego scenariusza makroekonomicznego a oczekiwanymi stratami kredytowymi skalkulowanymi w ramach produkcyjnego procesu.

Scenariusz makroekonomiczny	Zmiana poziomu odpisów na oczekiwane straty kredytowe (w %)
Scenariusz zakładający 100% realizację scenariusza bazowego	0,62%
Scenariusz zakładający 100% realizację scenariusza pozytywnego	-6,90%
Scenariusz zakładający 100% realizację scenariusza negatywnego	5,03%
Scenariusz zakładający realizację scenariusza bazowego z wagą 90%, pozytywnego z wagą 5% i negatywnego z wagą 5%	0,47%
Scenariusz zakładający realizację scenariusza bazowego z wagą 5%, pozytywnego z wagą 5% i negatywnego z wagą 90%	4,21%
Scenariusz zakładający realizację scenariusza bazowego z wagą 5%, pozytywnego z wagą 90% i negatywnego z wagą 5%	-5,92%

Testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego

Testy warunków skrajnych są jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Banku zdarzeń zachodzących w jego otoczeniu, a także możliwych zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, bądź zmian w profilu ryzyka. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości kredytowej portfeli kredytowych, w sytuacji wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Zmiany wartości odpisów przy założeniu 2 scenariuszy przedstawiają poniższe tabele (w mln PLN):

Nazwa scenariusza Czynniki	Kursy walut	Wartość zabezpieczeń	Jakość portfela	Wpływy
TWS_1 <u>zakłócenie na rynku finansowym</u>	wzrost kursów walut wobec PLN o 30%	spadek wartości zabezpieczeń: --> 5% nieruchomości --> o 20% papierów wartościowych	bez zmian	
TWS_2 <u>zakłócenie gospodarki i rynku pracy</u>	wzrost kursów walut wobec PLN o 10%	spadek wartości zabezpieczeń: --> o 20% nieruchomości --> o 5% papierów wartościowych	ekspozycje z opóźnieniem w spłacie w przedziale 60 - 90 dni traktowane są jako przeterminowane powyżej 90 dni	maksymalne wykorzystanie przez klientów dostępnego pozabilansu - bezwarunkowych wolnych linii kredytowych i gwarancji

Scenariusz 1 – zakłócenie na rynku finansowym								
Portfel	Wartość bilansowa brutto w mln PLN	Łączny poziom ECL w mln PLN	Przyrost poziomu ECL	% przyrost ECL	w tym:			
					zmiana kursu walutowego	zmiana LGD	zmiana PD	zmiana CCF
Wszystkie portfele łącznie								
łącznie (stan rzeczywisty)	18 745,61	398,2	-	-	-	-	-	-
łącznie (scenariusz bazowy)	18 745,61	398,2	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
łącznie (scenariusz stressowy)	21 309,94	579,53	181,33	45,54%	30,16%	14,09%	1,28%	0,00%
Portfel								
klienci detaliczni	10 915,50	557,06	181,33	48,26%	31,87%	15,03%	1,36%	0,00%
klienci korporacyjni	10 394,44	22,47	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Scenariusz 2 – zakłócenie gospodarki i rynku pracy								
Portfel	Wartość bilansowa brutto w mln PLN	Łączny poziom ECL w mln PLN	Przyrost poziomu ECL	% przyrost ECL	w tym:			
					zmiana kursu walutowego	zmiana LGD	zmiana PD	zmiana CCF
Wszystkie portfele łącznie								
łącznie (stan rzeczywisty)	18 745,61	398,2	-	-	-	-	-	-
łącznie (scenariusz bazowy)	18 745,61	398,2	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
łącznie (scenariusz stressowy)	19 600,39	488,56	90,36	22,69%	10,11%	12,21%	0,37%	0,00%
Portfel								
klienci detaliczni	9 251,45	466,09	90,36	24,05%	10,68%	12,97%	0,39%	0,00%
klienci korporacyjni	10 348,94	22,47	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Przedstawione powyżej testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującą metodyką Banku. W szczególności badania wykonywane są poprzez analizy wrażliwości poszczególnych parametrów modelu. Badanie wrażliwości zmiany parametru PD jest wykonywane poprzez wykorzystanie zależności DSTI (Debt Service to Income) od poziomu szkodowości portfela. Na podstawie danych historycznych Bank rozpoznaje zależność pomiędzy relacją dwunastomiesięcznych zobowiązań klientów do ich dwunastomiesięcznych dochodów (DSTI) a ich tendencją do niewykonania zobowiązania.

Na tej podstawie Bank prognozuje, jak estymowany wzrost kursów walut obcych/stóp procentowych przełoży się na wzrost zobowiązań klientów i tym samym zwiększenie ryzyka niewykonania zobowiązania.

Zmiany poziomu LGD w scenariuszach stressowych wynikają ze zmian poziomów wskaźnika LtV (Loan to Value) na ekspozycjach, prowadzącego do jednoczesnej zmiany poziomu LGD – pozwala to na uzależnienie zmian poziomu pokrycia odpisami od zmian kursu walut

obcych.

W zakresie badania poziomu EAD badany jest czynnik zmiany kursu. Wszystkie te składowe elementy wpływają na oszacowane w scenariuszach zmiany poziomu ECL.

Moratoria

Bank zgodnie z wytycznymi EBA w zakresie moratoriów (ustawowych i pozaustawowych) analizował sytuację poszczególnych Klientów o podwyższonym ryzyku, co w uzasadnionych przypadkach prowadziło do odznaczania na nich przesłanki niewykonania zobowiązania z uwagi na wysokie prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (UTP - unlikelihood to pay).

W ramach przyjętego podejścia klienci z udzielonymi moratoriami ustawowymi są umieszczani na liście obserwacyjnej (watchlist) oraz klasyfikowane do Koszyka 3 na podstawie przesłanki UTP związanej z deklaracją utraty głównego źródła dochodu.

Ekspozycje kredytowe objęte moratoriami ustawowymi są klasyfikowane do Koszyka 3 zgodnie ze zidentyfikowaną przesłanką niewykonania zobowiązania z tytułu utraty głównego źródła dochodu. W zakresie pozostałych rodzajów moratoriów kredytowych nie występuje obligatoryjny proces reklasyfikacji z tytułu udzielenia wakacji (z wyjątkiem przypadków niespełnienia przez klienta wymagań – wtedy zgodnie z procesem następuje nadanie statusu Forbearance i klasyfikacja do Koszyka 2).

Opis zasad dokonywania odpisów przez jednostkę obejmujących wskaźniki braku uzasadnionych perspektyw odzyskania należności oraz informacje o zasaach dotyczących aktywów finansowych, które zostały odpisane, ale w dalszym ciągu są przedmiotem działań służących odzyskaniu należności

W przypadku stwierdzenia braku uzasadnionych perspektyw odzyskania należności, Bank podejmuje decyzję o umorzeniu wierzytelności. Dokonywane jest to w przypadku stwierdzenia wystąpienia jednego z następujących warunków:

- w ramach restrukturyzacji wiążącej się z aneksem/ugodą/porozumieniem/ inną umową między Bankiem a Dłużnikiem lub z promesą wydaną przez Bank,
- udokumentowanie nieściągalności wierzytelności,
- przedawnienie wierzytelności Banku, jeśli ogranicza lub uniemożliwia egzekucję roszczeń Banku,
- przejęcie przez Bank części/całości majątku Dłużnika w zamian za zwolnienie z części długu,
- sprzedaż wierzytelności innemu podmiotowi,
- inne.

Zgodnie z powyższym, zgodnie z procesem w Banku spisywanie należności jest wykonywane w bardzo uzasadnionych przypadkach, kiedy zakładane jest małe prawdopodobieństwo odzyskiwalności. Odpowiednio w odniesieniu do empirycznych obserwacji, Bank sporadycznie rejestruje odzyski na ekspozycjach spisanych w przeszłości - w 2021 roku odnotowano dwa przypadki takich odzysków na łączną kwotę 175 tys. PLN.

Maksymalna ekspozycja narażona na ryzyko kredytowe

Maksymalna ekspozycja

w tys. PLN

	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Ekspozycje narażone na ryzyko kredytowe związane z aktywami bilansowymi		
Kredyty i pożyczki dla banków	365 367	173 018
Kredyty i pożyczki dla klientów:	8 924 317	9 714 603
Kredyty dla klientów indywidualnych:	8 280 883	9 276 459
<i>Pożyczki konsumpcyjne</i>	41 739	47 569
<i>Kredyty hipoteczne</i>	8 239 144	9 228 890
Kredyty udzielone podmiotom korporacyjnym	643 434	438 144
Kredyty udzielone podmiotom publicznym	-	-
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej	66 026	60 567
Inwestycyjne aktywa finansowe	8 613 681	9 126 424
Papiery dłużne	8 613 681	9 126 424
Akcje i jednostki udziałowe	-	-
Inne aktywa finansowe	27 959	45 602
Ryzyko kredytowe związane z pozycjami pozabilansowymi	3 586 474	3 214 108
Zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	1 568 462	1 357 452
Zobowiązania kredytowe i pozostałe zobowiązania związane z kredytami	2 018 012	1 856 656

Ze względu na fakt, że kredyty udzielone bankom ani papiery wartościowe utrzymywane przez Bank, nie wykazują utraty wartości ani przesłanek utraty wartości, nie są one prezentowane w tabelach dotyczących ekspozycji z utratą wartości i/lub przeterminowanych.

Na kwotę, która najlepiej odzwierciedla maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe wpływają ustanowione przez Bank zabezpieczenia. Wpływ finansowy wartości zabezpieczeń na kwotę odpisów na oczekiwane straty kredytowe dotyczące należności dla portfela z rozpoznaną utratą wartości, gdzie odpis aktualizacyjny był szacowany metodą indywidualnej oceny, wynosi 20 136 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2021 roku (na dzień 31 grudnia 2020 roku 5 455 tys. PLN).

Podział aktywów finansowych na ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości i ze stwierdzoną utratą wartości na dzień 31 grudnia 2021 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN)

	Kredyty hipoteczne	Pożyczki konsumpcyjne	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	7 731 420	15 231	7 746 651	93,5%
- nieprzeterminowane i bez utraty w wartości	7 718 758	14 966	7 733 724	93,4%
- przeterminowane i bez utraty w wartości	12 662	265	12 927	0,2%
Aktywa finansowe z utratą wartości	507 724	26 508	534 232	6,5%
Ogółem	8 239 144	41 739	8 280 883	100,0%

	Podmioty gospodarcze, w tym banki					
	Kredyty inwestycyjne	Kredyty w rachunku bieżącym	Pozostałe	Pochodne	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	450 531	176 122	365 367	66 065	1 058 085	98,4%
- nieprzeterminowane i bez utraty w wartości	450 531	175 451	365 367	66 065	1 057 414	98,4%
- przeterminowane i bez utraty w wartości	-	671	-	-	671	0,1%
Aktywa finansowe z utratą wartości	-	-	16 781	-	16 781	1,6%
Ogółem	450 531	176 122	382 148	66 065	1 074 866	100,0%

	Banki centralne i rządy				Inne aktywa finansowe			Aktywa finansowe razem	
	Papiery wartościowe	Kasa i rachunek bieżący w NBP	Ogółem	Udział	Pozostałe	Ogółem	Udział	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	8 615 496	684 983	9 300 479	100,0%	27 959	27 959	100,0%	18 133 174	97,1%
- nieprzeterminowane i bez utraty w wartości	8 615 496	684 983	9 300 479	100,0%	27 959	27 959	100,0%	18 119 576	97,0%
- przeterminowane i bez utraty w wartości	-	-	-	0,0%	-	-	0,0%	13 598	0,1%
Aktywa finansowe z utratą wartości	-	-	-	0,0%	-	-	0,0%	551 013	2,9%
Ogółem	8 615 496	684 983	9 300 479	100%	27 959	27 959	100,0%	18 684 187	100,0%

	Osoby fizyczne	Udział	Podmioty gospodarcze	Udział	Banki centralne i rządy	Udział	Pozostałe	Udział	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	7 746 651	93,5%	1 058 085	98,4%	9 300 479	100,0%	27 959	100,0%	18 133 174	97,1%
- nieprzeterminowane i bez utraty wartości	7 733 724	93,4%	1 057 414	98,4%	9 300 479	100,0%	27 959	100,0%	18 119 576	97,0%
- przeterminowane i bez utraty wartości	12 927	0,2%	671	0,1%	-	0,0%	-	0,0%	13 598	0,1%
Aktywa finansowe z utratą wartości	534 232	6,5%	16 781	1,6%	-	0,0%	-	0,0%	551 013	2,9%
Razem	8 280 883	100%	1 074 866	100%	9 300 479	100%	27 959	100%	18 684 187	100%

Podział kredytów i pożyczek na portfel homogeniczny i niehomogeniczny na dzień 31 grudnia 2021 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN)

	Kredyty hipoteczne		Pożyczki konsumpcyjne		Kredyty w rachunku bieżącym		Kredyty inwestycyjne		Pozostałe		Ekspozycje		Wskaźnik pokrycia odpisem
	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	
Kredyty i pożyczki bez utraty wartości, w tym:	7 731 420	20 367	15 231	326	176 122	33	450 531	255	365 367	15	8 738 671	20 996	0,2%
Portfel niehomogeniczny	5 457	138	-	-	176 122	33	450 531	255	365 367	15	997 477	441	0,0%
Portfel homogeniczny	7 725 963	20 229	15 231	326	-	-	-	-	-	-	7 741 194	20 555	0,3%
Kredyty i pożyczki z utratą wartości, w tym:	507 724	304 809	26 508	23 630	-	-	-	-	16 781	16 781	551 013	345 220	62,7%
Portfel niehomogeniczny	33 719	13 584	7 572	7 572	-	-	-	-	16 781	16 781	58 072	37 937	65,3%
Portfel homogeniczny	474 005	291 225	18 936	16 058	-	-	-	-	-	-	492 941	307 283	62,3%
Ogółem	8 239 144	325 176	41 739	23 956	176 122	33	450 531	255	382 148	16 796	9 289 684	366 216	3,9%

Jakość kredytowa aktywów finansowych, nieprzeterminowanych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN)

Rating	Osoby fizyczne		
	Kredyty hipoteczne	Pożyczki konsumpcyjne	Ogółem
iAAA	-	-	-
iAA+	-	-	-
iAA	44	-	44
iAA-	717	-	717
iA+	1 589	-	1 589
iA	122 373	458	122 832
iA-	2 418 841	4 085	2 422 926
iBBB+	3 005 798	3 462	3 009 260
iBBB	1 143 211	2 310	1 145 521
iBBB-	408 266	247	408 513
iBB+	278 642	330	278 972
iBB	145 823	639	146 462
iBB-	73 685	239	73 925
iB+	19 144	439	19 582
iB	12 179	15	12 194
iB-	5 082	-	5 082
iCCC+	46 871	2 743	49 614
iCCC	27 769	-	27 769
iCCC-	8 721	-	8 721
iCC+	-	-	-
iD	-	-	-
Bez ratingu	-	-	-
Ogółem	7 718 758	14 966	7 733 724

Jakość kredytowa aktywów finansowych, nieprzeterminowanych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN), c.d.

Rating	Podmioty gospodarcze, w tym banki				
	Kredyty inwestycyjne	Kredyty w rachunku bieżącym	Pozostałe	Instrumenty pochodne	Ogółem
iAAA	-	-	-	-	-
iAA+	-	1	-	-	1
iAA	4 012	5 507	-	-	9 519
iAA-	-	-	-	-	-
iA+	12 015	1 838	1	1	13 855
iA	-	4 170	-	0	4 170
iA-	33 719	52 746	4 170	1	90 636
iBBB+	16 411	100 250	289 637	36 332	442 630
iBBB	78 538	6	70 131	21	148 696
iBBB-	37 076	1 030	-	226	38 332
iBB+	259 468	9 899	-	15 485	284 852
iBB	-	2	-	-	2
iBB-	-	-	-	-	-
iB+	-	1	-	-	1
iB	9 292	1	-	-	9 293
iB-	-	-	-	-	-
iCCC+	-	-	-	-	-
iCCC	-	-	-	-	-
iCCC-	-	-	-	-	-
iCC+	-	-	-	-	-
iD	-	-	-	-	-
Bez ratingu	-	-	1 428	13 999	15 427
Ogółem	450 531	175 451	365 367	66 065	1 057 414

Jakość kredytowa aktywów finansowych, nieprzeterminowanych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN), c.d.

Rating	Banki centralne i rządy			Inne aktywa finansowe		Aktywa finansowe razem
	Papiery wartościowe	Kasa i rachunek bieżący w NBP	Ogółem	Pozostałe	Ogółem	Ogółem
iAAA	-	-	-	-	-	-
iAA+	-	-	-	-	-	1
iAA	-	-	-	-	-	9 563
iAA-	-	-	-	-	-	717
iA+	8 615 496	684 983	9 300 479	-	-	9 315 923
iA	-	-	-	-	-	127 002
iA-	-	-	-	-	-	2 513 562
iBBB+	-	-	-	-	-	3 451 890
iBBB	-	-	-	-	-	1 294 217
iBBB-	-	-	-	-	-	446 845
iBB+	-	-	-	-	-	563 824
iBB	-	-	-	-	-	146 464
iBB-	-	-	-	-	-	73 925
iB+	-	-	-	-	-	19 583
iB	-	-	-	-	-	21 487
iB-	-	-	-	-	-	5 082
iCCC+	-	-	-	-	-	49 614
iCCC	-	-	-	-	-	27 769
iCCC-	-	-	-	-	-	8 721
iCC+	-	-	-	-	-	-
iD	-	-	-	-	-	-
Bez ratingu	-	-	-	27 959	27 959	43 386
Ogółem	8 615 496	684 983	9 300 479	27 959	27 959	18 119 576

Jakość kredytowa udzielonych zobowiązań warunkowych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku na dzień 31 grudnia 2020 roku (wartość nominalna w tys. PLN).

Rating	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
	Podmioty gospodarcze	Podmioty gospodarcze
iA	864 823	725 906
iA-	368 547	83 614
iA+	88 406	96 312
IAA	53 483	90 792
IAA-	32 606	2 956
IAA+	21 210	6 208
IAAA	724	726
iB	-	17 544
iB-	42 285	13 128
iB+	8 234	5 199
iBB	6 277	3 847
iBB-	10 915	10 803
iBB+	29 785	109 951
iBBB	241 138	1 033 436
iBBB-	189 809	147 105
iBBB+	1 620 426	854 176
iCCC-	8 500	9 242
iCCC+	1 219	1 223
	3 588 387	3 212 168

Kredyty przeterminowane i bez utraty wartości w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2021 roku

Przeterminowanie	Osoby fizyczne	Podmioty gospodarcze	Ogółem
1-29	10 086	657	10 743
30-59	1 282	8	1 290
60-89	1 559	6	1 565
90-179	-	-	-
Ogółem	12 927	671	13 598

Kredyty przeterminowane z utratą wartości w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2021 roku

Przeterminowanie	Osoby fizyczne	Podmioty gospodarcze	Ogółem
1-29	153 185	-	153 185
30-59	3 909	-	3 909
60-89	6 035	-	6 035
90-179	8 764	-	8 764
>179	362 339	16 781	379 120
Ogółem	534 232	16 781	551 013

Podział ekspozycji kredytowych na portfel homogeniczny i niehomogeniczny na dzień 31 grudnia 2021 roku

w tys. PLN	Ekspozycje	Odpis	Wskaźnik pokrycia rezerwą
Kredyty i pożyczki bez utraty wartości, w tym:	8 738 671	20 996	0,2%
Portfel niehomogeniczny	997 477	441	0,0%
Portfel homogeniczny	7 741 194	20 555	0,3%
Kredyty i pożyczki z utratą wartości, w tym:	551 013	345 220	62,7%
Portfel niehomogeniczny	58 072	37 937	65,3%
Portfel homogeniczny	492 941	307 283	62,3%
Ogółem	9 289 684	366 216	3,9%

w tys. PLN	Ekspozycje	Udział
Portfel niehomogeniczny	1 055 549	11,4%
Portfel homogeniczny	8 234 135	88,6%
Ogółem	9 289 684	100,0%

Podział aktywów finansowych na ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości i ze stwierdzoną utratą wartości na dzień 31 grudnia 2020 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN)

	Osoby fizyczne			
	Kredyty hipoteczne	Pożyczki konsumpcyjne	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	8 783 512	22 573	8 806 085	94,9%
- nieprzeterminowane i bez utraty wartości	8 768 275	22 009	8 790 284	94,8%
- przeterminowane i bez utraty wartości	15 237	564	15 801	0,2%
Aktywa finansowe z utratą wartości	445 378	24 996	470 374	5,1%
Ogółem	9 228 890	47 569	9 276 459	100,0%

	Podmioty gospodarcze, w tym banki					
	Kredyty inwestycyjne	Kredyty w rachunku bieżącym	Pozostałe	Pochodne	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	157 588	263 771	173 018	60 600	654 977	97,5%
- nieprzeterminowane i bez utraty wartości	157 588	263 557	173 018	60 600	654 763	97,5%
- przeterminowane i bez utraty wartości	-	214	-	-	214	0,0%
Aktywa finansowe z utratą wartości	-	-	16 784	-	16 784	2,5%
Ogółem	157 588	263 771	189 802	60 600	671 761	100,0%

	Banki centralne i rządy				Inne aktywa finansowe			Aktywa finansowe razem	
	Papiery wartościowe	Kasa i rachunek bieżący w NBP	Ogółem	Udział	Pozostałe	Ogółem	Udział	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	9 127 280	933 573	10 060 853	100,0%	45 602	45 602	100,0%	19 567 517	97,6%
- nieprzeterminowane i bez utraty wartości	9 127 280	933 573	10 060 853	100,0%	45 602	45 602	100,0%	19 551 502	97,5%
- przeterminowane i bez utraty wartości	-	-	-	0,0%	-	-	0,0%	16 015	0,1%
Aktywa finansowe z utratą wartości	-	-	-	0,0%	-	-	0,0%	487 158	2,4%
Ogółem	9 127 280	933 573	10 060 853	100%	45 602	45 602	100,0%	20 054 675	100,0%

	Osoby fizyczne	Udział	Podmioty gospodarcze	Udział	Banki centralne i rządy	Udział	Pozostałe	Udział	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	8 806 085	94,9%	654 977	97,5%	10 060 853	100,0%	45 602	100,0%	19 567 517	97,6%
- nieprzeterminowane i bez utraty wartości	8 790 284	94,8%	654 763	97,5%	10 060 853	100,0%	45 602	100,0%	19 551 502	97,5%
- przeterminowane i bez utraty wartości	15 801	0,2%	214	0,0%	-	0,0%	-	0,0%	16 015	0,1%
Aktywa finansowe z utratą wartości	470 374	5,1%	16 784	2,5%	-	0,0%	-	0,0%	487 158	2,4%
Razem	9 276 459	100%	671 761	100%	10 060 853	100%	45 602	100%	20 054 675	100%

Podział kredytów i pożyczek na portfel homogeniczny i niehomogeniczny na dzień 31 grudnia 2020 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN)

	Kredyty hipoteczne		Pożyczki konsumpcyjne		Kredyty w rachunku bieżącym		Kredyty inwestycyjne		Pozostałe		Ekspozycje		Wskaźnik pokrycia odpisem
	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	
Kredyty i pożyczki bez utraty wartości, w tym:	8 783 512	21 294	22 573	116	263 771	123	157 588	235	173 018	10	9 400 462	21 778	0,2%
Portfel niehomogeniczny	25 826	460	-	-	263 771	123	157 588	235	173 018	10	620 203	828	0,1%
Portfel homogeniczny	8 757 686	20 833	22 573	116	-	-	-	-	-	-	8 780 259	20 949	0,2%
Kredyty i pożyczki z utratą wartości, w tym:	445 378	296 409	24 996	23 781	-	-	-	-	16 784	16 784	487 158	336 974	69,2%
Portfel niehomogeniczny	11 875	6 420	7 258	7 258	-	-	-	-	16 784	16 784	35 917	30 462	84,8%
Portfel homogeniczny	433 503	289 989	17 738	16 523	-	-	-	-	-	-	451 241	306 512	67,9%
Ogółem	9 228 890	317 703	47 569	23 897	263 771	123	157 588	235	189 802	16 794	9 887 620	358 752	3,6%

Jakość kredytowa aktywów finansowych, nieprzeterminowanych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN)

Rating	Osoby fizyczne				
	Karty kredytowe	Kredyty hipoteczne	Pożyczki konsumpcyjne	Pozostałe	Ogółem
iAAA	-	-	-	-	-
iAA+	-	-	-	-	-
iAA	-	401	-	-	401
iAA-	-	613	-	-	613
iA+	-	6 344	-	-	6 344
iA	-	622 539	815	-	623 354
iA-	-	3 035 139	8 858	-	3 043 997
iBBB+	-	3 218 026	5 514	-	3 223 540
iBBB	-	1 012 392	2 231	-	1 014 623
iBBB-	-	335 871	3 539	-	339 410
iBB+	-	207 981	1 003	-	208 984
iBB	-	120 096	193	-	120 289
iBB-	-	59 444	183	-	59 627
iB+	-	30 949	-	-	30 949
iB	-	16 742	124	-	16 866
iB-	-	3 470	-	-	3 470
iCCC+	-	69 592	-	-	69 592
iCCC	-	34 600	113	-	34 713
iCCC-	-	9 313	-	-	9 313
iCC+	-	-	-	-	-
iD	-	-	-	-	-
Bez ratingu	-	-	-	-	-
Ogółem	-	8 783 512	22 573	-	8 806 085

Jakość kredytowa aktywów finansowych, nieprzeterminowanych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN), c.d.

Rating	Podmioty gospodarcze, w tym banki				
	Kredyty inwestycyjne	Kredyty w rachunku bieżącym	Pozostałe	Instrumenty pochodne	Ogółem
iAAA	-	-	-	-	-
iAA+	-	-	-	-	-
iAA	-	7 595	906	25	8 526
iAA-	-	-	-	-	-
iA+	8 004	11	360	-	8 375
iA	-	13 133	-	30 569	43 702
iA-	-	204	1 747	629	2 580
iBBB+	3 800	200 639	-	1 700	206 139
iBBB	51 916	31 342	169 202	22 073	274 533
iBBB-	78 783	6 492	-	16	85 291
iBB+	5 001	10	-	4 272	9 283
iBB	-	1	-	-	1
iBB-	-	-	-	-	-
iB+	-	-	-	-	-
iB	10 084	917	-	647	11 648
iB-	-	3 426	-	-	3 426
iCCC+	-	-	-	-	-
iCCC	-	-	-	-	-
iCCC-	-	1	-	-	1
iCC+	-	-	-	-	-
iD	-	-	-	-	-
Bez ratingu	-	-	803	669	1 472
Ogółem	157 588	263 771	173 018	60 600	654 977

Jakość kredytowa aktywów finansowych, nieprzeterminowanych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN), c.d.

Rating	Banki centralne i rządy			Inne aktywa finansowe		Aktywa finansowe razem
	Papiery wartościowe	Kasa i rachunek bieżący w NBP	Ogółem	Pozostałe	Ogółem	Ogółem
iAAA	-	-	-	-	-	-
iAA+	-	-	-	-	-	-
iAA	-	-	-	-	-	8 927
iAA-	-	-	-	-	-	613
iA+	9 127 280	933 573	10 060 853	-	-	10 075 572
iA	-	-	-	-	-	667 056
iA-	-	-	-	-	-	3 046 577
iBBB+	-	-	-	-	-	3 429 679
iBBB	-	-	-	-	-	1 289 156
iBBB-	-	-	-	-	-	424 701
iBB+	-	-	-	-	-	218 267
iBB	-	-	-	-	-	120 290
iBB-	-	-	-	-	-	59 627
iB+	-	-	-	-	-	30 949
iB	-	-	-	-	-	28 514
iB-	-	-	-	-	-	6 896
iCCC+	-	-	-	-	-	69 592
iCCC	-	-	-	-	-	34 713
iCCC-	-	-	-	-	-	9 314
iCC+	-	-	-	-	-	-
iD	-	-	-	-	-	-
Bez ratingu	-	-	-	45 602	45 602	47 074
Ogółem	9 127 280	933 573	10 060 853	45 602	45 602	19 567 517

Kredyty przeterminowane i bez utraty wartości w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2020 roku

Przeterminowanie	Osoby fizyczne	Podmioty gospodarcze	Ogółem
1-29	12 219	211	12 430
30-59	2 509	-	2 509
60-89	1 073	3	1 076
90-179	-	-	-
Ogółem	15 801	214	16 015

Kredyty przeterminowane z utratą wartości w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2020 roku

Przeterminowanie	Osoby fizyczne	Podmioty gospodarcze	Ogółem
1-29	135 419	-	135 419
30-59	10 455	-	10 455
60-89	1 563	-	1 563
90-179	6 865	-	6 865
>179	316 072	16 784	332 856
Ogółem	470 374	16 784	487 158

Podział ekspozycji kredytowych na portfel homogeniczny i niehomogeniczny na dzień 31 grudnia 2020 roku

w tys. PLN	Ekspozycje	Odpis	Wskaźnik pokrycia rezerwą
Kredyty i pożyczki bez utraty wartości, w tym:	9 400 461	21 778	0,2%
Portfel niehomogeniczny	620 203	828	0,1%
Portfel homogeniczny	8 780 258	20 949	0,2%
Kredyty i pożyczki z utratą wartości, w tym:	487 159	336 974	69,2%
Portfel niehomogeniczny	35 917	30 462	84,8%
Portfel homogeniczny	451 242	306 512	67,9%
Ogółem	9 887 620	358 752	3,6%

w tys. PLN	Ekspozycje	Udział
Portfel niehomogeniczny	656 120	6,6%
Portfel homogeniczny	9 231 500	93,4%
Ogółem	9 887 620	100,0%

Koncentracja ryzyka kredytowego

a) w ujęciu geograficznym

Miasto	31.12.2021 r.		31.12.2020 r.	
	Zaangażowanie tys. PLN	Udział	Zaangażowanie tys. PLN	Udział
Warszawa	11 989 861	64,2%	12 771 462	63,7%
Kraków	450 657	2,4%	512 100	2,6%
Wrocław	503 494	2,7%	570 190	2,8%
Poznań	225 324	1,2%	255 145	1,3%
Gdańsk	243 438	1,3%	273 851	1,4%
Pozostałe	5 271 413	28,2%	5 671 927	28,3%
Razem	18 684 187	100,0%	20 054 675	100,1%

W lokalizacji Warszawa Bank prezentuje m.in. wartość bonów skarbowych i obligacji skarbowych.

b) w ujęciu sektorowym

<i>w tys. PLN</i>	31.12.2021 r.	Udział	31.12.2020 r.	Udział
<i>Osoby fizyczne</i>	8 280 883	44,3%	9 276 459	46,3%
<i>Podmioty gospodarcze:</i>	1 074 866	5,8%	671 761	3,3%
<i>Banki Centralne i rządy</i>	9 300 479	49,8%	10 060 853	50,2%
<i>Niesklasyfikowane sektorowo</i>	27 959	0,1%	45 602	0,2%
Razem	18 684 187	100,0%	20 054 675	100,0%
<i>Produkcja</i>	402 308	2,2%	138 023	0,7%
<i>Dystrybucja</i>	214 519	1,1%	254 331	1,3%
<i>Obsługa nieruchomości</i>	4	0,0%	4	0,0%
<i>Budownictwo</i>	17 740	0,1%	2	0,0%
<i>Transport</i>	-	0,0%	3 426	0,0%
<i>Pozostałe</i>	440 295	2,4%	275 975	1,4%
Razem podmioty gospodarcze	1 074 866	5,8%	671 761	3,3%

Podział aktywów finansowych według produktów

1) – limity w ROR, linie kredytowe w rachunku bieżącym, linie debetowe dla firm

<i>w tys. PLN</i>	31.12.2021 r.		31.12.2020 r.	
Rodzaj kredytu	Zaangażowanie	Udział	Zaangażowanie	Udział
Kredyty hipoteczne	8 239 144	44,2%	9 228 890	46,1%
Pożyczki konsumpcyjne	41 739	0,2%	47 569	0,2%
Kredyty inwestycyjne	450 531	2,4%	157 588	0,8%
Kredyty w rachunku bieżącym	176 122	0,9%	263 771	1,3%
Pozostałe	382 148	2,0%	189 802	0,9%
Razem portfel kredytowy	9 289 684	49,7%	9 887 620	49,3%
Pochodne	66 065	0,4%	60 600	0,3%
Papiery wartościowe	8 615 496	46,1%	9 127 280	45,5%
Inne aktywa finansowe	712 942	3,8%	979 175	4,9%
Razem aktywa finansowe	18 684 187	100,0%	20 054 675	100,0%

Największe zaangażowania kredytowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku

	Symbol PKD	Kwota zaangażowania	Współczynnik koncentracji
1	64.19.Z	866 016	5,28%
2	53.10.Z	263 071	15,85%
3	35.11.Z	250 485	15,08%
4	64.30.Z	221 501	6,67%
5	64.19.Z	189 378	0,00%
6	64.19.Z	164 890	2,34%
7	64.30.Z	141 700	4,27%
8	41.10.Z	136 023	4,59%
9	45.19.Z	125 499	5,13%
10	45.11.Z	103 699	4,27%

Największe zaangażowania kredytowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku
 (bez ekspozycji rządowych i w bankach centralnych)

	Symbol PKD	Kwota zaangażowania	Współczynnik koncentracji
1	64.19.Z	592 291	2,73%
2	45.19.Z	201 209	4,34%
3	64.19.Z	162 025	2,54%
4	45.11.Z	155 538	2,98%
5	64.30.Z	141 700	2,16%
6	64.30.Z	141 500	2,11%
7	45.11.Z	139 274	2,49%
8	45.19.Z	117 321	1,84%
9	45.11.Z	111 345	1,66%
10	64.19.Z	79 425	0,27%

Struktura ekspozycji według okresów zapadalności (dane w tys. PLN na 31 grudnia 2021 roku)

Przedział okresów zapadalności	Osoby fizyczne	Podmioty gospodarcze	Banki centralne i rządy	Niesklasyfikowan e sektorowo	Ogółem
do 1 roku	352 289	1 051 683	2 908 354	27 959	4 340 285
od 1 do 5 lat	303 595	12 176	4 656 244	-	4 972 015
od 5 do 10 lat	1 196 021	11 007	1 735 881	-	2 942 909
od 10 do 20 lat	5 922 940	-	-	-	5 922 940
powyżej 20 lat	506 038	-	-	-	506 038
Ogółem	8 280 883	1 074 866	9 300 479	27 959	18 684 187

Łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych), bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy (dane w tys. PLN na 31 grudnia 2021 roku)

Podział	Zaangażowanie	Średnie zaangażowanie
Osoby fizyczne	8 280 883	315
Podmioty gospodarcze	1 074 866	1 274
Banki centralne i rządy	9 300 479	489 499
Niesklasyfikowane sektorowo	27 959	102
Ogółem	18 684 187	

Kwoty ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości w podziale na istotne obszary geograficzne (dane w tys. PLN na 31 grudnia 2021 roku)

Miasto	Zaangażowanie	Rezerwa
Warszawa	147 387	90 649
Kraków	47 707	28 432
Wrocław	35 543	22 997
Poznań	14 070	7 949
Gdańsk	11 593	6 134
Pozostałe	294 713	189 059
Ogółem	551 013	345 220

Struktura ekspozycji według okresów zapadalności (dane w tys. PLN na 31 grudnia 2020 roku)

Przedział okresów zapadalności	Osoby fizyczne	Podmioty gospodarcze	Banki centralne i rządy	Niesklasyfikowane sektorowo	Ogółem
do 1 roku	298 522	652 104	4 635 405	45 602	5 631 633
od 1 do 5 lat	305 193	7 348	4 505 702	-	4 818 243
od 5 do 10 lat	1 174 630	12 309	919 746	-	2 106 685
od 10 do 20 lat	6 795 449	-	-	-	6 795 449
powyżej 20 lat	702 665	-	-	-	702 665
Ogółem	9 276 459	671 761	10 060 853	45 602	20 054 675

Łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych), bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy (dane w tys. PLN na 31 grudnia 2020 roku)

Podział	Zaangażowanie	Średnie zaangażowanie
Osoby fizyczne	9 276 459	329
Podmioty gospodarcze	671 761	2 100
Banki centralne i rządy	10 060 853	457 311
Niesklasyfikowane sektorowo	45 602	160
Ogółem	20 054 675	

Kwoty ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości w podziale na istotne obszary geograficzne (dane w tys. PLN na 31 grudnia 2020 roku)

Miasto	Zaangażowanie	Rezerwa
Warszawa	134 689	85 813
Kraków	36 869	25 336
Wrocław	33 863	25 871
Poznań	13 638	8 276
Gdańsk	7 313	5 208
Pozostałe	260 788	186 470
Ogółem	487 160	336 974

Restrukturyzacja należności obciążonych ryzykiem kredytowym

Proces dochodzenia należności od klientów Banku realizowany jest etapowo w fazie monitoringu, a także przed wystąpieniem ponownych zaległości w spłacie, na etapie restrukturyzacji jak i windykacji. Proces ten obejmuje generalne standardy aktywnego postępowania Banku oraz czynności i terminy na ich wykonanie, których celem jest doprowadzenie do niezwłocznej spłaty wymagalnych zobowiązań klientów Banku.

W celu efektywnego zarządzania ekspozycjami kredytowymi, dla których zidentyfikowane zostały przesłanki utraty wartości, bądź też wystąpiły kryteria wczesnego ostrzegania, jak i występują opóźnienia w spłacie należności wyspecjalizowane jednostki Banku przejmują odpowiedzialność za ekspozycje o podwyższonym ryzyku i dokładają wszelkich starań by pomóc klientom Banku wyjść z pogorszonej sytuacji ekonomiczno-finansowej ograniczając jednocześnie straty Banku do minimum.

System podejmowania decyzji jak i etap monitoringu oparty jest na wystandaryzowanych procesach zatwierdzonych w Banku (uzależnionych od kwoty ekspozycji i rodzaju klienta Banku), wspieranych przez specjalistyczny system informatyczny do zarządzania należnościami zagrożonymi.

Proces restrukturyzacji obejmuje doprowadzenie do ustalenia akceptowanych przez Bank warunków rozliczenia zadłużenia, w tym: ustalenia harmonogramu spłaty całości zadłużenia klienta, uzyskanie dodatkowego prawnego zabezpieczenia spłaty wierzytelności Banku (w sprawach tego wymagających) oraz w przypadku zaangażowań całkowicie wymagalnych zawarcie stosowanych ugód. Restrukturyzacja każdorazowo wymaga wniosku klienta zawierającego propozycję spłaty, podstawowe dokumenty potwierdzające uzyskiwanie przychodu/dochodu umożliwiającego dokonywanie spłaty jak i wymaga podjęcia decyzji przez właściwy poziom decyzyjny w Banku.

W przypadku, jeżeli w trakcie działań restrukturyzacyjnych doszło do rozpoznania utraty wartości ekspozycji zawiązywany jest adekwatny odpis aktualizujący.

Proces windykacji obejmuje prowadzenie windykacji wewnętrznej jak i zewnętrznej poprzez zlecenie dochodzenia spłaty przez zewnętrzne, specjalizowane firmy windykacyjne – realizowane zarówno do wierzytelności całkowicie wymagalnych jak i częściowo wymagalnych przed wypowiedzeniem umów, celem doprowadzenia do odzyskania jak największej wartości wymagalnych należności, jak i przeprowadzenie wymaganego procesu egzekucyjnego.

Normy i limity wynikające z przepisów Art. 395 CRR

Wartość ekspozycji Banku wobec klienta lub grupy powiązanych klientów po uwzględnieniu skutku ograniczania ryzyka kredytowego zgodnie z art. 387-403 CRR nie może przekroczyć 25% uznanego kapitału Banku.

Wartość ekspozycji Banku wobec klienta, który jest instytucją lub grupy powiązanych klientów jeśli do grupy należy co najmniej jedna instytucja, po uwzględnieniu skutku ograniczania ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399-403 CRR nie może przekroczyć 25% uznanego kapitału Banku lub kwoty 150 mln EUR, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa, pod warunkiem, że suma wartości ekspozycji wobec wszystkich powiązanych klientów, niebędących instytucjami, po uwzględnieniu skutku ograniczania ryzyka kredytowego zgodnie z art. 387-403 CRR nie przekracza 25% uznanego kapitału instytucji.

Wartości dopuszczalnych limitów kształtowały się na dzień:

tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Limit dużych ekspozycji zgodnie z art. 395 CRR (wobec klientów niebędących instytucjami).	398 869	718 573
Limit dużych ekspozycji zgodnie z art. 395 CRR (wobec klientów będących instytucjami).	398 869	718 573

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz 31 grudnia 2020 roku Bank nie przekroczył limitów wynikających z Art. 395 CRR.

Art. 79a ust. 4 Ustawy Prawo Bankowe

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz 31 grudnia 2020 roku Bank nie przekroczył limitów wynikających z Art. 79a ust. 4 Prawa Bankowego, stanowiących, iż suma kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń, udzielonych członkom organów i osobom zajmującym kierownicze stanowiska w banku lub podmiotowi powiązanemu kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem organów banku lub osobą zajmującą stanowisko kierownicze w banku, nie może przekroczyć 10% sumy funduszy podstawowych.

tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Fundusze podstawowe Banku po pomniejszeniach	1 595 477	2 155 718
10% Funduszy podstawowych Banku	159 548	215 572

Zaangażowania z udzielonym udogodnieniem typu forbearance.

Bank raportuje transakcje z udzielonym udogodnieniem w spłacie (forbearance) w oparciu o projekt Standardów Technicznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA), zgodnie z dokumentem EBA Final draft Implementing Technical Standards on Supervisory reporting on forbearance and non performing exposures under article 99(4) of Regulation No 575/2013 nr EBA/ITS/2013/03/rev1 z dnia 24.07.2014 r. Po opublikowaniu ostatecznej wersji tych standardów przez EBA, regulacje Banku zostaną zweryfikowane pod kątem zgodności z tym dokumentem i w razie potrzeby odpowiednio dostosowane.

Zgodnie z przyjętą definicją, forbearance występuje, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- klient ma trudności finansowe, które skutkują lub mogą skutkować brakiem możliwości obsługi zadłużenia zgodnie z warunkami zawartymi w umowie o charakterze kredytowym,
- Bank zdecydował o zastosowaniu wobec niego udogodnienia w celu umożliwienia klientowi wywiązania się z zobowiązań umownych lub nie dopuszczenia do powstania trudności ze spłatą tj. o zmianie warunków umowy lub refinansowaniu ekspozycji w części lub całości, które nie wynikają ze względów komercyjnych i zostały przyznane w trakcie procesu windykacji/restrukturyzacji na warunkach odbiegających od standardów rynkowych.

Poniższa tabela przedstawia strukturę kredytów i pożyczek z udzielonym udogodnieniem typu forbearance wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

w tys. PLN	Kredyty i pożyczki udzielone klientom Razem				w tym Forborne				
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Odpis/Wartość brutto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Odpis/Wartość brutto	Udział Forborne w kredytach i pożyczkach
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	8 738 671	(20 996)	8 717 675	0,2%	3 990	-70	3 920	1,8%	
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	NA	-	-	-	NA	NA
Instytucje kredytowe	365 367	(15)	365 352	0,0%	-	-	-	NA	NA
Przedsiębiorstwa	626 652	(288)	626 364	0,0%	-	-	-	NA	NA
Gospodarstwa domowe	7 746 652	(20 693)	7 725 959	0,3%	3 990	(70)	3 920	1,8%	0,1%
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	551 013	(345 220)	205 793	62,7%	238 146	(161 721)	76 425	67,9%	
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	NA	-	-	-	NA	NA
Instytucje kredytowe	-	-	-	NA	-	-	-	NA	NA
Przedsiębiorstwa	16 781	(16 781)	-	100,0%	-	-	-	NA	NA
Gospodarstwa domowe	534 232	(328 439)	205 793	61,5%	238 146	(161 721)	76 425	67,9%	37,1%

Poniższa tabela przedstawia strukturę kredytów i pożyczek z udzielonym udogodnieniem typu forbearance wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

w tys. PLN	Kredyty i pożyczki udzielone klientom Razem				w tym Forborne				
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Odpis/Wartość brutto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Odpis/Wartość brutto	Udział Forborne w kredytach i pożyczkach
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	9 400 462	(21 778)	9 378 684	0,2%	79 407	(3 504)	75 903	4,4%	
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	NA	-	-	-	NA	NA
Instytucje kredytowe	173 018	(10)	173 008	0,0%	-	-	-	NA	NA
Przedsiębiorstwa	421 359	(359)	421 000	0,1%	-	-	-	NA	NA
Gospodarstwa domowe	8 806 085	(21 409)	8 784 676	0,2%	79 407	(3 504)	75 903	4,4%	0,9%
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	487 158	(336 974)	150 184	69,2%	248 204	(189 644)	58 560	76,4%	
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	NA	-	-	-	NA	NA
Instytucje kredytowe	-	-	-	NA	-	-	-	NA	NA
Przedsiębiorstwa	16 784	(16 784)	-	100,0%	-	-	-	NA	NA
Gospodarstwa domowe	470 374	(320 190)	150 184	68,1%	248 204	(189 644)	58 560	76,4%	39,0%

Zgodnie z projektem Standardów Technicznych, Bank stosuje następujące kryteria wyjścia ekspozycji z forbearance (uzdrowienia ekspozycji):

- ekspozycja nie znajduje się w statusie niepracująca (non-performing zgodnie z definicją EBA),
- od momentu wyjścia ekspozycji z udogodnieniem typu forbearance ze statusu niepracująca minął dwuletni okres obserwacji w czasie którego następowały regularne spłaty ekspozycji,
- w trakcie trwania okresu obserwacji nie pojawiło się przeterminowanie powyżej 30 dni kalendarzowych oraz nie nastąpiło udzielenie kolejnego udogodnienia typu forbearance na takiej ekspozycji.

Wpływ pandemii COVID-19 na działalność w obszarze ryzyka kredytowego

W związku z wybuchem pandemii COVID-19 w trakcie roku 2020 podjęto szereg działań w ramach obszaru ryzyka kredytowego (we współpracy z innym jednostkami Banku) w celu zaadresowania jak również przeciwdziałania skutkom pandemii na jakość portfela kredytowego. Większość działań została utrzymana i dostępna na przestrzeni roku 2021 z uwagi na trwającą sytuację związaną z COVID-19 w Polsce i na świecie. Wśród najważniejszych wymienić należy:

- wdrożenie możliwości wnioskowania przez klientów o czasowe odroczenie rat kapitałowych lub kapitałowo-odsetkowych,
- regularny monitoring portfeli kredytowych oraz potencjalnych skutków COVID-19 na kształtowanie się jakości portfela kredytowego, w tym monitoring klientów powracających do spłaty po przyznanych moratoriach,
- indywidualna analiza wpływu COVID-19 na działalność klientów Banku w ramach okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych (obszar klientów korporacyjnych) – dodatkowe dane uzyskane od kredytobiorców w ramach indywidualnej ankiety,
- aktualizację prognoz makroekonomicznych, w tym wpływ na poziom oczekiwanych strat kredytowych (ECL) zgodnie z IFRS9.

W zakresie portfela ekspozycji kredytowych dla klientów indywidualnych (portfel denominowanych kredytów hipotecznych) Bank utrzymał możliwość czasowego odroczenia rat kredytu w związku z wpływem pandemii COVID-19 na sytuację finansową kredytobiorców. Wdrożone w tym zakresie regulacje wewnętrzne uwzględniają stanowisko sektora bankowego wyrażone w komunikatach Związku Banków Polskich, przedmiotowe Wytyczne EBA (EBA/GL/2020/02), jak również uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Ustawę z dnia 19 czerwca 2020r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 wprowadzająca moratoria ustawowe (w ramach tzw. Tarczy 4.0). Moratoria pozaustawowe, uwzględniające stanowisko ZBP, były dostępne do 30.09.2020 r. włącznie. Od 1 października 2020 Klienci Indywidualni mogli nadal skorzystać z rozwiązań zawartych w ramach tzw. Tarczy 4.0 (moratoria ustawowe) lub ze standardowych wakacji zgodnie z zapisami umów kredytowych.

Z wdrożonych narzędzi pomocowych mogli skorzystać klienci, których trudności finansowe spowodowane były pandemią COVID-19, a przyznawane były one zgodnie z poniższymi (głównymi) zasadami:

1. Zawieszenie raty: Cała rata kapitałowo-odsetkowa lub część kapitałowa raty,
2. Dostępne dla kredytów mieszkaniowych, konsolidacyjnych, pożyczek hipotecznych oraz pożyczki konsumpcyjnej zabezpieczonej hipoteką, we wszystkich walutach,
3. Maksymalnie do 6 miesięcy w okresie obowiązywania regulacji (niezależnie od ilości złożonych wniosków)
4. Zaległości w spłacie:
  - a. Opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek nie może przekraczać 30 dni na:
    - i. 29 lutego 2020 r. lub
    - ii. dzień złożenia wniosku przez Klienta
  - b. warunki dotyczące historycznych zaległości (w okresie ostatni 6 miesięcy)
5. Brak nieustanowionego zabezpieczenia w postaci hipoteki oraz niespełnionego warunku dotyczącego dostarczenia aktu notarialnego potwierdzającego

przeniesienie własności nieruchomości na kredytobiorcę

Poniższa tabela przedstawia informację w zakresie przyznanych narzędzi pomocowych w zakresie portfela ekspozycji udzielonych dla klientów indywidualnych.

Dane w tys. zł wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom podlegające moratorium	Liczba umów objętych moratoriami w związku z COVID-19	Wartość kredytów i pożyczek objętych moratoriami trwającymi i wygasłymi	w tym moratoria ustawowe	w tym moratoria trwające	
				bez utraty wartości	z utratą wartości
Wartość bilansowa brutto	3 983	1 744 925	130 182	-	1 060
w tym: konsumpcyjny konsolidacyjny	19	2 333	515		
w tym: CHF	15	1 568	-		
w tym: EUR	4	765	515		
w tym: konsumpcyjny pożyczka hipoteczna	26	12 766			
w tym: CHF	1	2 479			
w tym: EUR	24	10 225			
w tym: PLN	1	62			
w tym: konsumpcyjny tradycyjny	20	5 717			
w tym: CHF	18	5 421			
w tym: EUR	2	296			
w tym: mieszkaniowy	3 918	1 724 109	129 667		1 060
w tym: CHF	1 822	923 261	76 512		683
w tym: EUR	1 971	749 059	47 780		376
w tym: GBP	25	9 920	548		
w tym: PLN	16	2 989	-		
w tym: USD	84	38 880	4 826		
Odpis		(82 739)	(15 296)	-	(68)
w tym: konsumpcyjny konsolidacyjny		(62)	(3)		
w tym: CHF		(59)	-		
w tym: EUR		(3)	(3)		
w tym: konsumpcyjny pożyczka hipoteczna		(2 248)			
w tym: CHF		(2)			
w tym: EUR		(2 246)			
w tym: PLN		-			
w tym: konsumpcyjny tradycyjny		(1 178)			
w tym: CHF		(1 178)			
w tym: EUR		-			
w tym: mieszkaniowy		(79 251)	(15 293)		(68)
w tym: CHF		(63 759)	(12 611)		(44)
w tym: EUR		(14 931)	(2 676)		(24)
w tym: GBP		(74)	-		-
w tym: PLN		(167)	-		-
w tym: USD		(320)	(6)		-
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom podlegające moratorium, razem	3 983	1 662 186	114 886	-	992

W obliczu pandemii COVID-19 Bank umożliwił Klientom Korporacyjnym korzystanie zarówno z Programu Funduszu Gwarancji Płynnościowych BGK, jak i Programu Przyznawania Instrumentów Pomocowych dla Przedsiębiorców uzgodnionych pomiędzy bankami będącymi członkami Związku Banków Polskich.

W zakresie klientów z obszaru bankowości korporacyjnej i inwestycyjnej Bank umożliwiał skorzystanie z następujących instrumentów pomocowych:

1. Odroczenie spłaty rat kapitałowych lub kapitałowo-odsetkowych:
  - a. Odroczenie spłaty rat kapitałowo-odsetkowych dostępne wyłącznie dla segmentu Średnich Przedsiębiorców, dokonywane na okres wskazany we wniosku przy czym nie dłużej niż 3 miesiące (bez względu na ilość złożonych wniosków),
  - b. Odroczenie spłat rat kapitałowych dostępne zarówno dla segmentu Średnich jak i Dużych Przedsiębiorców dokonywane na okres wskazany we wniosku przy czym nie przekraczający 6 miesięcy (bez względu na ilość złożonych wniosków),
2. Odnowienie produktów odnawialnych – dokonywane na okres maksymalnie 6 miesięcy dla Średnich i Dużych Przedsiębiorców w zakresie produktów odnawialnych, które nie spełniały standardowych, określonych przez Bank, warunków odnowienia do dnia 30 czerwca 2020, mogły zostać odnowione na uproszczonych warunkach w uzgodnieniu z kredytobiorcą.

W zakresie Klientów Korporacyjnych żaden kredytobiorca nie wystąpił do Banku z wnioskiem jak również nie deklarował chęci uczestnictwa w programach pomocowych oferowanych przez Deutsche Bank Polska.

Ekspozycje kredytowe objęte moratoriami ustawowymi są klasyfikowane do Koszyka 3 zgodnie ze zidentyfikowaną przesłanką niewykonania zobowiązania z tytułu utraty głównego źródła dochodu. W roku 2021 klienci indywidualni nie mieli możliwości skorzystania z moratoriów pozaustawowych. W przypadku trudności finansowych i braku przesłanek do zastosowania wakacji ustawowych w ramach Tarczy 4.0 klientom oferowane jest narzędzie restrukturyzacyjne o podobnej konstrukcji, skutkujące nadaniem statusu Forbearance i klasyfikacją do Koszyka 2).

45. Zarządzanie ryzykiem rynkowym oraz płynności

Zarządzanie ryzykiem w procesie zarządzania aktywami i pasywami koncentruje się głównie na dwóch rodzajach ryzyka:

- ryzyko płynności,
- ryzyko rynkowe.

Podział ról i kompetencji

W procesie zarządzania aktywami i pasywami najważniejszą funkcję pełni Rada Nadzorcza oraz Zarząd Banku, natomiast bezpośredni nadzór sprawowany jest przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku (ALCO).

Rada Nadzorcza określa strategię działania oraz ustanawia apetyt na ryzyko w zakresie ryzyka płynności i rynkowego. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią oraz zatwierdza metodykę płynnościowych testów warunków skrajnych oraz plany pozyskania i utrzymywania środków obcych uznanych za stabilne źródło finansowania.

Zarząd Banku m.in. ustanawia i sprawuje nadzór nad całym systemem zarządzania ryzykiem, zatwierdza i nadzoruje realizację polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami oraz plany awaryjne w zakresie ryzyka rynkowego i płynności.

W celu sprawowania bieżącego nadzoru w zakresie zarządzania kapitałem oraz ryzykiem rynkowym i płynności powołany został Komitet ALCO. Wszyscy Członkowie Zarządu są także członkami Komitetu ALCO. Do głównych zadań Komitetu należy:

- kontrola i monitorowanie poziomu ryzyka;
- akceptacja i monitorowanie bieżącej strategii zarządzania aktywami i pasywami;
- zatwierdzanie metodologii stosowanej przy kalkulacji poszczególnych miar ryzyka, wyznaczanie wysokości wewnętrznych limitów

Za operacyjne zarządzanie ryzykiem płynności odpowiada Biuro Zarządzania Płynnością (BZP), dla którego głównymi i najważniejszymi zadaniami są: zarządzanie płynnością bieżącą, średnio i długoterminową.

BZP odpowiada także za zarządzanie ryzykiem rynkowym linii biznesowych, których ekspozycje zaliczane są do księgi bankowej.

Jednostką odpowiedzialną za identyfikację, pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka jest Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym i Płynnością (DZRRiP). DZRRiP jest jednostką całkowicie niezależną od jednostek biznesowych. Do zadań DZRRiP przede wszystkim należy:

- identyfikacja ryzyka rynkowego i płynności,
- opracowanie i wdrażanie metodologii zarządzania poszczególnymi ryzykami,
- wyliczanie miar poszczególnych ryzyk, kontrola wykorzystania limitów, sporządzanie analiz i raportowanie profilu ryzyka Banku,
- wyznaczanie kapitału ekonomicznego na ryzyko rynkowe.

Proces zarządzania ryzykiem płynności i rynkowym

Zarządzanie ryzykiem zarówno płynności jak i rynkowym w Banku przebiega wg następujących etapów:

- 1) identyfikacja ryzyka – za identyfikację ryzyka odpowiada DZRRiP,
- 2) wprowadzenie i stosowanie odpowiednich narzędzi do zarządzania ryzykiem m.in.:
  - (a) wyznaczenie strategii zarządzania ryzykiem i apetytu na ryzyko – Rada Nadzorcza zatwierdza strategię zarządzania ryzykiem,
  - (b) wyznaczenie limitów – Komitet ALCO zatwierdza system limitów wewnętrznych,

- (c) zapewnienie właściwej struktury organizacyjnej w Banku odpowiedzialnej za odpowiednie kształtowanie i korygowanie struktury aktywów i pasywów – ryzyko rynkowe oraz płynności jest w Banku zarządzane centralnie przez BZP (księga bankowa),
- 3) pomiar i monitoring ryzyka – za obszar ten odpowiada DZRRIP. Oprócz regulacyjnych miar ryzyka rynkowego i płynności, Bank wdrożył własne miary monitorowania ryzyka,
- 4) kontrola systemu ryzyka rynkowego i płynności – Zarząd Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli ryzyka w Banku i przedkłada te informacje Radzie Nadzorczej, bieżąca kontrola dokonywana jest przez Komitet ALCO.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się ze zobowiązań finansowych. Płynnością nazywany jest stan, w którym Bank ma zdolność do satysfakcjonującego i terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bez konieczności poniesienia straty w toku normalnej działalności lub w innych warunkach, które można przewidzieć. Ryzyko płynności jest nierozzerwalnie związane z działalnością każdego banku. Nie łączy się z konkretnym produktem, lecz wynika z ogólnej struktury bilansu, ponieważ bardzo ważną konsekwencją działalności Banku jest niedopasowanie terminów płatności wynikające np. z przyjmowania krótkoterminowych depozytów i udzielania stosunkowo długoterminowych kredytów. Bank jest w związku z tym narażony na ryzyko, iż żądania wypłaty przez depozytariuszy przewyższą zdolność Banku do przekształcenia aktywów na gotówkę. Zapewnienie płynności polega zatem na utrzymaniu zdolności do natychmiastowego pokrycia wszystkich płatności związanych z bieżącą obsługą wymagalnych depozytów, akcją kredytową, a także wcześniejszym likwidowaniem depozytów oraz zwiększonym zapotrzebowaniem na kredyty, bądź z regulowaniem innych zobowiązań banku.

W Banku definiowane są następujące rodzaje ryzyka płynności:

- Ryzyko niedopasowania aktywów i pasywów - ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań wynikające z rozbieżności w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań,
- Ryzyko płynności śróddziennej – zagrożenie utraty zdolności do realizacji zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu
- Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań ze względu na ograniczenia w transferze środków finansowych,
- Ryzyko koncentracji – ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań ze względu na uzależnienie się lub nadmierną ekspozycję wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych,
- Ryzyko opcji – ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań ze względu na prawo kontrahenta do zmiany wysokości i terminów przepływów pieniężnych,
- Ryzyko płynności rynku (produktu) – zagrożenie utraty możliwości zamiany na gotówkę w wymaganym czasie określonych produktów na rynku, powodujące konieczność poniesienia strat finansowych na tych produktach,
- Ryzyko finansowania – zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Celem zarządzania płynnością jest finansowanie niedoborów środków pieniężnych lub odpowiednie zagospodarowanie ich nadmiaru.

Dlatego też zarządzanie płynnością dokonywane jest poprzez:

- utrzymywanie właściwej struktury finansowania w celu zapewnienia odpowiedniej struktury terminowej przepływów;
- utrzymanie na odpowiednim poziomie aktywów płynnych;
- zachowanie zdolności do rozliczeń płatniczych;
- określenie pożądanego i akceptowanego poziomu płynności w Banku poprzez wyznaczenie apetytu na ryzyko, zestawu wewnętrznych limitów płynnościowych, które minimalizują ryzyko płynności;
- analizowanie na bieżąco pozycji płynnościowej, monitorowanie limitów, przeprowadzanie cyklicznych płynnościowych testów warunków skrajnych oraz monitorowanie wskaźników wczesnego ostrzegania (aktywatorów);
- posiadanie planu awaryjnego zachowania płynności.

Strategia zarządzania ryzykiem płynności

Biuro Zarządzania Płynnością zarządzając płynnością ma na uwadze zapewnienie wystarczającej i dostępnej kwoty pasywów pozyskanych po akceptowalnym koszcie, które mają pokryć potencjalne wypływy z tytułu zobowiązań Banku.

Strategia finansowania:

Ze względu na strukturę walutową aktywów, strategia finansowania Banku uzależniona jest od waluty.

- PLN
Podstawowym i najważniejszym źródłem finansowania aktywów złotych Banku jest baza depozytów korporacyjnych (klienci linii CB). Dodatkowo, ze względu na nadpłynność w PLN bank swapuje część zobowiązań złotych na inne waluty;
- CHF i EUR
Z uwagi na brak wystarczających lokalnych i jednocześnie stabilnych źródeł finansowania aktywów w EUR i CHF, Bank głównie finansuje swoje aktywa poprzez przyjmowanie depozytów i zaciąganie pożyczek w CHF i EUR na okres do 10 lat od podmiotów Grupy. Pozostała część portfela jest finansowania klientowskimi depozytami w EUR i PLN (poprzez transakcje FX Swap).

Nadwyżka płynności

W celu zapewnienia zdolności do pokrycia zwiększonych bieżących wypływów, Bank utrzymuje na odpowiednim poziomie aktywa płynne poprzez:

- inwestowanie w bony pieniężne NBP, papiery skarbowe z ryzykiem kredytowym Rządu Rzeczypospolitej Polskiej - w celu zapewnienia odpowiedniej płynności portfela papierów wartościowych,
- inwestowanie w krótkoterminowe lokaty międzybankowe,
- zarządzanie saldem na rachunkach nostro.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku, aktywa płynne wynosiły 9,2 mld PLN co stanowi 49,8% sumy bilansowej Banku. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu aktywów płynnych, który stanowi także dodatkowe zabezpieczenie w przypadku obniżenia oceny kredytowej Banku i w związku z tym potencjalny możliwy odpływ funduszy, w Banku nałożony jest limit – aktywa płynne nie mogą spaść poniżej 30% sumy bilansowej.

Bardzo ważnym elementem strategii zarządzania ryzykiem płynności jest wsparcie inwestora strategicznego, które wyrażone jest w szczególności poprzez:

- przyznane warunkowe linie kredytowe umożliwiające w ramach niewykorzystanego limitu pozyskanie w dowolnym momencie finansowania na okres średnio- i długoterminowy,
- współpraca z Departamentem Treasury DBAG w zakresie krótkoterminowych transakcji na rynku międzybankowym.

Z drugiej strony, podmioty z Grupy DB AG lokalnie traktowane są jak każdy inny podmiot funkcjonujący na rynku. Dlatego też w ramach procesu zarządzania ryzykiem m.in. wyznaczane są na te podmioty limity oraz dokonywana jest wymiana zabezpieczeń w przypadku transakcji, które takiej wymiany wymagają.

Raportowanie ryzyka płynności

Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym i Płynnością odpowiedzialny za raportowanie ryzyka płynności, sporządza raport dzienny płynności, w ramach którego wg danych na poprzedni dzień roboczy przedstawiane są wskaźniki płynności (regulacyjne i wewnętrzne), luka płynności wraz z wykorzystaniem nadzorczych i wewnętrznych (o charakterze ostrzegawczym) limitów. Na posiedzeniach Komitetu ALCO przedstawiane są dodatkowo analizy koncentracji i stabilności bazy depozytowej, zbiorcze zestawienie wykorzystania limitów, Funding Matrix (analiza niedopasowania terminowego pozycji bilansowych powyżej 1 roku), urealniona luka płynności oraz wyniki testów warunków skrajnych w zakresie utrzymywania płynności Banku w sytuacjach kryzysowych, a także informacja o płynności śróddziennej.

Pomiar ryzyka płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się m.in. poprzez:

- dostarczanie właściwego obrazu płynności bieżącej i strukturalnej;
- analizy struktury terminowej pozycji Banku;
- wprowadzanie odpowiednich miar ryzyka;
- ustanowienie limitów na miary ryzyka ograniczających ryzyko płynności;
- analizy aktywów płynnych, źródeł finansowania;
- analizy testów warunków skrajnych – w celu uzyskania obrazu płynności w sytuacji zdarzenia kryzysowego.

Bardzo ważnym narzędziem stosowanym przy zarządzaniu ryzykiem płynności jest analiza luki płynności (zestawienie aktywów i pasywów Banku według urealnionych/ kontraktowych terminów zapadalności/wymagalności). Pozwala ona na monitorowanie pozycji płynności w skali całego Banku w ujęciu krótko-, średnio- i długoterminowym. Metoda luki ma za zadanie ostrzegać z wyprzedzeniem o pojawieniu się niebezpiecznego dla Banku niedopasowania aktywów i pasywów. Funkcja ostrzegawcza pozwala na zareagowanie z wyprzedzeniem lub zaplanowanie użycia odpowiedniego instrumentu finansowego w celu pokrycia ujemnej luki. Luka płynności wykonywana jest na podstawie danych obejmujących pozycje całego Banku (wraz z transakcjami pozabilansowymi). Zamieszczone poniżej tabele przedstawiają zestawienia aktywów oraz pasywów według kontraktowych terminów zapadalności/wymagalności wg stanu na 31 grudnia 2021 roku oraz 31 grudnia 2020 roku.

Aktywa (pozycje bilansowe i pozabilansowe) według terminów zapadalności na dzień 31 grudnia 2021 roku

tys. PLN	Razem	<1M	>1M-3M	>3M-6M	>6M-1R	>1R-5L	>5L
Kasa, środki w Banku Centralnym	684 983	684 983	0	0	0	0	0
Lokaty w innych bankach oraz kredyty udzielone innym bankom*	365 218	295 218	40 000	30 000	0	0	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*	8 767 585	526 005	240 397	457 240	340 204	2 576 538	4 627 200
Inwestycyjne aktywa finansowe	8 613 681	0	0	337 303	1 885 695	4 655 194	1 735 490
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej	66 064	9 119	19 661	8 103	19 711	9 471	0
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane, gwarancyjne	622 974	622 974	0	0	0	0	0
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane, dotyczące finansowania	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty pozabilansowe - pozycja długa	8 074 325	5 754 675	1 066 554	332 796	572 158	348 141	0
Razem	27 194 830	7 892 974	1 366 612	1 165 442	2 817 769	7 589 343	6 362 690

* według wartości nominalnych

Zobowiązania (pozycje bilansowe i pozabilansowe) według terminów zapadalności na dzień 31 grudnia 2021 roku

tys. PLN	Razem	<1M	>1M-3M	>3M-6M	>6M-1R	>1R-5L	>5L
Zobowiązania wobec innych banków*	5 159 075	464 220	0	114 985	997 993	1 931 786	1 650 091
Zobowiązania wobec klientów*	9 169 391	9 107 344	54 692	355	7 000	0	0
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej	70 202	11 708	23 119	8 807	17 650	8 917	0
Zobowiązania podporządkowane*	1 391 801	0	0	0	0	1 391 801	0
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, dotyczące	2 020 012	33 380	355 520	736 456	891 896	1 894	867
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, gwarancyjne	1 568 463	112 038	108 058	135 651	486 393	667 423	58 900
Instrumenty pozabilansowe - pozycja krótka	8 077 474	5 757 223	1 069 131	333 476	570 065	347 578	0
Razem	27 456 417	15 485 913	1 610 520	1 329 730	2 970 997	4 349 399	1 709 858

* według wartości nominalnych

Luka na dzień 31 grudnia 2021 roku

tys. PLN	Razem	<1M	>1M-3M	>3M-6M	>6M-1R	>1R-5L	>5L
luka (aktywa - pasywa)	-261 587	-7 592 939	-243 908	-164 288	-153 228	3 239 944	4 652 832
Luka skumulowana		-261 587	7 331 351	7 575 260	7 739 548	7 892 776	4 652 832

Aktywa (pozycje bilansowe i pozabilansowe) według terminów zapadalności na dzień 31 grudnia 2020 roku

tys. PLN	Razem	<1M	>1M-3M	>3M-6M	>6M-1R	>1R-5L	>5L
Kasa, środki w Banku Centralnym	933 573	933 573	-	-	-	-	-
Lokaty w innych bankach oraz kredyty udzielone innym bankom*	173 237	173 237	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*	9 563 503	576 005	172 377	250 092	359 168	2 743 542	5 462 318
Inwestycyjne aktywa finansowe	9 126 424	1 269 298	1 041 917	540 310	850 185	4 505 093	919 622
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej	60 574	46 066	3 307	3 947	3 705	3 548	-
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane, gwarancyjne	906 575	906 575	-	-	-	-	-
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane, dotyczące finansowania	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenty pozabilansowe - pozycja długa	6 531 390	4 987 394	467 447	227 112	376 019	473 418	-
Razem	27 295 276	8 892 148	1 685 048	1 021 462	1 589 077	7 725 601	6 381 939

* według wartości nominalnych

Zobowiązania (pozycje bilansowe i pozabilansowe) według terminów zapadalności na dzień 31 grudnia 2020 roku

tys. PLN	Razem	<1M	>1M-3M	>3M-6M	>6M-1R	>1R-5L	>5L
Zobowiązania wobec innych banków*	7 275 053	1 935 160	346 110	-	234 526	2 965 943	1 793 315
Zobowiązania wobec klientów*	8 331 436	8 329 465	290	33	1 647	-	-
Instrumenty finansowe wycenianie do wartości godziwej	57 320	43 749	3 177	3 775	3 397	3 222	-
Zobowiązania podporządkowane*	1 384 440	-	-	-	-	-	1 384 440
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, dotyczące	1 856 701	77 814	378 950	901 504	489 312	9 121	-
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, gwarancyjne	1 357 504	119 366	144 914	85 934	203 828	740 066	63 395
Instrumenty pozabilansowe - pozycja krótka	6 527 111	4 983 699	467 665	226 941	375 712	473 094	-
Razem	26 789 564	15 489 253	1 341 105	1 218 188	1 308 422	4 191 446	3 241 150

* według wartości nominalnych

Luka na dzień 31 grudnia 2020 roku

tys. PLN	Razem	<1M	>1M-3M	>3M-6M	>6M-1R	>1R-5L	>5L
luka (aktywa - pasywa)	505 712	-6 597 105	343 943	-196 725	280 655	3 534 155	3 140 789
Luka skumulowana		505 712	7 102 817	6 758 874	6 955 599	6 674 944	3 140 789

* według wartości nominalnych

W celu zaprezentowania bardziej rzeczywistego obrazu płynności Bank stosuje w luce płynności urealnienia opierające się na modelowaniu zachowań klientów.

W przypadku pozycji aktywów urealnienia dotyczą:

- kredytów linii CB (kredyty bez harmonogramu spłat) - do oszacowania spłat brana jest mediana maksymalnych spadków sald w poszczególnych oknach czasowych;
- kredytów hipotecznych – z jednej strony uwzględniane są wcześniejsze spłaty kredytów hipotecznych, mające znaczący wpływ na rzeczywisty profil zapadalności, który jest krótszy niż wynikający z umowy, z drugiej strony – kapitał wymagalny (oraz niewymagalny dla kredytów z dpd >90 dni) jest przesuwany do dalszych przedziałów terminowych;
- uwzględnienia kwot nadpłat z tytułu kredytów hipotecznych poprzez ich odpowiednie odjęcie od profilu zapadalności;
- rozterminowanie salda rezerwy obowiązkowej zgodnie z urealnionym profilem zapadalności depozytów klientów;
- przesunięcia płynnych papierów wartościowych (obligacji i bonów skarbowych) do przedziału „od 7 dni do 1 miesiąca” w celu odzwierciedlenia możliwości sprzedaży tych papierów (dlatego też w luce urealnionej papiery wykazywane są w aktualnej wartości rynkowej).

W przypadku strony pasywnej urealnienia dotyczą pozycji depozytów linii biznesowej CB – urealniane są salda na wszystkich rachunkach bieżących oraz depozytach overnight. Urealnienia dokonuje się na podstawie danych historycznych dot zmian sald (w szczególności wypływów), jakie miały miejsce w poszczególnych oknach czasowych. Natomiast w przypadku depozytów terminowych uwzględniana jest możliwość zerwania depozytów poprzez wyliczoną na podstawie danych historycznych kwotę wcześniejszych zerwań depozytów.

W przypadku pozycji pozabilansowych, urealnienia dotyczą niepobranych środków przyznanych w ramach umów kredytowych.

Z dniem 28 czerwca 2021, w związku z wprowadzeniem minimalnego wymaganego poziomu dla wskaźnika NSFR, dotychczas obowiązujące przepisy Uchwały KNF nr 386/2008, a więc w szczególności miary płynności M3 i M4 przestały obowiązywać. Jednak, zgodnie z pismem KNF z dnia 27 sierpnia 2022, ze względu na Plan Naprawy, Bank w dalszym ciągu wyliczał te wskaźniki. Poniżej przedstawione są poziomy kształtowania się wskaźników na dzień 31 grudnia 2021 oraz minimalne wartości w 2021 roku:

	<u>31.12.2021 r.</u>	<u>wartość minimalna w 2021 r.</u>	<u>31.12.2020 r.</u>	<u>wartość minimalna w 2020 r.</u>
M3 - Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	18,03	13,92	25,49	13,29
M4 - Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,5	1,48	1,51	1,39

Zgodnie z powyżej wskazaną regulacją, Bank wdrożył liczenie i spełniał minimalny wymagany poziom wskaźnika NSFR. Dodatkowo, w celu zagwarantowania wypełnienia wymogu regulacyjnego, Bank liczył wskaźnik NSFR co miesiąc już od grudnia 2020 roku a w marcu 2021 roku, wprowadził limity wewnętrzne na poziom wskaźnika, które są bardziej restrykcyjne niż poziom regulacyjny.

Od momentu obowiązywania, wszystkie poziomy (regulacyjny i wewnętrzne) były spełnione. Poniżej przedstawione jest poziom kształtowania się wskaźników na dzień 31 grudnia 2021 oraz minimalna wartość od czerwca 2021 roku:

	31.12.2021 r.	wartość minimalna od czerwca 2021 r.
NSFR	155,16%	152,88%

Wartość wskaźnika NSFR na dzień 31.12.2021 r. bez uwzględnienia przepisów art 468 CRR: 152,67%.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia UE nr 575/2013 oraz rozporządzenia delegowanego Komisji z dnia 10.10.2014 r. uzupełniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych (z późniejszymi zmianami), w Banku w 2021 wskaźnik pokrycia wpływów netto (LCR) kształtował się codziennie nie tylko powyżej wymaganego regulacyjnego poziomu ale także powyżej wewnętrznych limitów, które są bardziej restrykcyjne w celu dodatkowego zagwarantowania wypełnienia wymogu regulacyjnego.

Poniżej zaprezentowane są dane odnośnie do LCR – tabela przedstawia dane zgodnie z EBA/GL/2017/01 – Guidelines on LCR disclosure to complement the disclosure of liquidity risk management under Article 435 of Regulation (EU) Np. 575/2013:

	Kwota (średnia)				Wartość ważona (średnia)			
Waluta i jednostka (w mln PLN)	2021-03-31	2021-06-30	2021-09-30	2021-12-31	2021-03-31	2021-06-30	2021-09-30	2021-12-31
Kwartal kończący się w dniu	2	2	2	2	2	2	2	2
Liczba miejsc po przecinku stosowana przy zaokrągleniach	2	2	2	2	2	2	2	2
AKTYWA PŁYNNE WYSOKIEJ JAKOŚCI								
1 Aktywa płynne łącznie					9 636,35	9 730,96	9 727,80	9 439,62
WYPŁYWY PIENIĘŻNE								
2 Depozyty detaliczne								
3 Depozyty stabilne	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Depozyty mniej stabilne	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Niezabezpieczone finansowanie hurtowe	10 407,46	10 375,08	10 311,35	10 087,18	4 451,37	4 445,21	4 434,17	4 270,04
6 Depozyty operacyjne	4 401,10	4 339,58	4 120,16	3 943,51	1 074,21	1 058,05	1 002,18	957,44
7 Depozyty nieoperacyjne	6 006,36	6 035,50	6 191,19	6 143,66	3 377,16	3 387,16	3 431,99	3 312,60
8 Niezabezpieczony dług	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Zabezpieczone finansowanie hurtowe					-	-	-	-
10 Dodatkowe wypływy	1 893,42	1 958,36	1 926,65	1 928,76	532,59	537,37	538,18	557,74
11 Wypływy z tytułu instrumentów pochodnych i innych wymaganych zabezpieczeń	232,19	230,15	233,41	231,72	232,19	230,15	233,41	231,72
12 Wypływy z tytułu strukturyzowanych instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
13 Przyznane instrumenty kredytowe i instrumenty wsparcia płynności	1 661,22	1 728,21	1 693,24	1 697,04	300,40	307,22	304,77	326,02
14 Inne zobowiązania kontraktowe	132,56	151,22	160,73	182,93	110,41	129,66	138,23	158,98
15 Inne finansowe zobowiązania	1 546,60	1 693,55	1 887,42	2 040,89	-	0,42	2,70	23,70
16 CAŁKOWITE WYPŁYWY PIENIĘŻNE	13 980,04	14 178,21	14 286,15	14 239,76	5 094,38	5 112,65	5 113,28	5 010,46
WYPŁYWY PIENIĘŻNE								
17 Wpływy z tytułu zabezpieczonych transakcji kredytowych	-	-	-	-	-	-	-	-
18 Wpływy z tytułu w pełni pracujących transakcji kredytowych	526,78	555,65	645,97	692,68	502,15	530,34	620,49	667,33
19 Inne wpływy pieniężne	14,45	13,34	15,88	13,05	14,45	13,34	15,88	13,05
EU-19a (Różnica pomiędzy całkowitymi ważonymi wpływami płynności i całkowitymi ważonymi wpływami płynności wynikająca z transakcji dokonywanych w państwach trzecich, w których istnieją ograniczenia transferu, lub są denominowane w walutach niewymiennych)					-	-	-	-
EU-19b (Nadwyżka wpływów płynności w związku z powiązaną wyspecjalizowaną instytucją kredytową)					-	-	-	-
20 CAŁKOWITE WYPŁYWY PIENIĘŻNE	541,23	568,99	661,85	705,73	516,60	543,68	636,37	680,38
EU-20a Wpływy płynności podlegające wyłączeniu z ograniczenia wpływów płynności	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20b Wpływy płynności podlegające ograniczeniu wynoszącemu 90%	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20c Wpływy płynności podlegające ograniczeniu wynoszącemu 75%	541,23	568,99	661,85	705,73	516,60	543,68	636,37	680,38
21 ZABEZPIECZENIE PRZED UTRATĄ PŁYNNOŚCI					9 636,35	9 730,96	9 727,80	9 439,62
22 WYPŁYW PŁYNNOŚCI NETTO					4 577,77	4 568,97	4 476,91	4 330,08
23 WSKAŹNIK POKRYCIA WYPŁYWÓW NETTO (%)					212,07	214,74	219,15	219,48

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, wskaźnik pokrycia wpływów netto wyniósł 205,58%.

Należy zaznaczyć, że ze względu na bardzo ograniczoną działalność skarbową, ekspozycja na transakcje pochodne oraz potencjalne wezwanie do zwiększenia zabezpieczenia nie ma znaczącego wpływu na wskaźniki płynności (w tym LCR). Niemniej jednak, Bank w sierpniu 2017 roku przekroczył próg istotności operacji instytucji w ramach transakcji na instrumentach pochodnych (wyliczony zgodnie z rozporządzeniem delegowanych Komisji (UE) 2017/208 z dnia 31 października 2016 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących dodatkowych wpływów płynności odpowiadających potrzebom w zakresie zabezpieczenia wynikającym z wpływu scenariusza niekorzystnych warunków rynkowych na operacje instytucji w ramach transakcji na instrumentach pochodnych) i od tego dnia uwzględnia w wyliczeniach LCR dodatkowy wpływ odpowiadający potrzebom w zakresie zabezpieczenia wynikającym z wpływu scenariusza niekorzystnych warunków rynkowych na operacje instytucji w ramach transakcji na instrumentach pochodnych.

LCR w walutach znaczących

W Banku zidentyfikowane zostały trzy waluty znaczące: PLN, EUR i CHF. Dwie ostatnie waluty wynikają z posiadanego portfela kredytów hipotecznych w tych walutach. Zgodnie z opisaną wyżej strategią, portfele te finansowane są w przeważającej części z długoterminowych depozytów międzybankowych otrzymanych od podmiotów należących do Grupy DB. Depozyty te zawierane są w ramach dostępnych wolnych środków z linii, której wysokość ustalana jest na m.in. na podstawie zapotrzebowania na finansowanie. Dlatego też, Bank nie posiada aktywów płynnych zaliczanych do licznika w procesie liczenia LCR w tych walutach. Jedynymi aktywami płynnymi w CHF i EUR zaliczanymi do aktywów płynnych wg definicji stosowanej w Banku są krótkoterminowe lokaty udzielone na rynku międzybankowym oraz rachunki nostro w innych bankach. Ponieważ zasadnicza większość pozycji jest w PLN, zmiany wskaźnika LCR liczonego osobno dla PLN są związane ze zmianami wskaźnika łącznego (z wyłączeniem wahań związanych z zapadającymi depozytami międzybankowymi służącymi do finansowania pozycji w pozostałych walutach).

Dodatkowo, w celu ułatwienia monitorowania ryzyka płynności w Banku wprowadzone są odpowiednie wewnętrzne miary i limity na ryzyko płynności śróddziennej, krótko-, średnio- i długoterminowej.

Najważniejsze z nich to:

- wyniki testów warunków skrajnych,
- wskaźniki niedopasowania aktywów i pasywów wyliczone na podstawie urealnionej luki płynności w horyzoncie 6 miesięcy i 1 roku - Miary oparte na raporcie urealnionej luki płynności dla horyzontu 6 miesięcy i 1 roku (w ujęciu skumulowanym) mające na celu pomoc przy utrzymaniu przyszłego wskaźnika LCR powyżej wymaganych poziomów,
- poziom luki urealnionej w EUR i CHF w terminie do 30 dni w stosunku do wielkości aktywów w danej walucie,
- Coverage Ratio w walutach obcych – wskaźnik płynności długoterminowej, który informuje, jaki procent aktywów w walutach obcych zapadających powyżej czasu T jest pokryty pasywami w walutach obcych wymagalnymi powyżej czasu T,
- luka płynności długoterminowej M4 - wskaźnik odpowiadający wskaźnikowi M4 wyliczonemu zgodnie z Uchwałą KNF 386/2008 i wyrażonemu jako luka,
- dostępne zabezpieczenie do wykorzystania pod rozliczenia płatności.

W powyższych miarach ryzyko płynności rynku (produktu) jest uwzględnione poprzez bieżącą analizę rynku, stosowanie odpowiednich haircut-ów w analizach. Dodatkowo zmiany w płynności rynku (brak możliwości zawierania transakcji) czy wzrost spreadów są aktywatorami uruchomienia planów awaryjnych.

Dodatkowym narzędziem służącym do monitorowania ryzyka płynności jest badanie stabilności bazy depozytowej. W przypadku linii CB obserwowana jest duża koncentracja depozytów dlatego też przy obliczaniu wskaźników płynności stosowany jest bardzo konserwatywny pomiar stabilności bazy depozytowej przez co w dużej mierze środki te inwestowane są w aktywa płynne.

Testy warunków skrajnych

W procesie zarządzania ryzykiem płynności, analizy testów warunków skrajnych stanowią bardzo ważny element, gdyż pokazują zdolność banku do wytrzymywania zdefiniowanych scenariuszy w ciągu 8 tygodni (porównanie wpływów i wypływów odbywa się w następujących przedziałach czasowych: 1,2,3,4,5 dni oraz 2,3,4,5,6,7 i 8 tygodni). Celem tego typu analiz jest zidentyfikowanie niedoborów płynności i określenie odpowiednich środków zaradczych poprzez uwzględnienie ważnych czynników ryzyka płynności takich jak: zawirowania na rynkach finansowych, wycofywanie depozytów, pociągnięcia niewykorzystanych wolnych środków w ramach udzielonych wcześniej kredytów oraz ocenę skompensowania założonych wpływów np. poprzez sprzedaż aktywów płynnych.

Wg wyznaczonej lokalnie metodologii testów warunków skrajnych Bank analizuje testy w trzech wariantach:

- Wewnętrznym, obrazującym obniżenie ratingu DB AG kryzys płynności w DB Polska S.A. czy kryzys płynności w DB Group,
- Systemowym, obrazującym kryzys finansowy całego systemu bankowego, kryzys ekonomiczny w krajach rozwijających się, kryzys gospodarczy,
- Stanowiącym kombinację obu wymienionych wariantów.

W ramach każdego z wariantów analizowane są dwa rodzaje testów:

- dotkliwe warunki skrajne o charakterze krótkoterminowym (do dwóch tygodni),
- mniej dotkliwe, ale utrzymujące się w czasie (do dwóch miesięcy).

Na wyniki testów warunków skrajnych nałożone są limity wewnętrzne, oraz zdefiniowany jest apetyt na ryzyko płynności średnioterminowej. Dodatkowo wyniki stress-testów wykorzystywane są jako kryterium pogorszenia płynności w planach awaryjnych zachowania płynności. Jednym z aktywatorów jest przynajmniej jeden negatywny wynik analizy scenariuszy testów warunków skrajnych (dla jakiegokolwiek przedziału czasowego).

Wszystkie powyżej wymienione elementy procesu monitorowania i kontroli ryzyka płynności, a w szczególności wyznaczanie miar ryzyka oraz sprawdzenie wykorzystania nałożonych limitów wewnętrznych i nadzorczych mają za zadanie ostrzeganie o pojawieniu się niebezpiecznej dla Banku sytuacji oraz sprawdzenie efektywności zarządzania ryzykiem płynności. Każda większa zmiana wskaźnika z dnia na dzień (w przypadku miar liczonych dziennie) jest wyjaśniana i opisywana. Pozwala to na szybką reakcję Banku gdyby przeprowadzane działania i transakcje nie przynosiły oczekiwanych rezultatów. Dodatkowo, raz w roku Zarząd Banku dokonuje oceny przyjętej polityki w zakresie ryzyka płynności pod względem sposobu jej stosowania oraz ewentualnej konieczności wprowadzenia zmian. Ocena ta składa się z oceny strategii oraz zmian poszczególnych pozycji Banku i wpływu ich na poziom ryzyka płynności oraz z oceny jakościowej procesu zarządzania i kontroli ryzyka płynności i jest prezentowana na Komitecie ds. Ryzyka Rady Nadzorczej.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest to ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości wartości portfela Banku na zmienność parametrów rynkowych (cen na rynku).

W swojej działalności Bank identyfikuje następujące rodzaje ryzyka rynkowego:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe.

Docelowy profil ryzyka rynkowego wynika z charakteru prowadzonej przez Bank działalności oraz przyjętej strategii w zakresie podejmowanego ryzyka. Ekspozycje na ryzyko rynkowe podzielone są w Banku na ekspozycje księgi handlowej oraz bankowej.

Działalność handlowa Banku obejmuje jedynie działalność sprzedażową w zakresie produktów walutowych (fx spot, fx forward, fx swap). Pozycje ryzyka powstałe w wyniku oferowania klientom powyższych produktów są natychmiast zamykane transakcjami przeciwnymi z podmiotami Grupy DB AG.

Pozostała działalność klasyfikowana jest jako niehandlowa i obejmuje przede wszystkim:

- transakcje zawierane z klientami korporacyjnymi: depozyty, kredyty, płatności, transakcje finansujące operacje handlu zagranicznego, gwarancje;
- transakcje na rynku międzybankowym zapewniające Bankowi odpowiedni poziom płynności;
- utrzymywanie puli aktywów płynnych zabezpieczających odpowiedni poziom płynności Banku;
- zarządzanie pozycją ryzyka wynikającą z portfela kredytów hipotecznych w walutach obcych.

Pomiar ryzyka rynkowego

Bank korzysta z następujących miar ryzyka rynkowego:

- miara wartości zagrożonej (VaR – Value at Risk) dla ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka walutowego księgi handlowej oraz ryzyka walutowego księgi bankowej. VaR liczony jest metodą symulacji historycznej na podstawie danych z ostatnich 250 dni przy poziomie ufności 99% w horyzoncie czasowym 1 dnia. Rada Nadzorcza określiła apetyt na ryzyko rynkowe Banku w postaci wielkości miary VaR dla księgi handlowej i bankowej (tylko VaR ryzyk walutowe w przypadku księgi bankowej);
- do pomiaru ryzyka stopy procentowej księgi bankowej Bank korzysta z miary jaką jest dochód odsetkowy netto (NII – Net Interest Income) oraz analiza zmian wartości ekonomicznej kapitału (EVE – Economic Value of Equity);
- do pomiaru ryzyka walutowego księgi handlowej i bankowej stosowany jest monitoring pozycji walutowej;
- analiza scenariuszy szokowych dla ryzyka stopy procentowej oraz kursu walutowego dla ekspozycji księgi handlowej i bankowej.

Tabela poniżej przedstawia aktualną na koniec 2021 r. siatkę limitów dla księgi bankowej i handlowej:

Ryzyko rynkowe limity (tys PLN)

miara ryzyka	księga handlowa			księga bankowa		
	poziom regulacyjny	apetyt na ryzyko	Limity wewnętrzne	poziom regulacyjny	apetyt na ryzyko	Limity wewnętrzne
VaR	-	50.00	3.00	-	-	-
VaR stopa procentowa	-	-	2.90	-	-	-
VaR walutowy	-	-	0.11	-	200.00	150.00
pozycja walutowa	-	-	10.00	-	-	8,000.00
NII	-	-	-	-	100,000.00	80,000.00
SOT	-	-	-	20%	12%	9.20%
SOT t1	-	-	-	15%	12%	9.20%
Stress Test FX	-	-	2.20	-	-	1,300.00
Stress Test IR	-	-	70.00	-	-	-

W roku 2021 podjęto następujące decyzje o zmianie limitów ryzyka rynkowego:

Księga handlowa:

- zmniejszono apetyt na ryzyko rynkowe księgi handlowej z 500 tys. PLN do 50 tys. PLN;
- wprowadzono limity na wynik analiz TWS dla stopy procentowej w wysokości 70 tys. PLN oraz TWS ryzyka walutowego na 2.2 tys PLN;
- podniesiono limit VaR z 2.5 tys. PLN do 3 tys PLN oraz VaR stopy procentowej z 2.4 tys. PLN do 2.9 tys. PLN.

Księga bankowa:

- w 2021 r. anulowano limit VaR ogólny oraz VaR stopy procentowej, obniżono limit VaR ryzyko walutowe z 200 tys. PLN do 150 tys. PLN;
- podniesiono limit dNII z 8 mln PLN do 80 mln PLN;
- wprowadzono limit SOT na poziomie 9.20% oraz SOT tier1 na poziomie 9.20%;
- wprowadzono limit na wynik analizy TWS ryzyko walutowe na poziomie 1.3 mln PLN.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości portfela Banku na zmiany stóp procentowych.

Bank identyfikuje następujące rodzaje ryzyka stopy procentowej:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – ryzyko wynikające z niedopasowania wielkości przeszacowywanych w danym czasie aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych. Monitorowane i zabezpieczane tego rodzaju ryzyka odbywa się na podstawie wyników analiz luki stopy procentowej, wartości zagrożonej VaR oraz miar dNII/dEVE;
- ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji klienta wpisanych w produkty bankowe, które mogą być zrealizowane w następstwie zmian stóp procentowych. Bank identyfikuje ryzyko opcji klienta w następujących produktach:
  - kredyty i pożyczki dające kredytobiorcy prawo przedterminowej spłaty całości lub części kredytu, prawo prolongaty terminu spłaty, zmiany systemu spłat, zmiany waluty, zmiany oprocentowania (ze stałej na zmienną);

- depozyty terminowe pozwalające deponentom wycofać swoje środki w dowolnym momencie.

Ryzyko opcji klienta jest odzwierciedlone w kalkulacji miar ryzyka stopy procentowej księgi bankowej jakimi są dNII oraz dEVE.

- ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z niedoskonałego powiązania stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania. Ryzyko to jest monitorowane poprzez dodatkowe analizy struktury bilansu Banku;
- ryzyko krzywej dochodowości – ryzyko polegające na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku. Ryzyko to jest badane i raportowane na podstawie metody VaR.

Miarami ryzyka stopy procentowej stosowanymi w Banku są:

- VaR stopy procentowej. Miara ta kalkulowana jest dla ekspozycji księgi handlowej,
- analiza scenariuszy szokowych – kalkulacja odbywa się na bazie dziennej bazując na wektorach wrażliwości PV01 dla ekspozycji księgi handlowej oraz bankowej (w przypadku księgi bankowej nie ma limitu na wynik dzienne przeprowadzonych stress testów – limitowana jest wartość dNII oraz wskaźnika SOT bazującego na wynikach analizy dEVE),
- luka stopy procentowej,
- wypełniając wymagania EBA w zakresie ryzyka stopy procentowej księgi bankowej przeprowadzane są następujące analizy (uwzględniające analizy szokowe):
  - a. analiza wyniku odsetkowego NII,
  - b. analiza wartości ekonomicznej EVE.

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej dotyczy obecnego bądź przyszłego ryzyka obniżenia kapitałów banku oraz przychodów wynikającego ze zmian stopy procentowej, które mają wpływ na wartość pozycji księgi bankowej. Zmiana stóp procentowych wpływa bezpośrednio na wartość bieżącą i przyszłe przepływy pieniężne produktów księgi bankowej oraz na wynik odsetkowy Banku prezentowany w sprawozdaniu finansowym. W konsekwencji, w praktyce rynkowej podejścia do ryzyka stopy procentowej można wyróżnić dwie klasy metod pomiaru ryzyka stopy procentowej księgi bankowej:

- symulacja zmiany wyniku odsetkowego – EM (Earnings Measure),
- symulacja zmiany wartości ekonomicznej (Economic Value - EV).

Definicja Earnings Measure (EM)

EM definiowane jest jako odsetkowy wynik księgowy banku. Wynik ten odzwierciedla przychody na produktach oferowanych klientom jak i koszty pozyskania finansowania i zabezpieczenia ryzyka działania banku.

Definicja Economic Value (EV)

EV definiowane jest jako teoretyczna zmiana netto wartości bieżącej (fair value) kategorii bilansowych księgi bankowej. EV jest więc zmianą wartości bieżącej wszystkich przepływów wynikających z produktów księgi bankowej.

Do wyznaczenia EM, Bank używa miary wyniku odsetkowego netto (NII). Wykorzystywane przez Bank podejście do kalkulacji NII opiera się na dynamicznym modelowaniu bilansu oraz uwzględnia opcyjność związaną z produktami księgi bankowej (wcześniejsze spłaty kredytów, zerwania depozytów).

Do szacowania EV Bank wykorzystuje miarę wartości ekonomicznej kapitału – Economic Value of Equity (EVE). Miara ta wyznaczana jest jako różnica pomiędzy bieżącą wartością aktywów i pasywów (bez uwzględnienia funduszy własnych). Także w przypadku tej miary badany jest wpływ opcyjności wbudowanej w produkty księgi bankowej. Dla części sald NMD (non maturing deposits) opartych o stałą stopę procentową w tym także stopę procentową zarządzaną przez Bank stosuje się odpowiednie założenia co do elastyczności stóp procentowych tych produktów na zmiany rynkowych stóp procentowych.

Badając zachowanie się miar NII oraz EVE przy założonych przesunięciach krzywej stóp procentowych, Bank określa swoją wrażliwość na potencjalne zmiany stóp procentowych poprzez wyznaczenie zmiany NII (dNII) oraz zmiany EVE (dEVE) w przypadku materializacji określonych scenariuszy TWS.

Jednostką odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem stopy procentowej jest Biuro Zarządzania Płynnością (BZP) – ryzyko generowane przez produkty linii CB oraz linię kredytów detalicznych transferowane jest na bazie dziennej do BZP.

Raportowanie ryzyka stopy procentowej

DZRRiP raportuje miary ryzyka stopy procentowej w ramach raportu dziennego oraz raportu ryzyka (omawianego na Komitecie ALCO), który zawiera zbiorcze informacje o zmianach w pozycjach, poziomie ryzyka oraz przekroczeniach limitów.

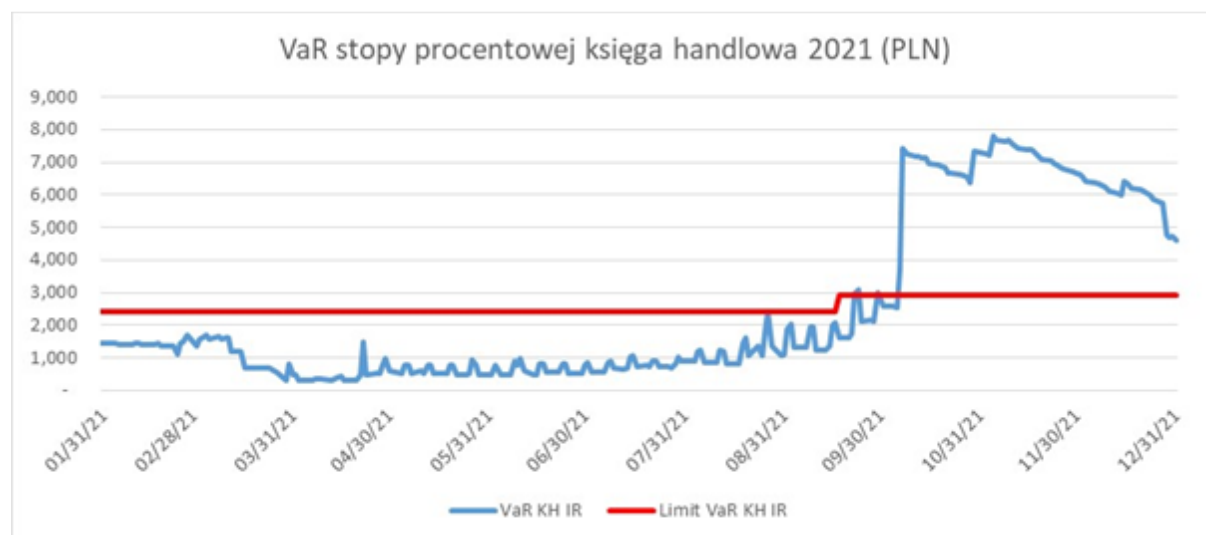
W ramach raportów dziennych raportowana jest miara VaR oraz wyniki analizy stress test bazujące na analizie wektora wrażliwości PV01 dla pozycji stopy procentowej księgi bankowej i handlowej.

Na posiedzeniach Komitetu ALCO omawiane są wysokości oraz zmiany:

- miary VaR,
- dochodu odsetkowego netto (NII),
- wartości ekonomicznej kapitału (EVE),
- testy warunków skrajnych.

Szczegółowe informacje dotyczące miary VaR ryzyka stopy procentowej dla księgi handlowej przedstawia tabela oraz wykres poniżej:

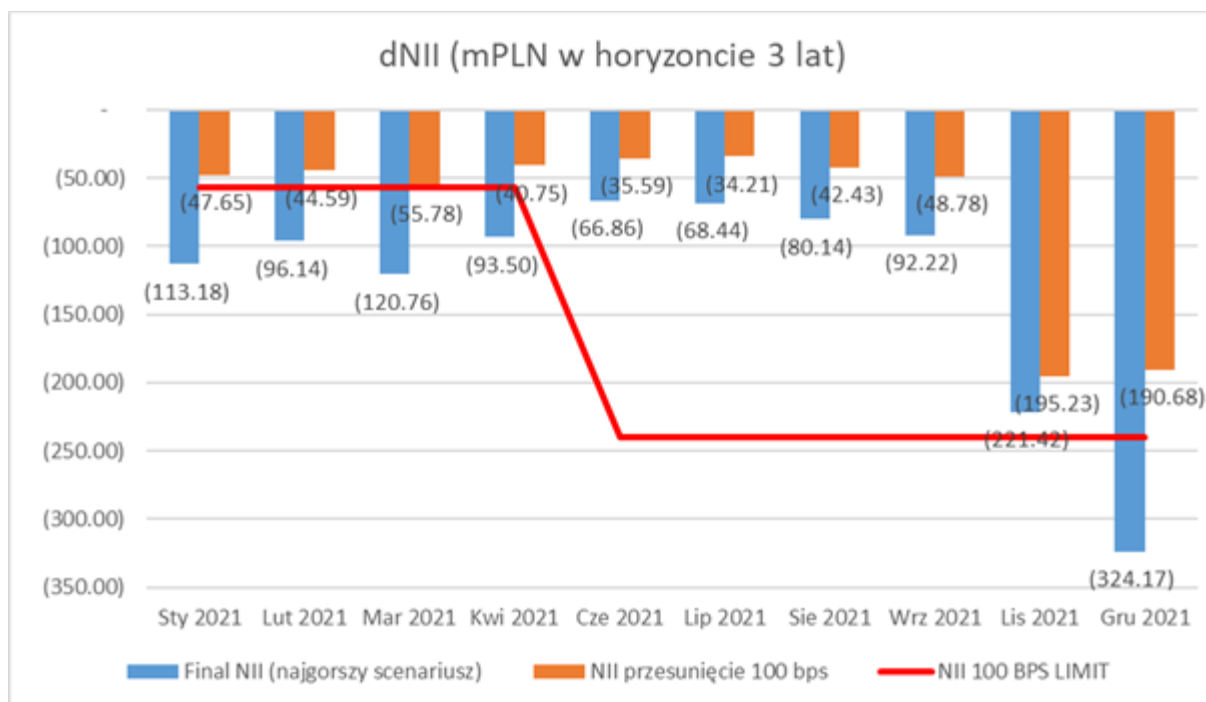
w tys. PLN	Limit	Wartość na dzień 31.12.2021 r.	Minimum w 2021 r.	Maksimum w 2021 r.	2021 średnia
IR VAR księga handlowa	3,00	4,58	0,32	7,81	2,42

Ze względu na przyjętą strategię biznesową dla księgi handlowej (gdzie ryzyko wynikające z transakcji klientów domykane jest transakcjami przeciwnymi z podmiotami Grupy DBAG), miara VaR stopy procentowej księgi handlowej kształtowała się w 2021 r. na bardzo niskich poziomach. W ostatnim kwartale 2021 r. notowane było przekroczenie limitu spowodowane wzmożoną aktywnością klientów w zawieraniu walutowych transakcji forward. Pozytywne przepływy finansowe wynikające z tych transakcji kreowały niewielką pozycję stopy procentowej powodując przekroczenie limitu VaR. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż limit ten ustanowiono na bardzo niskim poziomie (2.9 tys PLN). Ogólny poziom ryzyka rynkowego księgi handlowej należy określić jako bardzo niski.

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej w oparciu o miarę NII przedstawiono poniżej:

NII Total	NII - podejście dynamiczne									
	Sty 2021	Lut 2021	Mar 2021	Kwi 2021	Cze 2021	Lip 2021	Sie 2021	Wrz 2021	Lis 2021	Gru 2021
NII - scenariusz bazowy	378.96	454.83	455.21	445.21	475.17	462.07	496.97	592.48	959.40	1,106.25
Δ równoległe w górę	508.34	290.56	511.64	479.17	466.05	493.03	568.30	554.40	330.13	334.65
Δ równoległe w dół	(113.18)	(96.14)	(120.76)	(93.50)	(66.86)	(68.44)	(80.14)	(92.22)	(221.42)	(324.17)
Δ wystromienie	459.92	496.86	468.73	365.68	380.27	398.06	377.91	406.56	242.72	113.23
Δ wypłaszczenie	(35.31)	(91.55)	(46.45)	59.92	34.20	3.50	85.59	35.21	(114.20)	(95.32)
Δ krótki koniec w górę	130.17	33.82	123.56	217.83	187.40	163.13	263.09	211.17	21.47	41.60
Δ krótki koniec w dół	387.74	432.28	395.35	303.13	335.19	350.45	325.69	350.27	262.83	111.97
Δ 200 bps równoległe w górę	235.86	187.35	239.00	212.50	204.14	212.06	246.13	239.89	116.55	107.64
Δ 200 bps równoległe w dół	(47.65)	(44.59)	(55.78)	(40.75)	(35.59)	(34.21)	(42.43)	(48.78)	(195.23)	(190.68)

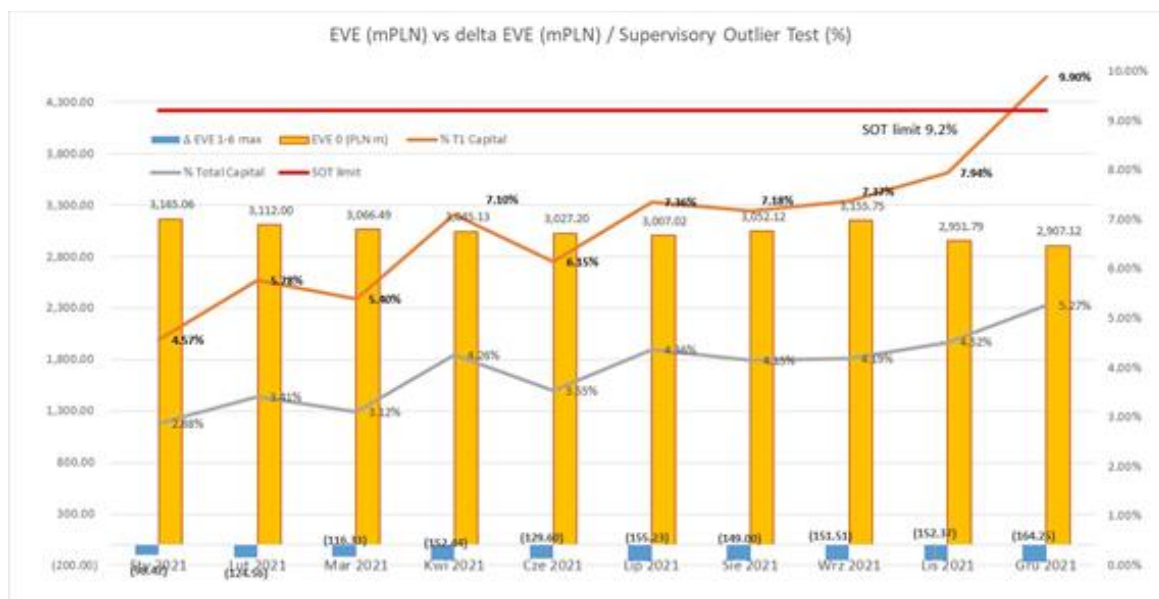

Na wykresie powyżej, limit NII został przeskalowany z rocznego na trzyletni horyzont ze względu na fakt, że trzy lata to horyzont kalkulacji miary NII. W 2021 r nie wprowadzono zmian w kalkulacji dNII, nie zanotowano przekroczeń limitu NII. Limit dNII został znacząco podwyższony w drugim kwartale 2021 r. ze względu na spodziewany wzrost miary dNII w następstwie spodziewanych podwyżek stóp procentowych w drugiej połowie roku.

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej w ujęciu miary EVE przedstawiono poniżej:

EVE Total	Sty 2021	Lut 2021	Mar 2021	Kwi 2021	Cze 2021	Lip 2021	Sie 2021	Wrz 2021	Lis 2021	Gru 2021
Δ równowaga w górę	(97.66)	(138.56)	(116.39)	(152.44)	(129.60)	(156.29)	(149.00)	(151.51)	(152.37)	(164.29)
Δ równowaga w dół	(30.64)	(29.23)	(22.02)	(7.63)	(16.83)	(14.08)	(9.60)	-	-	-
Δ wyłączenie	-	-	-	(8.86)	-	-	-	(2.80)	-	-
Δ wypiszczenie	(98.42)	(96.82)	(70.08)	(38.63)	(72.82)	(85.48)	(65.80)	(49.61)	(98.45)	(82.59)
Δ środki koniec w górę	(50.54)	(58.49)	(39.23)	(22.27)	(53.41)	(65.16)	(49.93)	(37.90)	(86.46)	(83.46)
Δ środki koniec w dół	(31.64)	(27.92)	(32.68)	(26.96)	(24.37)	(14.07)	(21.57)	(21.24)	-	-
Δ 200 bps równowaga w górę	(102.09)	(120.76)	(110.37)	(149.92)	(121.28)	(149.08)	(138.82)	(139.76)	(142.95)	(150.53)
Δ 200 bps równowaga w dół	(30.64)	(29.24)	(21.94)	(8.30)	(16.13)	(16.11)	(11.36)	(23.49)	-	-

Na wykres EVE powyżej naniesione zostały wartości regulacyjnych progów na stosunek wartości EVE do funduszy własnych (Supervisory Outlier Test - SOT) oraz do kapitału Tier1 (miara SOT t1). Zgodnie z regulacją EBA, w przypadku gdy stosunek ten przekroczy wartość odpowiednio 20% dla SOT oraz 15% dla SOT t1, powstaje obowiązek informacyjny w stosunku do Banku. W 2021 r. poziomy regulacyjne nie zostały osiągnięte, tym niemniej w grudniu limit wewnętrzny dla wskaźnika SOT t1 został przekroczony co było konsekwencją obniżenia się funduszy własnych Banku po zaksięgowaniu rezerw związanych z ryzykiem prawnym generowanym przez portfel kredytów hipotecznych CHF.

W 2021 r. miara EVE w scenariuszu bazowym oraz dEVE w scenariuszach TWS kształtowały się na relatywnie niskich poziomach bez gwałtownych zmian swojej wartości.

- hipotetycznych scenariuszy przesunięcia krzywej dochodowości wyznaczonych na podstawie historycznych zmienności poszczególnych stóp procentowych (punkt na krzywej dochodowości) – testy przeprowadzane dziennie przy wykorzystaniu wektora wrażliwości PV01,
- równoległe przesunięcie stóp procentowych o 200 punktów bazowych – testy przeprowadzane dziennie przy wykorzystaniu wektora wrażliwości PV01,
- scenariusz wyznaczony na podstawie historycznych wydarzeń rynkowych. Scenariusz ten dotyczy całej krzywej dochodowości jednocześnie (np. wydarzenia bazujące na kryzysie Argetyńskim, Rosyjskim, itp.) – testy przeprowadzane dziennie przy wykorzystaniu wektora wrażliwości PV01,
- testów warunków skrajnych zgodnymi z wymogami regulacji EBA/GL/2018/02 – analizy zmian NII oraz EVE przeprowadzane z częstotliwością co najmniej kwartalną.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku w rezultacie wrażliwości wartości portfela Banku na zmiany kursów walut. Ryzyko walutowe generowane jest w wyniku:

- transakcji walutowych zawieranych z klientami Banku,

- transakcji zawieranych przez DZPW w ramach zarządzania pozycją własną Banku;
- zawierania innych transakcji niż walutowe, które generują pozycję walutową dla Banku (np. odsetki od depozytów w walutach obcych).

Jednostką odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem walutowym jest BZP. Ryzyko walutowe wynikające z transakcji zawieranych przez zespół sprzedaży produktów walutowych w ramach linii CB zamykane jest na bieżąco za pomocą transakcji przeciwstawnych z podmiotami Grupy DB AG. Pozostałe ryzyko walutowe transferowane jest do BZP na bieżąco.

Pomiar ryzyka walutowego

Podstawową miarą stosowaną przy ocenie ryzyka walutowego jest:

- VaR,
- pozycja walutowa Banku oraz,
- analiza scenariuszy szokowych.

Raportowanie ryzyka walutowego

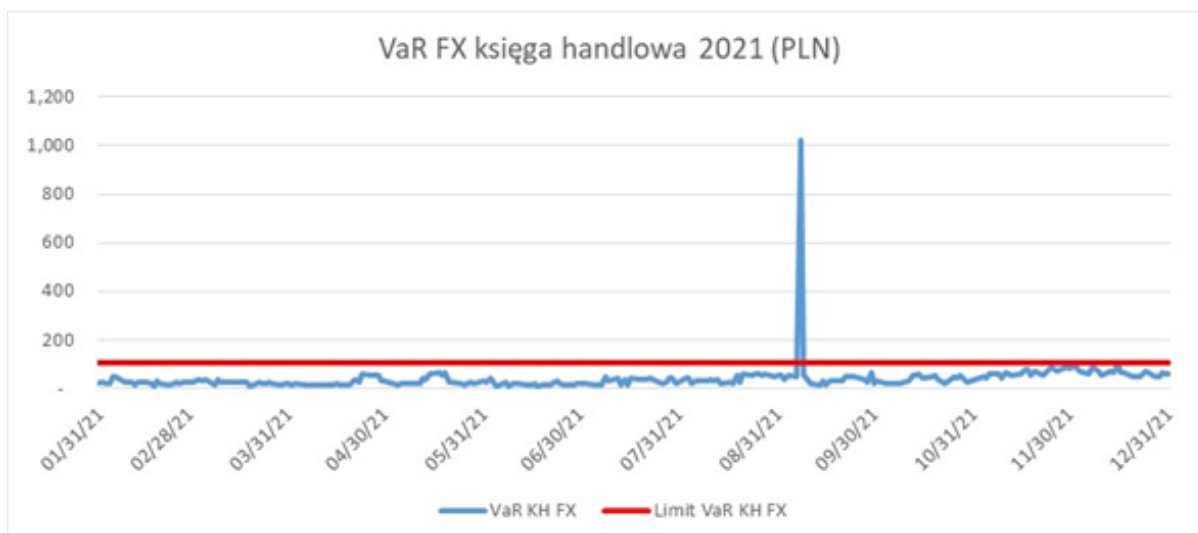
DZRRiP codziennie sporządza raport przedstawiający VaR ryzyka walutowego, otwarte pozycje walutowe, analizy stress-test i wykorzystanie limitów. Dodatkowo w ramach informacji analizowanych na Komitecie ALCO, oprócz zbiorczego zestawienia wykorzystania limitów i wyników testów warunków skrajnych, omawiane są także bieżące strategie zarządzania ryzykiem kursowym.

Limity ograniczające ryzyko walutowe

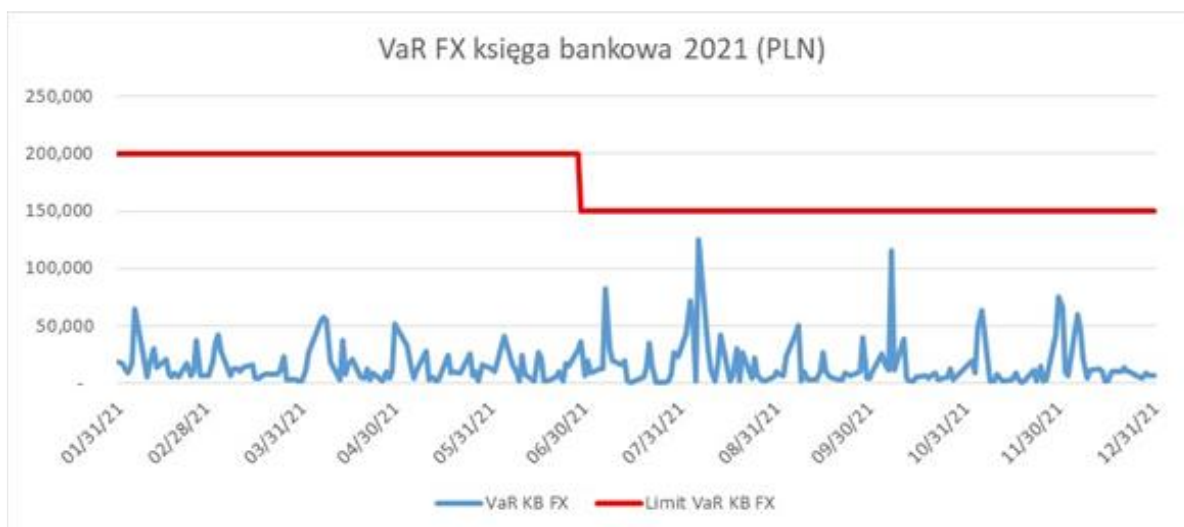
Podstawowym limitem ograniczającym ryzyko walutowe jest limit na wartość zagrożoną (VaR). VaR walutowy wraz z bieżącym poziomem limitu przedstawiono w tabeli poniżej:

w tys. PLN	Limit	Wartość na dzień 31.12.2021 r.	Minimum w 2021 r.	Maksimum w 2021 r.	2021 średnia
FX VaR księga bankowa	150,00	6,73	0,97	125,63	16,61
FX VAR księga handlowa	0,11	0,06	0,01	1,02	0,04

Ryzyko walutowe księgi handlowej kształtowało się w 2021 r na bardzo niskich poziomach – wartości przedstawiono na wykresie poniżej. Limit FX VaR ustalono na bardzo niskim poziomie 110 PLN. We wrześniu odnotowano znaczące, jednodniowe przekroczenie limitu FX VaR spowodowane nie zamknięciem pozycji walutowej księgi handlowej na koniec dnia – pozycja na ten dzień nie była znacząca z punktu widzenia ryzyka Banku i wynosiła około 89 tys PLN.

Ryzyko walutowe księgi bankowej kształtowało się na niskich poziomach w ramach ustalonych limitów – wartości przedstawiono na wykresie poniżej:

Wyszczególnienie walut w działalności walutowej Banku

Aktywa [w tys. PLN]		stan na 31.12.2021 roku				
Wyszczególnienie	USD	GBP	CHF	EUR	pozostałe	Ogółem
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	7 666	702	2 220	194 975	22 763	228 326
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	184 827	60 009	2 918 102	4 834 894	-	7 997 832
Inne aktywa	84	-	-	12 920	-	13 004
Razem	192 577	60 711	2 920 322	5 042 789	22 763	8 239 162

Zobowiązania [w tys. PLN]						
Wyszczególnienie	USD	GBP	CHF	EUR	pozostałe	Ogółem
Zobowiązania wobec innych banków	54	2	2 400 378	2 300 061	228	4 700 723
Zobowiązania wobec klientów	90 350	6 367	16 357	1 524 831	22 469	1 660 374
Inne zobowiązania	63	-	37	142 409	10	142 519
Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	1 391 801	-	1 391 801
Razem	90 467	6 369	2 416 772	5 359 102	22 707	7 895 417

Aktywa [w tys. PLN]	stan na 31.12.2020 roku					
	USD	GBP	CHF	EUR	pozostałe	Ogółem
Wyszczególnienie						
pożyczki udzielone innym bankom	11 416	493	3 365	24 841	26 105	66 220
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	197 942	64 136	3 199 200	5 526 108	-	8 987 385
Inne aktywa	42	-	-	45 743	-	45 785
Razem	209 400	64 629	3 202 565	5 596 692	26 105	9 099 390

Zobowiązania [w tys. PLN]						Ogółem
Wyszczególnienie						
Zobowiązania wobec innych banków	273	225	2 790 322	3 620 309	470	6 411 599
Zobowiązania wobec klientów	118 509	7 810	7 064	1 208 293	24 463	1 366 139
Inne zobowiązania	446	80	6 554	93 918	1	100 999
Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	1 396 625	-	1 396 625
Razem	119 228	8 115	2 803 940	6 319 146	24 934	9 275 362

Do przeliczenia pozycji w walutach obcych zastosowano kurs średni NBP z dnia bilansowego. Zastosowane kursy:

	<u>31.12.2021 r.</u>	<u>31.12.2020 r.</u>
USD	4,06	3,7584
GBP	5,4846	5,1327
CHF	4,4484	4,2641
EUR	4,5994	4,6148

46. Reforma IBOR

Reforma IBOR ma na celu zwalczanie manipulacji wskaźnikami referencyjnymi oraz zapewnienie, że wskaźniki te będą wiarygodne i reprezentatywne. Odpowiednie regulacje zostały zawarte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014.

Bank przygotował poniższe kroki w celu wdrożenia zmiany.

Podsumowanie działań w zakresie wskaźników referencyjnych używanych przez Bank w umowach kredytowych zawartych z konsumentami:

LIBOR 3M dla CHF – publikacja wskaźnika do 31.12.2021 r. - 8 185 szt. umów w portfelu kredytów hipotecznych DBP

- na mocy znowelizowanego rozporządzenia BMR, Komisja Europejska wyznaczyła zamiennik dla znikającego wskaźnika referencyjnego LIBOR CHF. Uprawnienie dla KE zostało przyznane, aby systemowo rozwiązać kwestię kontynuacji umów po zaprzestaniu opracowywania danego wskaźnika referencyjnego. Wyznaczony przez KE zamiennik, ma zastosowanie z mocy prawa

do wszystkich umów i instrumentów finansowych, w których nie zostały lub nie mogą być zawarte postanowienia z Planów awaryjnych.

- Wskaźnik zastępczy wyznaczony przez KE to **SARON 3M Compound z korektą 0,0031**;
- W związku z wprowadzeniem przez KE wskaźnika zastępczego, Bank w umowach stosuje SARON 3M Compound z korektą 0,0031 p.p w miejsce LIBOR 3M dla CHF od pierwszego przeszacowania harmonogramu po 1 stycznia 2022 r. zgodnie z zasadami określonymi w umowach;

LIBOR 3M dla GBP - publikacja wskaźnika do 31.12.2021 r.
- 167 szt. umów w portfelu kredytów hipotecznych DBP

W związku z planowanym zaprzestaniem wyznaczania wskaźnika LIBOR dla GBP Bank w 2021 r. zaproponował klientom zawarcie aneksu wprowadzającego stopę stałą na okres 10 lat; zawartych zostało 106 tego typu aneksów.

FCA (Financial Conduct Authority) zobowiązał administratora (IBA) do dalszego opracowywania wskaźnika LIBOR dla GBP po 31 grudnia 2021r., jednakże w oparciu o zmienioną metodologię jego wyznaczania, tzw. metodę syntetyczną, Zobowiązanie do publikacji ww. wskaźnika z zastosowaniem metodologii syntetycznej będzie obowiązywało do końca 2022 r., przy czym FCA posiada uprawnienie do wydłużenia tego okresu i zobowiązania administratora do dłuższej publikacji.

W związku z powyższym dla pozostałych 61 umów od 1 stycznia 2022 r. oprocentowanie jest ustalane w oparciu o Libor GBP wyznaczany metodą syntetyczną.

LIBOR 3M dla USD - publikacja wskaźnika do 30.06.2023 r.
- 505 szt umów w portfelu kredytów hipotecznych DBP

FCA poinformował, że rozważa podjęcie działań nadzorczych, mających na celu nakazanie administratorowi (IBA) kontynuacji publikacji wskaźnika LIBOR dla USD po 30.06.2023 w postaci tzw. syntetycznego wskaźnika referencyjnego w celu umożliwienia rynkowi finansowemu wygaszenie portfela umów i produktów stosujących te wskaźniki.

Na razie brak działań, w terminie późniejszym aneksowanie umów lub wykorzystanie wskaźnika syntetycznego, o ile będzie to możliwe.

Planowane jest zaproponowanie Klientom w 2022 r. aneksów wprowadzających do umów kredytowych Plany awaryjne na wypadek zaprzestania kwotowania stawki LIBOR dla USD.

EURIBOR (17 188 szt. umów) oraz WIBOR (154 umowy) – brak zmian – wskaźniki te są już dostosowane do wymogów BMR.

47. Zarządzanie kapitałem własnym

Zgodnie z obowiązującym prawem Bank jest zobowiązany do utrzymywania funduszy własnych w wielkości adekwatnej do ponoszonego ryzyka oraz dostosowanej do rozmiaru prowadzonej działalności. Miarą służącą do określenia adekwatności kapitałowej jest łączny współczynnik adekwatności kapitałowej (wypłacalności).

Zgodnie ze stanowiskiem KNF w sprawie minimalnych poziomów współczynników kapitałowych, Bank powinien utrzymywać minimalne wartości współczynników kapitałowych na poziomie regulacyjnym Filara I wynikające z art. 92 CRR i Filara II (tj. add-on) wynikające z art. 138 ust. 1 pkt. 2a ustawy Prawo bankowe oraz wymóg połączonego bufora określony w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym. Na dzień 31 grudnia 2021 roku Bank był zatem zobowiązany utrzymywać:

- łączny współczynnik kapitałowy (TCR) na poziomie: 8% + add-on + wymóg połączonego bufora,
- współczynnik kapitału Tier I (T1) na poziomie: 6% + 75%*add-on + wymóg połączonego bufora,
- współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET1) na poziomie: 4,5% + 56%*add-on + wymóg połączonego bufora.

Bank zarządza ryzykiem i kapitałem w ramach zbioru zasad, określonej struktury organizacyjnej oraz procesów pomiaru, kontroli i alokacji dostosowanych do profilu swojej działalności.

Podejście Banku do zarządzania ryzykiem i kapitałem opiera się na następujących ogólnych zasadach:

- Zarząd Banku zapewnia całościowy nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem i kapitałem,
- Bank zarządza poszczególnymi ryzykami oraz kapitałem w ramach skoordynowanych procesów, wdrożonych we właściwych jednostkach organizacyjnych,
- Jednostki biorące udział w procesie kontroli ryzyka mają zapewnione organizacyjną i funkcjonalną niezależność od jednostek biznesowych.

Fundusze własne Banku

Zasady wyliczania funduszy własnych

Zgodnie z postanowieniami Prawa bankowego oraz Rozporządzenia 575/2013 fundusze własne Banku obejmują:

- Kapitał podstawowy Tier I,
- Kapitał dodatkowy Tier I,
- Kapitał Tier II.

Kapitał podstawowy Tier I Banku składa się z:

1. instrumentów kapitałowych, o ile spełnione zostały warunki określone w art. 28 CRR, oraz powiązanych z nimi azio emisyjnych,
2. zysków zatrzymanych.

Zyski z bieżącego okresu lub zyski roczne ujmuje się w kapitale podstawowym Tier 1 wyłącznie gdy:

- Zysk został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku, lub
  - Bank uzyskał zgodę KNF na włączenie zysku do funduszy własnych po spełnieniu warunków określonych w art. 26 ust. 2 CRR.
3. skumulowanych innych całkowitych dochodów w tym niezrealizowanych zysków i strat z przeszacowania portfela instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody;
  4. kapitału rezerwowego;
  5. funduszy ogólnego ryzyka bankowego.

Kapitał dodatkowy Tier I Banku obejmuje:

Instrumenty kapitałowe, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 52 ust. 1 CRR, wraz z azio emisyjnym związanym z tymi instrumentami, po zastosowaniu odliczeń wymaganych przez art. 56 CRR oraz po zastosowaniu art. 79 CRR. Instrumenty te nie kwalifikują się jako pozycja kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) lub Tier 2.

Obecnie Bank nie posiada instrumentów kwalifikujących się jako pozycje dodatkowe Tier 1 (AT1).

Kapitał Tier II Banku składa się z:

1. instrumentów kapitałowych wraz z azio emisyjnym związanym z tymi instrumentami jeżeli spełnione są warunki określone w art. 63 CRR.

Zakres, w jakim instrumenty w Tier II kwalifikują się jako pozycje w Tier II w trakcie ostatnich pięciu lat okresu zapadalności danych instrumentów, oblicza się na podstawie art. 64 CRR, mnożąc wynik obliczenia określonego w lit. a) przez kwotę, o której mowa w lit. b):

- a) wartość bilansowa instrumentów w pierwszym dniu ostatniego pięcioletniego okresu ich umownego terminu zapadalności podzielona przez liczbę dni w tym okresie;
- b) liczba pozostałych dni umownego terminu zapadalności instrumentów lub pożyczek podporządkowanych.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. Bank wykorzystywał pożyczkę podporządkowaną, która spełnia wszystkie kryteria określone w art. 63 CRR oraz której termin zapadalności wynosi mniej niż 5 lat kalendarzowych.

Adekwatność kapitałowa 2021 – 2020

w tys. PLN	31.12.2021 r.	31.12.2020 r.
Fundusze podstawowe	1 611 218	2 177 714
Pomniejszenia funduszy podstawowych	(15 742)	(21 996)
Fundusze uzupełniające	1 196 677	1 384 440
Fundusze własne	2 792 154	3 540 158
Adekwatność kapitałowa Banku		
Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rozmycia oraz dostaw z późniejszym terminem rozliczenia	1 010 654	1 081 275
Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka rozliczenia/dostawy	-	-
Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego i ryzyka cen towarów	5 902	7
Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego	50 136	54 889
Wymogi kapitałowe z tytułu stałych kosztów pośrednich	-	-
Wymogi kapitałowe z tytułu korekty wyceny kredytowej	825	745
Wymogi kapitałowe z tytułu dłużnych ekspozycji w portfelu handlowym	-	-
Wymogi z tytułu innych ekspozycji na ryzyko	-	-
Całkowity wymóg kapitałowy	1 067 516	1 136 915
Łączny współczynnik kapitałowy (%)*	20,92%	24,91%

Współczynnik kapitałowy (TCR) bez zastosowania art. 468 CRR na dzień 31.12.2021 r. wynosi 19,98%, przy kapitale Tier 1 w kwocie 1 469 751 tys. zł oraz funduszach własnych w kwocie 2 666 428 tys. zł.

Bufory kapitałowe

Na dzień 31 grudnia 2021 roku bufory kapitałowe były obliczane według zasad określonych w:

- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi z późn. zmianami (CRD),
- Ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym,
- Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) nr 1152/2014 z dnia 4 czerwca 2014 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących ustalania lokalizacji geograficznej odnośnych ekspozycji kredytowych na potrzeby obliczania specyficznych dla instytucji wskaźników bufora antycyklicznego,
- Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 marca 2020 r. uchylającym rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 września 2017 r. w sprawie bufora ryzyka systemowego.

Zgodnie z w/w regulacjami i decyzją KNF, na dzień 31 grudnia 2021 Bank był zobowiązany utrzymywać:

1. Bufor zabezpieczający na poziomie 2,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 CRR. Na dzień 31 grudnia 2021 kwota ta wyniosła 333 599 tys. zł,
2. Bufor antycykliczny, który na dzień 31 grudnia 2021 wyniósł 0 zł – z uwagi na to, że na dzień 31 grudnia 2021 roku ekspozycje zagraniczne Banku nie przekraczały 2% łącznych ogólnych ekspozycji kredytowych, ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego i ekspozycji sekurytyzacyjnych w związku z czym ekspozycje te zostały przypisane do państwa pochodzenia instytucji (Polska) otrzymując tym samym wskaźnik bufora antycyklicznego obowiązujący w 2021 r. dla ekspozycji kredytowych zlokalizowanych na terytorium RP tj. 0%.

Na dzień 31 grudnia 2021 Bank spełniał wymóg połączonego bufora.

Ryzyko operacyjne

Strategia i proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku

Ryzyko operacyjne rozumiane jest jako ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując także ryzyko prawne. Definicja ryzyka operacyjnego nie obejmuje ryzyka biznesowego, ryzyka reputacji i ryzyka modeli.

Przyjęta w Banku Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym określa podstawowe procesy niezbędne do zarządzania ryzykiem operacyjnym. Stopień formalizacji i złożoności Polityki jest dostosowany do specyfiki działania Banku i do aktualnego i docelowego profilu ryzyka.

W kwestiach zarządzania tym ryzykiem Bank kieruje się zapisami odpowiednich obowiązujących regulacji, w tym Uchwał oraz Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego.

W celu dopasowania zarządzania ryzykiem do rodzaju oraz skali prowadzonej działalności, został wdrożony w Banku zintegrowany proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmujący:

- identyfikację ryzyka,
- analizę i ocenę ryzyka, która umożliwia wycenę ekspozycji na ryzyko,
- reakcję na ryzyko czyli wybór i realizację odpowiednich działań dostosowanych do ekspozycji na ryzyko (ograniczenie, transfer, akceptacja, unikanie),
- monitorowanie ryzyka,
- raportowanie wyników analizy i oceny ryzyka w usystematyzowany sposób,
- określenie uczestników procesu i ich ról, obowiązków i zakresu odpowiedzialności.

Na podstawie odpowiednich procedur przeprowadzana jest identyfikacja oraz szacowanie ryzyka operacyjnego w produktach, procesach bankowych oraz czynnościach zleczanych na zewnątrz zarówno przed ich wdrożeniem jak i w ciągu cyklu ich funkcjonowania.

W ramach identyfikacji obszarów podwyższonego ryzyka operacyjnego Bank gromadzi informacje o występujących stratach operacyjnych, monitoruje poziom zdefiniowanych kluczowych wskaźniki ryzyka stanowiących instrument wczesnego ostrzegania, a także stosuje inne elementy procesu (pozwalające na sprawne zarządzanie tym ryzykiem) takie jak: prowadzenie regularnych kontroli z zakresu ryzyka operacyjnego, samoocena ryzyk, analiza scenariuszy.

Struktura i organizacja jednostek zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku

Struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym została zatwierdzona przez Zarząd Banku. Została ona wdrożona w całej organizacji pozwalając na uświadomienie wszystkim pracownikom (na różnych szczeblach organizacyjnych) ich obowiązków w odniesieniu do ryzyka operacyjnego. Zgodnie z procesem każda jednostka operacyjna Banku odpowiada za aktywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym pojawiającym się w powierzonym im obszarze działalności Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank stosuje model Trzech Linii Obrony, który zapewnia szybkie wykrywanie nieprawidłowości i chroni przed kumulacją strat. Model określa właściciela ryzyka, właściciela procesu zarządzania ryzykiem oraz role w ramach wykonywanych kontroli w Pierwszej, Drugiej i Trzeciej Linii.

W Banku obowiązuje podział obowiązków pracowników oraz zasada dwóch par oczu zaimplementowana zarówno w procedurach jak i systemach informatycznych, do których dostęp uzależniony jest od zakresu obowiązków wykonywanych przez danego pracownika.

Bank, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem operacyjnym powołał Departament Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym jako wydzieloną jednostkę odpowiedzialną za realizację przyjętej strategii w tym obszarze.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

W Banku zostały określone zasady eskalacji, raportowania i monitorowania ryzyka operacyjnego. Zidentyfikowane działania ograniczające podlegają monitoringowi do momentu całkowitego wdrożenia.

Wszystkie obszary działalności Banku są objęte identyfikacją ryzyk operacyjnych, które następnie są szacowane pod względem potencjalnej wysokości straty i częstotliwości jej występowania. Wyniki identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego są monitorowane na bieżąco i analizowane w czasie oraz podlegają cyklicznemu raportowaniu do naczelnych organów Banku.

Ponadto Bank wylicza corocznie (na bieżący rok) apetyt na ryzyko operacyjne, stanowiący wielkość ryzyka, która może być przez Bank zaakceptowana biorąc pod uwagę jego strukturę. Na podstawie skalkulowanego apetytu na ryzyko operacyjne określone są limity, których przestrzeganie podlega okresowemu monitoringowi i kwartalnemu raportowaniu.

Stosowane metody wyliczania kapitału na pokrycie ryzyka operacyjnego

Deutsche Bank Polska S.A. stosuje standardową (TSA – Standardized Approach) metodę wyliczania wymogu regulacyjnego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Straty z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowane w 2021 i 2020 roku w podziale na kategorie zdarzeń

Kwoty strat operacyjnych brutto odnotowanych przez Bank w latach 2021 – 2020 w podziale na poszczególne kategorie zdarzeń operacyjnych prezentuje poniższa tabela.

Kategoria zdarzeń operacyjnych	Kwota strat operacyjnych brutto w roku (tys. zł)	
	2021	2020
1. Oszustwa wewnętrzne	-	-
2. Oszustwa zewnętrzne	-	-
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	477,0	0,1
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	25 696,0	12 269,0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	-	-
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	-	65,0
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	-	129,0

Profil ryzyka operacyjnego Banku w roku 2021 nadal zdominowany był kosztami rezerw oraz obsługi prawnej pozwów sądowych złożonych przez klientów korzystających z walutowych kredytów hipotecznych. Powyższe zestawienie nie zawiera kwoty rezerwy ogólnej na ryzyko prawne związane z pozwami sądowymi dotyczącymi walutowych kredytów hipotecznych, o której mowa w komentarzu do Noty 30.

Zasady ograniczania ryzyka operacyjnego oraz strategię i procesy monitorowania skuteczności metod ograniczania ryzyka operacyjnego

Zgodnie z przyjętą strukturą zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank realizuje model zarządzania ryzykiem operacyjnym, w którym odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem spoczywa na wszystkich pracownikach Banku, zgodnie z zakresem odpowiedzialności i przypisanych zadań, a w szczególności na kierujących komórkami organizacyjnymi. W toku bieżącej działalności pracownicy podejmują czynności ograniczające zidentyfikowane ryzyka operacyjne w swoich obszarach.

W Banku zidentyfikowane istotne ryzyka są objęte działaniami ograniczającymi z odpowiednimi terminami wdrożenia z uwzględnieniem ryzyka pozostałego po wprowadzeniu działań ograniczających.

48. Wpływ pandemii COVID-19 na działalność banku

Poniżej oraz w wybranych notach do sprawozdania finansowego Bank zaprezentował wpływ pandemii COVID -19 na sytuację finansową Banku oraz działania podejmowane na rzecz klientów Banku.

- ☐ Wpływ na szacunki i założenia

Pandemia Covid-19 zwiększyła poziom niepewności. Konsekwencje dla gospodarki światowej oraz środki podjęte przez rządy oraz organy regulacyjne wpływają i mogą wpłynąć na wyniki finansowe i sytuację Banku, w tym m.in. na oczekiwane straty kredytów. Wszystkie negatywne skutki, które można było rozsądnie oszacować, Bank rozpoznał w roku 2021 roku i latach poprzednich. Bank na bieżąco monitoruje rozwój wypadków i uwzględnia je w bieżącym okresie.

□ Moratoria – modyfikacje i jakość portfela kredytowego

Bank, w celu złagodzenia skutków gospodarczych rozprzestrzeniania się COVID-19 wprowadził szereg działań zaradczych dla klientów indywidualnych, firm, przedsiębiorstw, klientów korporacyjnych mających na celu złagodzenia skutków gospodarczych rozprzestrzeniania się COVID-19, w szczególności moratoria kredytowe, w tym te zgodne z wytycznymi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego.

Szczegółowy opis moratoriów zaoferowanych Klientom Banku ujmuje nota 44 Ryzyko kredytowe.

Elementem tych działań jest umożliwienie kredytobiorcom na ich wnioski (po akceptacji banku w przypadku moratorium pozaustawowego) zawieszenia lub przesunięcia płatności rat na okres maksymalnie do 6 miesięcy dla wakacji sektorowych, tj. wprowadzonych na mocy ustaleń sektora bankowego w ramach Związku Banków Polskich zgodnie z Wytycznymi EBA (EBA/GL/2020/02) oraz maksymalnie do 3 miesięcy w przypadku spełnienia wymagań i skorzystania z moratorium ustawowego w ramach tzw. Tarczy 4.0 (ustawa Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 19 czerwca 2020r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 wprowadzająca możliwość zawieszenia wykonania umowy na wnioski kredytobiorcy).

Do końca roku 2020 z powyższych możliwości zawieszenia płatności rat skorzystano łącznie w przypadku Banku 4,6 tys. ekspozycji kredytowych (z czego 4,2 tys. umów znajdowało się w portfelu bilansowym na dzień 31.12.2020 r.) na łączną kwotę 1,9 mld zł. Szczegółowe informacje zostały zawarte w części "Wpływ pandemii COVID-19 na działalność w obszarze ryzyka kredytowego" noty 44 Ryzyko kredytowe.

Należy zaznaczyć, iż zgodnie z ustaleniami sektora bankowego w ramach ZBP możliwość wnioskowania o moratoria pozaustawowe (sektorowe) została zakończona z dniem 30.09.2020 r.. Aktualnie kredytobiorcy spełniający odpowiednie warunki mogą skorzystać z moratorium ustawowego, jak również standardowych, umownych wakacji kredytowych (o ile spełnione zostały warunki regulaminu).

Na dzień 31.12.2021 r. liczba kredytów, które były objęte wakacjami kredytowymi (moratoria COVID-19) wynosiła 4, a wartość bilansowa brutto tych kredytów to 1,06 mln PLN. Jakościowy i ilościowy wpływ COVID-19 na jakość portfela kredytowego, w tym szacowane straty kredytowe prezentuje nota „Ryzyko kredytowe”. Wpływ COVID-19 na pogorszenie jakości portfela kredytów wycenianych wg zamortyzowanego kosztu i do wartości godziwej przez inne dochody całkowite został uwzględniony w pozycji wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

49. Polityka w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń

1. Informacje jakościowe

Informacje dotyczące procesu decyzyjnego stosowanego przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń, a także liczby posiedzeń organizowanych w danym roku obrachunkowym przez organ zarządzający pełniący nadzór nad wynagrodzeniami, w tym - w stosownych przypadkach - informacje na temat składu i zakresu zadań komisji ds. wynagrodzeń, konsultanta zewnętrznego, z którego usług skorzystano przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń, oraz roli odpowiednich zainteresowanych stron.

Deutsche Bank Polska S.A. (dalej zwany „Bankiem”) wdrożył Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Deutsche Bank Polska S.A. (dalej zwana „Polityką Wynagradzania” lub „Polityką”), które kształtują i mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

Wszystkie stanowiska w Banku zostały przeanalizowane pod kątem głównych ryzyk podlegających zarządzaniu w Banku i na tej podstawie zostały wyłonione stanowiska kierownicze mające szczególnie istotny i istotny wpływ na profil ryzyka Banku (dalej: „Stanowiska Kierownicze”), których wykaz stanowi załącznik nr 3 do ww. Polityki wynagradzania.

W Banku funkcjonuje Komitet ds. Wynagrodzeń. Komitet ds. Wynagrodzeń jest ciałem doradczym Rady Nadzorczej, a członkowie Komitetu wykonują swoje kompetencje na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych.

Stosowana przez Bank polityka wynagradzania uwzględnia politykę wynagrodzeń podmiotu dominującego w stosunku do Banku.

Ponadto, Bank działając zgodnie z Artykułem 94 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi zmieniającej dyrektywę 202/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE - wprowadził do stosowania w Banku maksymalny stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych dla osób na Stanowiskach Kierowniczych objętych Polityką wynagradzania na poziomie nie przekraczającym 200% z wyłączeniem funkcji kontrolnych, dla których stosunek składników zmiennych nie może przekroczyć 100%. Wydłużeniu też uległ okres odroczenia wypłat wynagrodzenia zmiennego z 3 do 4 lat, wypłacanego osobom objętym Polityką wynagradzania, o szczególnie istotnym wpływie na profil ryzyka Banku.

W kwietniu 2019 roku uległ zmianie min. okres odroczenia wypłat wynagrodzenia zmiennego z 4 na 3 lata jednocześnie wprowadzając 12 miesięczny okres retencji dla części odroczonego wynagrodzenia zmiennego wypłacanego w instrumentach finansowych. Zmiany miały na celu ujednolicenie podejścia w ramach Grupy DB oraz spełnienie wymogów wynikających z przepisów prawa.

W 2020 roku nastąpiła kolejna aktualizacja zapisów Polityki w zakresie: doprecyzowania zasad dot. przyznania i realizacji odroczonego wynagrodzenia zmiennego dla byłych pracowników, zmiany wzoru używanego do wyliczenia wartości jednostki dla części wynagrodzenia zmiennego w formie instrumentów finansowych. Dodatkowo został zatwierdzony nowy załącznik nr 4 do Polityki określający wewnętrzny wzór do wyliczania wysokości ewentualnych odpraw uznaniowych dla Risk Takers, do listy Risk Takers z Grupy 1 zostały włączone stanowiska Członków Rady Nadzorczej.

W odpowiedzi na komunikat Komisji Nadzoru Finansowego z kwietnia 2020 roku mówiący o działaniach banków w zakresie wypłaty wynagrodzenia zmiennego w obliczu pandemii Covid-19 Zarząd Banku zlecił wykonanie dodatkowej, wewnętrznej analizy w celu potwierdzenia czy możliwe i konieczne jest wdrożenia jakichkolwiek zmian w zakresie obowiązującego w Banku podejścia do przyznania i wypłaty Risk Takers wynagrodzenia zmiennego. Wewnętrzna analiza została następnie zweryfikowana przez zewnętrznego doradcę z finalnym podsumowaniem, że obowiązująca w Banku Polityka Wynagradzania prezentuje wystarczająco konserwatywne podejście do wypłaty wynagrodzenia zmiennego (bardziej iż wymagane minimum), szczególnie w obszarze okresu odraczania, dlatego wprowadzania jakichkolwiek zmian w świetle komunikatu KNF i pandemii Covid-19 nie jest konieczne. Komitet ds. Wynagrodzeń potwierdził to podejście, a Rada Nadzorcza zatwierdziła go w grudniu 2020 roku.

W 2021 roku w skład Komitetu ds. Wynagrodzeń wchodził:

- w okresie od 01.01.2021 r. do 07.09.2021 r.

- 1) Pan Joerg Bongartz
- 2) Pan Hubert Pandza
- 3) Pan Wiesław Thor

- w okresie od 08.09.2021 r. do 31.12.2021 r.

- 1) Pan Joerg Bongartz
- 2) Pan Konrad Kozik
- 3) Pan Wiesław Thor

Do zadań Komitetu należy:

- ustalanie warunków zatrudnienia Członków Zarządu określonych w umowie o pracę, kontrakcie menadżerskim lub innej umowie;
- wydawanie opinii na temat obowiązującego w Banku systemu wynagrodzeń, w tym w szczególności monitorowanie wysokości i składników wynagrodzeń;
- monitorowanie i wydawanie opinii na temat Polityki wynagradzania kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz szczególną dbałością o długoterminowe dobro Banku oraz interes udziałowców Banku;
- opiniowanie i monitorowanie wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku związane z zarządzaniem ryzykiem oraz zachowaniem zgodności działania Deutsche Bank Polska S.A. z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

Posiedzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń odbywają się nie rzadziej niż raz w roku. Posiedzenia Komitetu mogą być zwołane przez Przewodniczącego Komitetu lub z inicjatywy Członka Rady Nadzorczej oraz na wniosek Zarządu Banku. W 2021 roku odbyły się cztery posiedzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń.

Informacje na temat powiązania między wynagrodzeniem a wynikami

Deutsche Bank Polska S.A. realizuje politykę wynagradzania, z uwzględnieniem oraz w połączeniu z polityką wynagrodzeń Grupy DB, celem spójnego zarządzania ryzykiem i ograniczeniem konfliktu interesów.

Polityka wynagradzania wspiera ostrożne i stabilne zarządzania ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz w sposób szczególny dba o długoterminowe dobro Banku, interes akcjonariuszy, inwestorów i jego udziałowców.

Całkowite wynagrodzenie jest podzielone na składniki stałe i zmienne. Stałe składniki winny stanowić na tyle dużą część łącznego wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia.

W przypadku osób zatrudnionych na Stanowiskach Kierowniczych, podstawą do określenia wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena efektów pracy każdej osoby na Stanowisku Kierowniczym objętej Polityką wynagradzania oraz danej jednostki organizacyjnej, z uwzględnieniem 3-letniego horyzontu oraz wyników Banku. Do oceny indywidualnych efektów pracy stosuje się kryteria finansowe oraz niefinansowe z uwzględnieniem poziomu ryzyka związanego z tymi efektami. Kryteria te powinny być obiektywne i uwzględniać jakość zarządzania Bankiem oraz długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Przy czym, wynagrodzenie zmienne kierowników komórki audytu wewnętrznego, komórki ds. zarządzania ryzykiem braku zgodności, komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem i sprawy kadrowe, jest niezależne od wyników gospodarczych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.

Wyplata wynagrodzenia zmiennego jest finansowana i wypłacana ze środków Banku i jest niezależna od wyników podmiotu dominującego Banku lub grupy, do której należy Bank.

Informacje dotyczące kształtowania wynagrodzeń

Wysokość zmiennej części wynagrodzenia osób zajmujących Stanowiska Kierownicze zależy od wyników ich oceny indywidualnej, wyników jednostki organizacyjnej i wyników całego Banku. Indywidualna ocena dokonywana jest w oparciu o obowiązujący w Banku proces oceny pracowniczej. Wysokość części zmiennej wynagrodzenia corocznie jest przedmiotem analizy Komitetu ds. Wynagrodzeń pełniącego funkcję konsultacyjno-doradczą dla Rady Nadzorczej.

W przypadku osób zajmujących Stanowiska Kierownicze wymienione w załączniku nr 3 pkt. do Polityki, o szczególnie istotnym wpływie na profil ryzyka Banku (dalej: „Risk Takers”), jeśli kwota wynagrodzenia zmiennego przyznanego w danym roku przekroczy równowartość w złotych 50 000 euro lub jedną trzecią łącznego rocznego wynagrodzenia, wówczas stosowane jest odroczenie w wysokości co najmniej 40%, natomiast co najmniej 50% odroczonego wynagrodzenia zmiennego wypłacana jest w instrumentach finansowych, co stanowi zachętę do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku.

Możliwość realizacji odroczonej płatności w danym roku jest uzależniona od spełnienia między innymi następujących kryteriów:

- osiągnięcia przez Bank współczynnika wypłacalności na koniec poprzedniego roku na poziomie przekraczającym minimalny poziom regulacyjny powiększony o bufory kapitałowe, dodatkowe wymogi kapitałowe nałożone na Bank przez KNF oraz wewnętrzny bufor ICAAP;
- pozytywnej oceny efektów pracy danej osoby zajmującej Stanowisko Kierownicze uwzględniającej 3-letni horyzont,

uwzględniając ewentualne sytuacje wyjątkowe nie związane z podstawową działalnością Banku, które wpływają na wartość jednostki instrumentu finansowego stosowanego w Banku w przypadku wynagrodzenia odroczonego w formie instrumentów finansowych.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

Tomasz Kowalski

imię i nazwisko

Prezes Zarządu

stanowisko/ funkcja

Podpisano
kwalifikowanym
podpisem
elektronicznym

Magdalena Rogalska

imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

stanowisko/ funkcja

Podpisano
kwalifikowanym
podpisem
elektronicznym

Zbigniew Bętkowski

imię i nazwisko

Członek Zarządu
Osoba, której powierzono
prowadzenie ksiąg
rachunkowych Banku
stanowisko/ funkcja

Podpisano
kwalifikowanym
podpisem
elektronicznym

Piotr Gemra

imię i nazwisko

Członek Zarządu

stanowisko/ funkcja

Podpisano
kwalifikowanym
podpisem
elektronicznym

Piotr Pawłowski

imię i nazwisko

Członek Zarządu

stanowisko/ funkcja

Podpisano
kwalifikowanym
podpisem
elektronicznym

Warszawa, dnia 31 maja 2022 roku